

સરદારધામ

વિશ્વ પાટીદાર સમાજ

વર્ષ-૬ • અંક-૧૨ • ૧ જુલાઈ, ૨૦૨૧
એક વિચાર

સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ દ્વારા
સંબોધિત પ્રથમ આઈ.એ.એસ. બેચ

ધી કાલુપુર કોમર્શિયલ કો-ઓપરેટીવ બેંક લિ.
સ્થાપના : ૧૯૭૦ મહી સ્ટેટ શિક્ષણ બેંક

@ design copper

Network
59 Branches
62 ATMs

1800 233 99999 (TOLL FREE)
www.kalupurbank.com

* શરતોને આધિન
* વ્યાજના દર વખતોવખતના ફેરફારને આધિન

હેડ ઓફિસ : “કાલુપુર બેંક ભવન”, આશ્રમ રોડ, અમદાવાદ-૧૪.

ફોન નં. : ૨૭૫૮૨૦૨૦ થી ૨૭૫૮૨૦૨૬ • E-mail : info@kalupurbank.com

મિશન-૨૦૨૬ અંતર્ગત

સરદારધામનાં 5 લક્ષ્ય બિંદુઓ

બિલ્ડિંગ પ્રોજેક્ટ

(અંતર્ગત ૧૦૦૦ કરોડના ખર્ચે ૧૦૦૦૦ ઈકરા-ઈકરીઓ માટે પરવડે તેવા સુવિધાયુક્ત છાત્રાલયનું (ઈન્સ્ટિટ્યૂટ) નિર્માણ કરવું)

GPSC / UPSC Defence / Judiciary

સિવિલ સર્વિસ કેન્દ્ર

(અંતર્ગત ૧૦૦૦૦ ઈકરા-ઈકરીઓને વહીવટી સેવામાં મોકલવા)

ગ્લોબલ પાર્ટીદાર બિઝનેસ સમિટ (GPBS) ૨૦૧૮-૨૦-૨૨-૨૪-૨૬

ગ્લોબલ પાર્ટીદાર બિઝનેસ ઓર્ગેનાઈઝેશન (GPBO)

(પ્રથમ હરોળના ૧૦૦૦૦ ઉદ્યોગપતિઓનું સંગઠન)

યુવા તેજ/તેજસ્વિની સંગઠન

(અંતર્ગત ૧૦૦૦૦૦ થી વધુ રાષ્ટ્રપ્રેમી યુવાઓનું સંગઠન)

તંત્રી
ગગણ સુતરિયા

પરામર્શક સમિતિ

એચ. એસ. પટેલ (IAS, Retd.)
સી.ઈ.ઓ., સરદારધામ

ટી.જી. ઝાલાવાડિયા
ઉપપ્રમુખ, સરદારધામ

સહતંત્રી
ડૉ. જાગૃતિ જે. પટેલ
ઉપપ્રમુખ, સરદારધામ,
કન્વીનર, ટીકરી સ્વાવલંબન યોજના

સંપાદક
કૃષ્ણકાંત જે. પટેલ

જાહેર ખબર વિભાગ :
7575001428

નોંધ

આ માસિકમાં છપાતા લેખ, જાહેરાત અને માહિતી જે તે લેખક કે કંપનીના છે તેની સાથે તંત્રી કે સંસ્થા સહમત છે તેવું માનવું નહીં. સર્વ હક્ક પ્રકાશકને સ્વાધિન. ન્યાયતંત્ર અમદાવાદ

મુખ્ય કાર્યાલય
સરદારધામ

એસ. પી. રીંગ રોડ,
વૈષ્ણોદેવી સર્કલ,
અમદાવાદ-૩૮૨૪૨૧

ફોન : ૭૫૭૫૦૦૧૫૪૮/૯૬/૯૭, ૭૫૭૫૦૦૧૪૨૮/૩૮
ઈ-મેલ: info.sardardham@gmail.com
વેબસાઇટ : www.sardardham.org
ટ્રસ્ટ રજુ. નં. ઈ/૨૦૯૨૪/અમદાવાદ

Printed, Published by GAGJIBHAI G. Sutariya on behalf of SARDARDHAM and Published from Near Royal Heights, S.P. Ring Road, Vaishnodevi Circle, Ahmedabad-382421
Editor-GAGJIBHAI G. Sutariya

તંત્રીલેખ

દેશના આર્થિક વિકાસ માટેના પરિબળોમાંનું મહત્વનું પરિબળ ઉદ્યોગો છે. ઉદ્યોગોનો ઝડપથી વિકાસ કરીને રાષ્ટ્રને ઉન્નતિને માર્ગે લઈ જઈ શકાય છે. આ ઉદ્યોગોના વિકાસની સાથે સાથે રાષ્ટ્ર વિકાસ, નીતિમત્તા, પ્રામાણિકતા અને રાષ્ટ્રહિત કેન્દ્ર સ્થાને હોવા જરૂરી છે. નીતિ અને પુરુષાર્થથી સીચીને કરેલો ધંધો આગળ જતાં મોટું વટવૃક્ષ બને છે. પરિવાર માટે ધંધો આજીવિકા ખરી પણ મહત્તમ લોકોને વધુમાં વધુ આજીવિકા આપી શકાય એવી રાષ્ટ્રભાવના હોવાથી સમાજના બહોળા વર્ગને આજીવિકા રૂપી છાયો આપે છે. સમાજના અને રાષ્ટ્રના હિતમાં ઉદ્યોગપતિઓએ શરૂ કરેલો વ્યવસાય આગળ જતાં દેશના ઘણા લોકોની માટે સહારો બની જાય છે. ટાટા-બિરલા જેવા મોટા ઉદ્યોગપતિઓ તેનું જીવંત ઉદાહરણ છે. સમાજના એક મોટા વર્ગ માટે અલગ-અલગ ક્ષેત્રે તેમના દ્વારા થતી વિવિધ પ્રકારની સેવાઓના માધ્યમથી જનહિતનું કામ થઈ રહ્યું છે. જેમના થકી દેશના અનેક લોકો આજે તેમના પરિવારનું પાલન પોષણ, બાળકોનું શિક્ષણ, સ્વાસ્થ્ય સુવિધા મેળવવા માટે સક્ષમ બન્યા છે. જે ખરા અર્થમાં રાષ્ટ્રસેવા છે.

ટાટા-બિરલા જેવા દેશના ઔદ્યોગિક એકમોએ દશકાઓથી તેમની ગુણવત્તા જાળવી રાખી છે અને દેશવાસીઓના કપરા સમયમાં તેમની પડખે ઊભા રહ્યા છે. ટાટા બિરલા જેવા ઔદ્યોગિક ગૃહો દેશમાં સ્વાસ્થ્યની સગવડો તેમજ બાળકોને શૈક્ષણિક સુવિધાઓ પૂરી પાડીને દેશહિત માટે ઉમદા કાર્ય કરી રહ્યા છે અને આ સફર દશકાઓથી ચાલી આવે છે. જે તેમની પ્રામાણિકતા અને રાષ્ટ્રભાવના છતી કરે છે. આમ, તેમનામાં ઉચ્ચ પ્રકારના સેવાકીય ગુણો જોવા મળે છે. જે તેમને બીજાઓથી અલગ તારવે છે. આપણે આજે પણ તેમને તેમની ઉચ્ચકોટિની ગુણવત્તાસભર કામગીરી અને દેશહિતને કારણે યાદ કરીએ છીએ. તેમના પગલે આપણો સમાજ પણ વ્યાપારમાં સંગઠિત બની ઝડપથી આગળ વધે અને લોકહિતનાં કાર્યમાં જોડાય.

હવે, આપણા બધા પાટીદાર સમાજોએ ઉદ્યોગક્ષેત્રે યુવાનો આગળ આવે તેના તરફ ધ્યાન આપવું પડશે. સરદારધામે ૨૦૧૮માં મહાત્મા મંદિર, ગાંધીનગર ખાતે, તથા ૨૦૨૦માં હેલીપેડ ગ્રાઉન્ડ, ગાંધીનગર ખાતે ગ્લોબલ પાટીદાર બિઝનેસ સમિટનું આયોજન કરી ઉદ્યોગક્ષેત્રે વિકાસ માટે પહેલ કરી. ૮-૯-૧૦ જાન્યુઆરી ૨૦૨૨માં સુરત ખાતે, ૨૦૨૪માં રાજકોટ ખાતે તથા ૨૦૨૬માં અમેરિકા ખાતે ગ્લોબલ પાટીદાર બિઝનેસ સમિટ સરદારધામ દ્વારા યોજાશે. એજ રીતે સરદારધામ ઉદ્યોગ સાહસિક કેન્દ્રો શરૂ કરશે જેમાં યુવાનોને નવો ઉદ્યોગ શરૂ કરવા માટે એક મહિનાની સઘન તાલીમ આપીને તેમને ઉદ્યોગ શરૂ કરવા પ્રેરિત કરવામાં આવશે. સરદારધામ જી.પી.બી.ઓ. દ્વારા ગુજરાતના વિવિધ જિલ્લામાં યુવાનોને પોતાનો બિઝનેસ ડેવલપ કરવા માટે વિનામૂલ્યે પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડવામાં આવે છે આવો આપણે સૌ ૨૧ મી સદીમાં યુવાશક્તિ દેશ-દુનિયા સાથે તાલ મિલાવી શકે અને તેમના સપનાં સાકાર કરી શકે તે માટે નમ્ર પ્રયાસ કરીએ.

જય હિંદ... જય સરદાર...

આપનો કલ્યાણ મિત્ર,

ગગણ સુતરિયા

અનુક્રમણિકા

સુધા જશવંત અંબાલાલ
સિવિલ સર્વિસ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન
ટીમ સરદારધામ

૦૬

મારું જીવન એ જ મારો સંદેશ

સુધા મૂર્તિ

૨૪

વલ્લભભાઈએ પાળેલો સંયમ

રાજમોહન ગાંધી

૦૮

નોસ્ટેલ્જયા

પદ્મશ્રી ગુણવંત શાહ

૨૮

ભારતીય સંસ્કૃતિ

સ્વામી સચ્ચિદાનંદ

૧૧

સર્વોદય

ગાંધીજી

૩૧

લોકોપયોગી માર્ગદર્શન

એચ. એસ. પટેલ

૧૫

ડોક્ટર્સ ડે પર ડોક્ટર્સને સલામ

વુંદા મનજીત

૩૫

અધિવર વિંગનો શુભારંભ

ટીમ જી.પી.બી.ઓ. યુથ અમદાવાદ

૧૮

વિશ્વ યોગ દિવસ

ટીમ સરદારધામ

૪૧

ફેરફાર ભલે નાનો હોય, પરિણામ બહુ
મોટું આવી શકે

શૈલેષભાઈ સગપરિયા

૨૦

કોયડાને શી રીતે ઉકેલવા?

સ્વામી વિવેકાનંદ

૪૩

સુરત GPBO દ્વારા ડાયમંડ નામ પરથી
વધુ એક પર્લ વિંગનું લોન્ચિંગ કરાયું

ટીમ જી.પી.બી.ઓ. યુથ, સુરત

૨૩

જી.પી.બી.ઓ DOT મિટિંગ

ટીમ જી.પી.બી.ઓ. યુથ અમદાવાદ

૪૭

ટીમ સરદારધામ

ઉપપ્રમુખ

નટુભાઈ એમ. પટેલ
દિલીપભાઈ એમ. પટેલ - ઉત્તર ગુજરાત
(માનદ્ મંત્રી-ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન-ઉંઝા)
પાણલભાઈ એલ. પટેલ - મધ્ય ગુજરાત
CA વિષ્ણુભાઈ વી. પટેલ - ઉત્તર ગુજરાત
જશવંતભાઈ એ. પટેલ
કાંતિભાઈ એલ. ગઢિયા
કાનજીભાઈ કે. પટ્ટણી - મુંબઈ ઝોન
દિયાળભાઈ કે. વાઘાણી - દક્ષિણ ગુજરાત
પરેશભાઈ એમ. ગજેરા - સૌરાષ્ટ્ર ઝોન
ટી. જી. ઝાલાવાડિયા (DY.MC-Retd.)
પ્રો. ડો. જગતિભેન જે. પટેલ - કન્વીનર, દીકરી
સ્વાવલંબન યોજના
મંત્રી
CA બી. કે. પટેલ - માનદ્ મંત્રી
જગદીશભાઈ વી. ભુવા - નાણામંત્રી
રમેશભાઈ એ. પટેલ - મધ્ય ગુજરાત
સંજયભાઈ કે. સવાલિયા - બાંધકામ
ભરતભાઈ એચ. રાદડિયા - સમાજ સુરક્ષા
કાંતિભાઈ એમ. ભાવાણી - મુંબઈ ઝોન

મંગળદાસભાઈ જે. પટેલ - ઉત્તર ગુજરાત
મહેન્દ્રભાઈ એલ. પટેલ - સામાજિક સંકલન
મહેન્દ્રભાઈ કે. ફાદુ - સૌરાષ્ટ્ર ઝોન
હર્ષદભાઈ જે. પટેલ - સંગઠન મંત્રી
સહનાણામંત્રી - GPBO - યુથ કન્વીનર
ભાવિનભાઈ આર. પટેલ
ઔદ્યોગિક સંકલન મંત્રી
કે. આઈ. પટેલ
વિપુલભાઈ વી. ગજેરા (ભરૂચ-અંકલેશ્વર)
કિશોરભાઈ વી. વિરમગામા
અબજીભાઈ કે. ધોળુ
ઘનશ્યામભાઈ સી. બોરડ - મધ્ય ગુજરાત
કાંતિભાઈ વી. ભુવા
(નડિયાદ, આણંદ, વલ્લભવિધાનગર)
જશવંતભાઈ એસ. પટેલ
માર્ગદર્શક
રામજીભાઈ એસ. ઈટાળિયા - દક્ષિણ ગુજરાત
કાંતિભાઈ વી. ઉકાણી
કાંતિભાઈ એન. પટેલ (રામ)
ડો. દશરથભાઈ વી. પટેલ - ઉત્તર ગુજરાત
નારણભાઈ વી. પટેલ - મધ્ય ગુજરાત
છગનભાઈ એચ. આરદેશણા - મધ્ય ગુજરાત

નાથાભાઈ એમ. કાલરિયા - સૌરાષ્ટ્ર ઝોન
મહેન્દ્રભાઈ વી. ગજેરા - સૌરાષ્ટ્ર ઝોન
સી. ઈ. ઓ.
એચ. એસ. પટેલ IAS (Retd.)
એડવાઈઝર - સમાજ સુરક્ષા
ડી. જે. પટેલ IPS (Retd.)
સિવિલ સર્વિસ કેન્દ્ર
સી. એલ. મીના IAS (Retd.) - ડાયરેક્ટર
વી. એમ. સોનાવણે IAS (Retd.)
(ડાયરેક્ટર મધ્ય ગુજરાત)
જે. કે. પટેલ (માનદ્ સલાહકાર - રાજકોટ)
શૈલેષભાઈ સગપરિયા
(માનદ્ સલાહકાર - રાજકોટ)
સંયોજક
મનોજભાઈ ટી. ડોનરિયા
પ્રોજેક્ટ ચેરમેન
એમ. બી. ભાલાળા
પ્રોજેક્ટ ઈન્ચાર્જ
રામભાઈ એમ. શેલડિયા
પ્રમુખ સેવક
ગગજી જી. સુતરિયા

સુધા જશવંત અંબાલાલ સિવિલ સર્વિસ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન

ગુજરાત રાજ્યમાં સમસ્ત પાટીદાર સમાજની એકતાનું ધામ સરદારધામ મિશન ૨૦૨૬ અંતર્ગત મહત્તમય યુવા શક્તિના સર્વાંગી વિકાસ માટે કાર્ય કરે છે તેના પાંચ લક્ષ્યબિંદુઓ અંતર્ગત એક લક્ષ્યબિંદુ એટલે જી.પી.એસ.સી./યુ.પી.એસ.સી. સિવિલ સર્વિસ કેન્દ્ર, બીજું લક્ષ્યબિંદુ એટલે જી.પી.બી.ઓ. (ગ્લોબલ પાટીદાર બિઝનેસ ઓર્ગનાઈઝેશન) અને ત્રીજું લક્ષ્યબિંદુ એટલે જી.પી.બી.એસ. (ગ્લોબલ પાટીદાર બિઝનેસ સમિટ). સરદારધામ ૨૦૧૬થી ગુજરાતની વિવિધ પાટીદાર સંસ્થાઓ સાથે મળીને વિભિન્ન શહેરોમાં જી.પી.એસ.સી., યુ.પી.એસ.સી.ની સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે તાલીમ વર્ગો ચલાવી રહી છે. જેના ફળ સ્વરૂપે અંદાજિત ૮૨૧ થી વધારે વિદ્યાર્થીઓ સરકારી

નોકરી મેળવવામાં સફળ નીવડ્યા છે.

સરદારધામ મુખ્ય કાર્યાલય અમદાવાદ ખાતે તા. ૧૩/૦૬/૨૦૨૧ ના રોજ રવિવારે સરદારધામ સિવિલ સર્વિસ સેન્ટરના મુખ્ય દાતાશ્રી સુધાબેન જશવંતભાઈ અંબાલાલભાઈ પટેલ પરીવારના વરદ્ હસ્તે તેમજ ટીમ સરદારધામ, ટ્રસ્ટીગણ, સિવિલ સર્વિસ સેન્ટરના વિદ્યાર્થી મિત્રોની ઉપસ્થિતિમાં સવારે ૧૦:૦૦ કલાકે સુધા જશવંત અંબાલાલ સિવિલ સર્વિસ સેન્ટરનું ઉદ્ઘાટન કરવામાં આવ્યું. દાતાશ્રી પરિવાર તેમજ ટીમ સરદારધામ દ્વારા સમગ્ર સિવિલ સર્વિસ વિભાગની મુલાકાત લેવામાં આવી. પ્રથમ બેચમાં પ્રવેશ મેળવનાર યુ.પી.એસ.સી. પ્રિલિમ બેચ ૨૦૨૧, ગુજરાત વહીવટી અને મુલ્કી સેવા વર્ગ ૧ અને ૨ મુખ્ય પરીક્ષા બેચ ૨૦૨૧

અને રાજ્ય વેરા નિરીક્ષક વર્ગ ઉ મુખ્ય પરીક્ષા બેચ ૨૦૨૧ ના વિદ્યાર્થીઓ સાથે સીધો સંવાદ કરી સફળતા માટેના શુભ આશિષ પાઠવેલ.

સરદારધામ સિવિલ સર્વિસ ખાતે સમાજના જરૂરિયાત મંદ દીકરા-દીકરીઓને ભારત અને ગુજરાત સરકારની સેવામાં જોડાય એ હેતુથી તમામ વર્ગો નિ:શુલ્ક ચલાવવામાં આવે છે. તેમજ અંતરિયાળ ગ્રામીણ વિસ્તાર માંથી આવતા દીકરીઓને પરવડે તેવા ફી માળખા સાથે રહેવા, જમવાની સુવિધા આપવામાં આવે છે.

૧. જેમના વાલીની આવક બે લાખથી વધારે હોય એમને વાર્ષિક રૂ.૨૦,૦૦૦/- માં રહેવા, જમવાની, તાલીમની સુવિધા.
૨. જેમના વાલીની આવક બે લાખથી ઓછી હોય એમને વાર્ષિક રૂ.૧૦,૦૦૦/- માં રહેવા, જમવાની, તાલીમની સુવિધા.
૩. જેમના વાલીની આવક એક લાખથી પણ ઓછી હોય એવા જરૂરિયાત મંદ અને તેજસ્વી દીકરાઓ ને માત્ર ૧ રૂપિયામાં રહેવા, જમવાની, તાલીમની સુવિધા.
૪. સમાજની તમામ દીકરીઓને માત્ર ૧ રૂપિયા ટોકને રહેવા, જમવાની, તાલીમની સુવિધા.

સરદારધામ અમદાવાદની સિવિલ સર્વિસ સેન્ટર ખાતે વિદ્યાર્થીઓ માટે સુવિધામાં ૮૫૦ કમ્પ્યુટરની

ઈ-લાઈબ્રેરી, વાતાનુ કુલિન અધતન ટેકનોલોજીથી સજજ ક્લાસ રૂમ, પુસ્તકાલય અને વિદ્યાર્થીઓના અભ્યાસ લક્ષી વાર્તાલાપ માટે ડિસ્ક્સન રૂમ, જી.પી.એસ.સી. ઈન્ટરવ્યૂ બોર્ડ સમકક્ષના મોક ઈન્ટરવ્યૂ રૂમ ની સુવિધા તેમજ પોલીસ વિભાગ અને સંરક્ષણ ક્ષેત્રે જોડાવવા ઈચ્છુક વિદ્યાર્થીઓ તેમજ શારીરિક તંદુરસ્તી માટે જિમની સુવિધા રાખવામાં આવેલ છે.

આ તમામ સુવિધા, નિષ્ણાંત ફેકલ્ટી તેમજ ડાયરેક્ટરશ્રી અને ચેરમેનશ્રીના માર્ગદર્શનથી સરદારધામ ખાતેથી આવનાર સમયમાં ખૂબ મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ સફળ થઈ સરકારી સેવામાં જોડાશે એવી સમગ્ર સરદારધામ પરિવાર ને અપેક્ષા છે.

જય સરદાર.

રાજમોહન ગાંધી

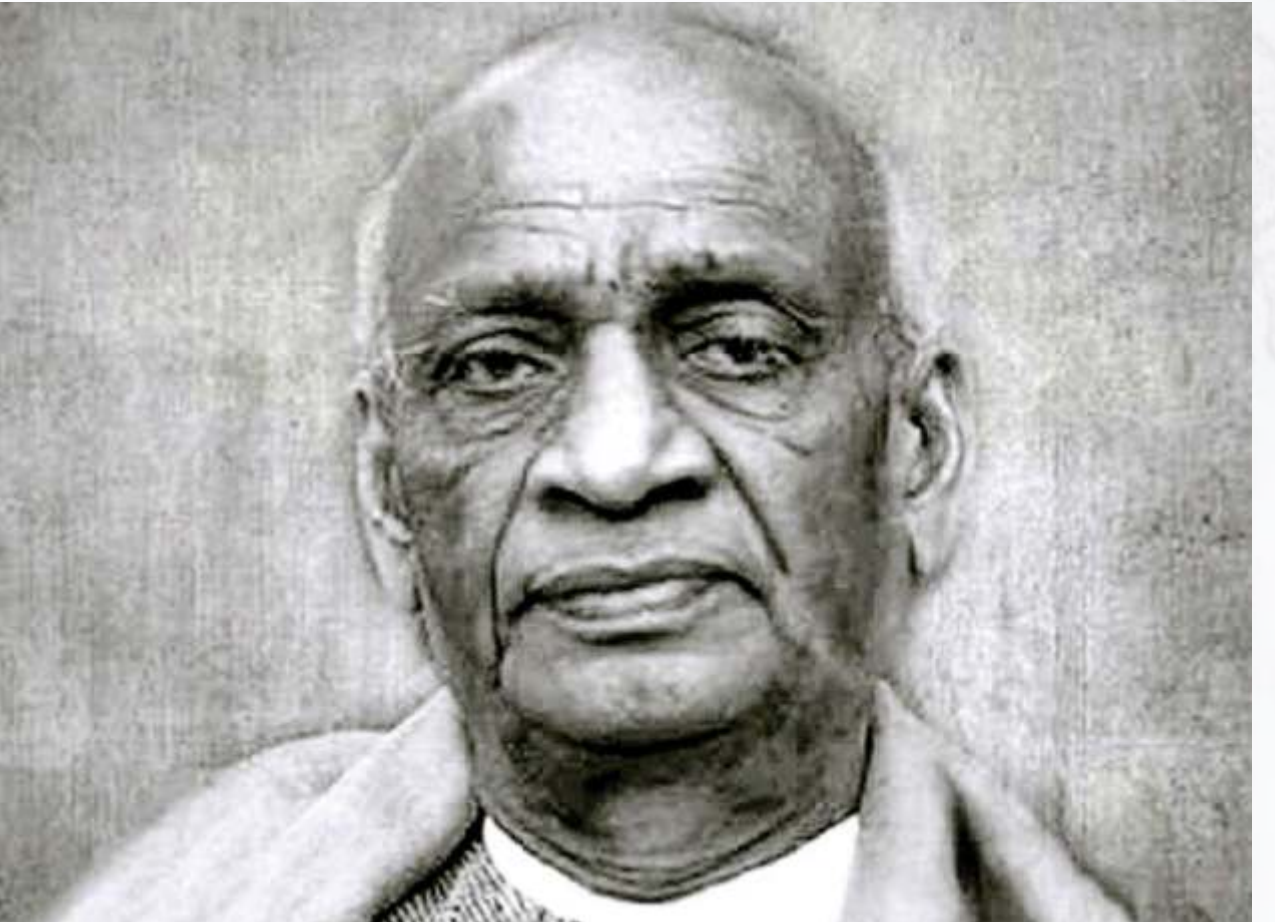
જાણીતા રાજનીતિજ્ઞ અને ગાંધીજીના પૌત્ર

વલ્લભભાઈએ

પાળેલો સંયમ

મુંબઈમાં મુખ્ય પ્રધાન બનવાની નરીમાનને લાલચ હતી. નરીમાન ઉદ્દામવાદી વિચારના પારસી વકીલ હતા અને મુંબઈ શહેર કોંગ્રેસના અધ્યક્ષ હતા. મુંબઈના એક મત-વિસ્તારમાંથી નરીમાન ધારાસભામાં ચૂંટાયા હતા. પારસીઓ અને પારસી માલિકીનાં અખબારો નરીમાનની આકાંક્ષાના ટેકેદારો હતાં અને સંખ્યાબંધ બિન-પારસીઓ પણ નરીમાનના પ્રશંસકો હતા. પણ વલ્લભભાઈને તેમના માટે માન ન હતું. સન ૧૯૩૪માં કેન્દ્રની ધારાસભાની

ચૂંટણી વખતે નરીમાને ભજવેલા ભાગની યાદને આધારે તેમનું મૂલ્યાંકન નક્કી થયું હતું. સર કાવસજી જહાંગીર નામના વિખ્યાત અને વગદાર પારસીની સામે આ ચૂંટણી લડવા માટે નરીમાનને ઊભા રાખવામાં આવ્યા હતા. પણ છેક છેલ્લી ઘડીએ નરીમાને ઉમેદવારી પાછી ખેંચી લીધી. નરીમાનના બદલે ક. મા. મુનશીને તાબડતોબ ઊભા રાખવામાં આવ્યા. પણ કોંગ્રેસે આ બેઠક ગુમાવી. મુંબઈ શહેરમાં પોતાનું સ્થાન અને વલ્લભભાઈ પોતાને ટેકો

આપશે તેવું ધારી લઈને નરીમાન એવી આશા રાખતા હતા કે સન ૧૯૩૭ની ધારાસભામાં પોતાને કોંગ્રેસ પક્ષના નાયક બનાવવામાં આવશે.

મોડેથી નરીમાનને ખબર પડી કે આવી પસંદગીમાં વલ્લભભાઈ ભાગ ભજવશે ત્યારે નરીમાન તેમને મળ્યા. માર્ચની ૪ તારીખે વલ્લભભાઈએ નરીમાનને ૧૯૩૪નો પ્રસંગ યાદ કરાવીને કહ્યું કે પોતે તેની ઉમેદવારીને ટેકો આપશે નહીં, પણ પોતે “નરીમાનનો સક્રિય વિરોધ કરવાના નથી” તેવું પણ વલ્લભભાઈએ તેમને જણાવ્યું. નરીમાને પોતાના માટે ટેકો મેળવવાના પ્રયાસ કર્યા અને ઘણા ધારાસભ્યોનો ટેકો મેળવી લીધો. મરાઠીભાષી જિલ્લાઓના ૩૦ ધારાસભ્યોની બેઠક પૂનામાં માર્ચની ૮ તારીખે મળી. તેમાં હોદ્દા- સ્વીકારનો ઠરાવ થયો, અને “નરીમાનને મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચૂંટી કાઢવાનો નિર્ણય થયો.” પણ ત્રણ દિવસ પછી પ્રાંતના ત્રણ કોંગ્રેસ અગ્રણીઓએ — કર્ણાટક પ્રાંતિક સમિતિના અધ્યક્ષ ગંગાધરરાવ દેશપાંડે, મહારાષ્ટ્ર કોંગ્રેસના પ્રમુખ શંકરરાવ દેવ, અને સમાજવાદી આગેવાન અચ્યુત પટવર્ધને — ધારાસભ્યોને જણાવ્યું કે સરદાર નરીમાનના બદલે ખેરની પસંદગી થાય તેવું ઈચ્છ છે. આ ત્રણે આગેવાનોએ ધારાસભ્યોની આગેવાની લેવા માટે વલ્લભભાઈને જ આગ્રહ કર્યો હતો પણ તેમણે ના પાડી. માર્ચની ૧૨ તારીખે પ્રાંતના કોંગ્રેસી ધારાસભ્યોની સભામાં ખેરની સર્વાનુમતે

વરણી કરવામાં આવી. પહેલાં તો નરીમાને ખેરને પોતાના “પૂરા દિલથી અને એકનિષ્ઠાથી” સહકાર આપવાનું જાહેર કર્યું. પણ નરીમાનના ટેકેદાર અખબારોએ વલ્લભભાઈ સામે જેહાદ શરૂ કરી. વલ્લભભાઈ કોમવાદી છે અને ધારાસભ્યો પર તેમણે ગેરવાજબી દબાણ કર્યું છે , તેવા આક્ષેપ તેમના તેમના પર મૂકવામાં આવ્યા. બારડોલી સત્યાગ્રહ વખતે સરદાર જોડે થોડા દિવસ ગાળેલા હોવાથી નરીમાને સરદારને કોમવાદ આક્ષેપથી મુક્ત કર્યા, પણ ગેરવાજબી દબાણ થયાનો આક્ષેપ ઉચ્ચાર્યો. નરીમાન અને નરીમાન તરફી છાપાંઓ આવા હલ્લાઓ મહિનાઓ સુધી કરતાં રહ્યાં. આવી ટીકાઓથી વલ્લભભાઈની લાગણી ઘવાઈ અને તેમને ગુસ્સો પણ આવ્યો. ગમે તેવી ટીકાઓ થાય તોપણ “ મનની શાંતિ કે ધીરજ” ન ખોવાની શિખામણ ગાંધીજી તેમને આપતા હતા, પણ આવી શિખામણ પૂરેપૂરી રીતે પાળવાનું મુશ્કેલ હતું. ટીકાઓની ઉગ્રતાને કારણે વલ્લભભાઈએ “મનની શાંતિ” ગુમાવી, પણ તેમણે ધીરજ ગુમાવી નહિ. તેમણે જવાબમાં માત્ર એક જ નિવેદન બહાર પાડ્યું અને તે પણ ગાંધીજીના આગ્રહને કારણે કર્યું. ચૂપ રહેવામાં ગૌરવ જળવાઈ રહેતું હતું. વલ્લભભાઈએ લાહોરના અખબાર ટ્રીબ્યૂનના સંવાદદાતાને કહ્યું તેમ નરીમાન નાનકડી અને સંવેદનશીલ લઘુમતી કોમના હોવાથી “પોતે પારસીઓના મનસ્તાપમાં કશો વધારો કરવા ઈચ્છતા નથી.”

ગેરવાજબી દબાણના આક્ષેપ માટે છેવટે ગાંધીજી અને મુંબઈના ભૂતપૂર્વ સરકારી વકીલ બહાદુરજીને લવાદી સોંપવા માટે વલ્લભભાઈ અને નરીમાન સહતમ થયા. નરીમાને સન ૧૯૩૪માં જે કરેલું તે પણ ચકાસી જવા માટે બંને લવાદને વિનંતી કરવામાં આવી. બહાદુરજી જાતે પારસી હોવા છતાં, સન ૧૯૩૪માં નરીમાનની વર્તણૂકથી કોંગ્રેસને નુકસાન થયું હોવાનું તેમણે કબૂલ રાખ્યું અને “બેરની વરણી વલ્લભભાઈના ગેરવાજબી દબાણને કારણે કરવામાં આવી ન હતી” તેવો મત આપ્યો. ગાંધીજીએ બંને તારતમ્યો માન્ય રાખ્યાં. નરીમાને પણ આ ફેંસલો સ્વીકારી લીધો. પણ અઠવાડિયા પછી તેમણે ફેરવી તોળ્યું. “માનસિક હતાશા” ને કારણે તેમણે ફેંસલો મંજૂર રાખ્યો હોવાનું જાહેર કર્યું. પરિણામે કોંગ્રેસ કારોબારીએ જાહેર કર્યું કે “કોંગ્રેસમાં વિશ્વાસ કે જવાબદારીવાળો કોઈ પણ હોદ્દો ધરાવવા માટે નરીમાન લાયક નથી.” નરીમાને મુંબઈ કોંગ્રેસનું પ્રમુખપદ છોડવું પડ્યું.

અસ્થિર હોવા છતાં નરીમાન ઓજસ્વી હતા અને સરકાર સામે લાંબો વખત લડયા હોવાને કારણે તેમના માટે લોકોને સહાનુભૂતિ પણ હતી. આ ઉપરાંત લાંબો વખત ચાલુ રહેલી અખબારી ઝુંબેશને કારણે સરદાર માટે એવી છાપ ઊભી થઈ કે વલ્લભભાઈ તેજસ્વી લોકોની રાજકીય કારકિર્દી ખતમ કરે છે. પોતાની આવી છાપ ઊભી કરતી પ્રચાર-ઝુંબેશથી સરદાર અકળાયા હતા તે આપણે જોઈ ગયા છીએ. તે વખતે મુંબઈ કોંગ્રેસના મંત્રી સદોબા પાટીલે નોંધ્યું છે કે બહાદુરજીનો ચુકાદો આવ્યો ત્યારે

વલ્લભભાઈની “આંખો ભીની” થઈ ગઈ હતી. અને “વલ્લભભાઈએ પાળેલા સંયમ” ની નોંધ મહાત્માજીએ પણ લીધી હતી. પણ લોખંડીપણાની આવી છાપ હંમેશાં વિઘ્નરૂપ ન હતી. આ છાપને કારણે વલ્લભભાઈની સૂચનાઓનું પાલન થતું અને વલ્લભભાઈનાં સમય અને શક્તિનો બચાવ થતો.

વલ્લભભાઈ ન હોત તો પોતે મુંબઈના મુખ્ય પ્રધાન બની શક્યા હોત તેવી નરીમાનની વાત કદાચ સાચી હતી. ઊલટ પક્ષે “પોતે આ ચૂંટણીમાં સીધી કે આડકતરી રીતે કદી કશો પ્રભાવ વાપર્યો નથી” તેવી વલ્લભભાઈની જાહેરાત સર્વાંશે સાચી નથી, કારણ કે તેમાં ઈરાદા અને પરિણામનું સંમિશ્રણ થઈ જાય છે. વલ્લભભાઈના વલણથી ધારાસભ્યો અવશ્ય પ્રભાવિત થયા હતા. આનું પરિણામ નરીમાન માટે ખરાબ આવ્યું, પણ વલ્લભભાઈએ વાજબીપણાની હદ ઓળંગી નથી. વલ્લભભાઈનો મત ગણતરીમાં લીધા વગર શેખચલ્લીનાં સ્વપ્ન સેવવાની ભૂલ નરીમાને કરી, તે તેમના દુઃખનું મૂળ છે. સન ૧૯૩૭ની સાલમાં મુંબઈમાં આવી ભૂલ કોઈ ભુલકણો કોંગ્રેસી જ કરી શકે. દસ વરસ પછી સરદાર ભારતના નાયબ વડા પ્રધાન હતા, ત્યારે નરીમાને તેમની માફી માગી, કોંગ્રેસમાં ફરી વખત જોડાયા અને મુંબઈ મ્યુનિસિપાલિટીમાં કોંગ્રેસી નગરસેવકોના અગ્રણી બન્યા. થોડા વખત પછી સન ૧૯૪૮ના ઓક્ટોબરની ૪થી તારીખે નરીમાન દિલ્હીની મેઈડન હોટલમાં હૃદયરોગના હુમલાને કારણે અવસાન પામ્યા. નરીમાનનાં સગાંઓની માગણી અનુસાર “નરીમાનનાં મૃતદેહને ખાસ વિમાન

દ્વારા મુંબઈ પહોંચાડવાની વ્યવસ્થા” સરદારે કરી આપી. નરીમાન એક “જમાનામાં મુંબઈના બેતાજ બાદશાહ હતા” તેવું પણ સરદારે કહ્યું. સન ૧૯૩૭ના બનાવોને કારણે સરદારની આદરાંજલિમાં કશો ફેર પડ્યો નહીં.

ભારતીય સંસ્કૃતિ

સ્વામી સચ્ચિદાનંદ

દેશના આધુનિક અને વ્યવહારિક આવિષ્કારોને સમર્થન આપતા સંત

એક શબ્દ ભારતીય પ્રજાને બહુ મોટો નશો ચડાવી રહ્યો છે તથા તેના કારણે પ્રજાનો મોટો વર્ગ વાસ્તવવાદી થવાની જગ્યાએ કલ્પનાપ્રેમી બની રહ્યો છે. આ શબ્દ છે. 'ભારતીય સંસ્કૃતિ'

ભારતીય સંસ્કૃતિ એટલે શું? મોટા મોટા વિદ્વાનોને આ પ્રશ્ન પૂછ્યો તો પણ સંતોષકારક ઉત્તર મળશે નહિ. કારણ કે તેનો નિશ્ચિત અર્થ કરવો કઠિન છે. નિશ્ચિત વેશભૂષા, નિશ્ચિત ભાષા, નિશ્ચિત વિધિવિધાનો, નિશ્ચિત આચારો કે નિશ્ચિત જીવનમૂલ્યો આ બધાનું સંયુક્ત રૂપ સંસ્કૃતિ(ભારતીય સંસ્કૃતિ) હોય તો આપણે સ્વીકારવું જોઈએ કે વગર પ્રચારે વિશ્વભરમાં પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ પ્રસરી રહી છે. પ્રયત્ન કરીને પણ ધોતિયું, ડગલો, પાઘડી વગેરે પોશાકને આપણે આપણી નવી પેઢીમાં ઉતારી શકતા નથી. તો વિશ્વની પ્રજા ધોતિયું પહેરતી થાય તેવી તો કોઈ શક્યતા જ નથી. ભાષાની દ્રષ્ટિએ અંગ્રેજીની બોલબાલા ભારતમાં જ વધુ થઈ રહી છે. કોઈ અંગ્રેજ પ્રચારકો દ્વારા નહિ, સ્વયં આપણા દ્વારા જ ઈંગ્લિશ મીડિયમ સ્કૂલોમાં ભણવું એ ગૌરવની વાત થઈ છે. આપણાં જ કુમળાં બાળકો ઈંગ્લિશ સ્કૂલોમાં ભણીને ' મને ગુજરાતી નથી આવડતું' એવું કહેવામાં મોટાઈ અનુભવે છે. તેમનાં માતાપિતા પણ આવું

જ ગૌરવ અનુભવે છે. જો આપણા દેશમાં જ આપણી માતૃભાષાની આવી દશા હોય તો પરદેશમાં તેનો વ્યાપ તથા પ્રભાવ વધે કે વધશે તેવી આશા રાખવી એ કલ્પના છે.

નિશ્ચિત પ્રકારનાં વિધિવિધાનો (કર્મકાંડો) પણ વિદાય લઈ રહ્યાં છે. લગ્નાદિ વિધિઓમાં હવે વિધિઓનું મહત્ત્વ રહ્યું નથી. વીડિયોવાળાનું જ મહત્ત્વ વધી રહ્યું છે. લોકોને કર્મકાંડોમાં રસ પણ નથી અને તે માટે સમય પણ નથી. વિધિ કરવી જ હોય તો ઝટપટ ટૂંકમાં પતાવી દેવાની. આચારો પણ બદલાયા છે. મોટાભાગે ખાવાપીવા, ઊઠવા બેસવાના આચારો બદલાઈ ગયા છે. આજે પાટલા ઉપર બેસીને જમનારાઓની સંખ્યા કેટલી? મોટાભાગે સામાન્ય સુખી ઘરમાં પણ ટેબલ-ખુરશી ઉપર બેસીને જમવાનું ચાલુ થઈ ગયું છે. રસોડાં પણ ઊભાં બન્યાં છે. ખાવાપીવાની વાનગીઓ પણ પશ્ચિમ તરફ દોટ મૂકતી જ જોઈ શકાય છે.

મૂલ્યપરિવર્તન

જીવનમાં નિશ્ચિત મૂલ્યોની બાબતમાં પણ આવું જ પરિવર્તન જોઈ શકાય છે. છૂટાછેડાનું પ્રમાણ વધતું જ રહ્યું છે. હવે માતાપિતા ગમે ત્યાં ગમે તેમ છોકરાંઓનાં લગ્ન ગોઠવી શકતાં નથી, છોકરાંઓનો અવાજ તથા પસંદગીને પણ સ્થાન મળવા લાગ્યું છે.

મૈત્રીકરાર, ત્યક્તાનાં લગ્ન, વિધવાનાં લગ્ન કરીને-કરાવીને પણ જીવનનાં મૂલ્યોને ઘસારો પહોંચતો નથી. ‘એક ભવમાં બે ભવ ન કરાય’ તેવું જ જીવનમૂલ્ય સ્ત્રીઓ માટે (પુરુષો માટે નહીં) હતું તે હવે રહ્યું નથી. લગ્ન પહેલાં પણ એકબીજાને મળવું, સાથે ફરવું વગેરે નવાં મૂલ્યો સ્થાપિત થતાં જાય છે. સ્ત્રી નોકરી કરે, સાઈકલ-મોટરસાઈકલ કે કાર ચલાવે, ઉઘાડું માથું રાખે, વાળ કપાવે અને પુરુષોની સાથે છૂટથી હળેમળે, વાતો કરે, વહીવટ કરે વગેરે પરિવર્તનો હવે નવાઈકે આંચકો આપનારાં રહ્યાં નથી.

પ્રજા સતત ગતિશીલ છે. એટલે તેની જીવનપદ્ધતિ પણ બદલાતી રહી છે. આપણને ગમે કે ન ગમે પણ આ પરિવર્તનને રોકી શકાતું નથી. મૂળ પ્રશ્ન એ છે કે, આ બધું પરિવર્તન ભારતીય સંસ્કૃતિના તાણાવાણામાં થાય છે કે પશ્ચિમના પ્રવાહમાં થાય છે? આપણે સૌએ સ્વીકારવું પડશે કે આપણા સૌના ઉપર પશ્ચિમી જીવનપદ્ધતિ આપોઆપ પ્રસરી રહી છે. આપણાં સંડાસ-બાથરૂમ, બગીચા, બંગલા, પુષ્પો, શોભાના છોડવાઓ, વસ્ત્રો વગેરે બધે જ તમને પશ્ચિમનો પ્રભાવ દેખાશે. એવું શું કારણ છે કે વગર પ્રચારકે આ પ્રભાવ વિશ્વભરમાં પ્રસરી રહ્યો છે? અને લાખો માણસો ‘માણસો’ ભારતીય સંસ્કૃતિ’ ની બૂમો પાડીને મંડપો ગજવે છે તોપણ તેમના પોતાના ઘરમાં પણ ભારતીય સંસ્કૃતિ દુર્લભ થવા લાગી છે!

મને લાગે છે કે ‘ભારતીય સંસ્કૃતિ’ ની બૂમો પાડનાર ગંભીર નથી. જો તેઓ ગંભીર હોત તો પહેલાં પોતાના ઘરમાં જ ભારતીય અને પશ્ચિમી સંસ્કૃતિની ટકાવારી જોઈ શક્ત. જેમના ઘરના માણસો તથા પોતે પણ બાહ્યજીવનમાં મિલનનાં વસ્ત્રોનો ધૂમ ઉપયોગ કરે છે, પણ નિશ્ચિત પ્રસંગે ખાદી પહેરે છે તેઓ ખાદીનો મહિમા બતાવતાં પ્રવચનો કરે છે. તેમની જ માફક આ સંસ્કૃતિપ્રેમીઓ ઘરમાં સર્વત્ર પશ્ચિમીકરણની સગવડો ભોગવે છે. કોઈ તો વળી મંચ ઉપર ભારતીય સંસ્કૃતિની મહત્તા સમજાવે છે પણ સ્વપ્રેય તે બાબતમાં ગંભીર નથી હોતા. આચાર અને વિચારની આ વિષમતા આચારની દુર્બળતાથી નહિ, પણ વિચારની અગંભીરતાના કારણે સર્જાય છે.

બળવાન સંસ્કૃતિનો પ્રભાવ!

આપણે સૌએ એ ધ્યાનમાં રાખવાનું છે કે એકીસાથે અનેક સંસ્કૃતિઓના પ્રવાહ સમાંતર વહેતા હોય છે. જે જે સંસ્કૃતિઓ એકબીજાથી સમીપથી વહેવા લાગે છે તેમાં જે બળવાન સંસ્કૃતિ હોય છે તે પાસે વહેતી સંસ્કૃતિને પ્રભાવિત કરે છે. વધુ બળવાન સંસ્કૃતિ સૌના ઉપર છવાઈ જાય છે. સંસ્કૃતિ જીવનપદ્ધતિ તથા જીવનનાં મૂલ્યો નિર્ધારિત કરતી હોય છે. જે જીવનપદ્ધતિ વધુમાં વધુ વૈજ્ઞાનિક અભિગમવાળી તથા માનવતાવાદી હોય છે તે બળવાન બને છે. જો જીવનપદ્ધતિ જ અવૈજ્ઞાનિક હોય અને અમાનવતાવાદ જ આદર્શ હોય તો તેવી સંસ્કૃતિ આપોઆપ ક્ષીણ અને દુર્બળ થવા લાગે છે. પશ્ચિમી સંસ્કૃતિ જો વગર પ્રચારકે પણ વિશ્વભરમાં પ્રસરી રહી છે તો તેનું કારણ તેનું વૈજ્ઞાનિક વલણ તથા માનવતાવાદી અભિગમ છે.

વૈજ્ઞાનિક વલણ એ અર્થમાં કે તેનો પોશાક કોટપાટલૂન વગેરે ઓછાં ઓછાં કપડે પૂરું શરીર ઢાંકે છે, ચાલવા વગેરેમાં અનુકૂળ રહે છે. તેનાં ગજવાં પણ ઉપયોગી થાય છે, જ્યારે ધોતિયું પાંચ મીટરનું હોવા છતાં એક પગ ઉઘાડો રાખે છે. લઘરવઘર હોવાથી ચાલવા, દોડવા, લડવામાં કે કામ કરવામાં અંતરાય બને છે. ઢીલું થતાં કે છૂટી જતાં પણ વાર નથી લાગતી. ભારતીયતાનો કોઈ ગમે તેટલો હિમાયતી હોય તોપણ સૈનિકોને ધોતિયું પહેરાવવાનો આગ્રહ તો નહિ જ કરી શકે. હવાઈ સૈનિકો,

સંસ્કૃતિ એક વહેતી નદી છે. તેમાં સતત આજુબાજુની નદીઓ ભળ્યા કરે છે. પણ જો તે (સંસ્કૃતિ) વિશાળ નહિ હોય તો તેણે પોતે જ બીજામાં ભળી જવું પડતું હોય છે. વિશાળતા વિના સાતત્ય કે અસ્તિત્વ શક્ય નથી.

છત્રી સૈનિકો વગેરે જો ધોતિયું પહેરે તો શું પરિણામ આવે? આપણા કેટલાક રાજનેતાઓ તથા ધર્મનેતાઓ પણ દેશમાં પણ દેશમાં ભલે ધોતિયું પહેરે પણ પરદેશ પ્રવાસમાં તેઓને પણ કોટ-પાટલૂન પહેરવાનું યોગ્ય જણાય છે. (સ્વામી વિવેકાનંદજી પણ અમેરિકામાં પાટલૂન પહેરતા.) આવી જ રીતે દશ મીટર લાંબા કપડાની પાઘડી કે સાફો વિદાય થઈ રહ્યાં છે. નવી પેઢીને જોર કરીને પણ તે સ્વીકારાવી નહિ શકાય. અરે, લગ્ન તો ઠીક, જનોઈના પ્રસંગે પણ બટુકોને કોટ-પાટલૂન પહેરાવાય છે. સફેદ-ટોપીમાં વૈજ્ઞાનિકતા કરતાં સસ્તાપણાનો અભિગમ વધુ રહ્યો છે.

ભારત જેવાં ગરમ દેશમાં (જ્યાં દશ મહિના સૂર્યનાં તીવ્ર કિરણો વરસ્યા કરે છે) માત્ર શ્રીમંતોને જ નહિ પણ ગરીબ મજૂરોને પણ ફરતી છાજલીવાળી ટોપી આપવી

જોઈએ. મેં જાપાન, કોરિયા વગેરે દેશોમાં ખેતમજૂરોને પણ આઠ-આઠ ઈંચની છાજલીવાળી વાંસની હેટ પહેરીને ખેતરોમાં કામ કરતા જોયા છે. આ ટોપીથી સૂર્યનો તડકો, વરસાદ વગેરે તેમના ચહેરા ઉપર નથી પડતા. ભારતના મજૂરનો ચહેરો ખુલ્લો રહેતો હોવાથી એક તો બહુ જલ્દી શ્યામ પડી જાય છે. સતત તડકો લાગવાથી ચામડીમાં કરચલીઓ પડી જાય છે તથા આંખોના લેન્સ ખેંચાયેલા રહેવાથી બહુ જલદી અંધાપો આવે છે. અમદાવાદ જેવા શહેરમાં ગરમીના દિવસોમાં ફૂટપાથ ઉપર છાજલીવાળી તરેહતરેહની ટોપીઓ વેચતા લોકો જોઈ શકાય છે. મેં મારા બધા કડિયાઓને મોટી છાજલીવાળી હેટ લાવી આપી હતી. તેથી તેમને તડકામાં કડિયાકામ કરતાં ઘણી રાહત થઈ હતી. આ વૈજ્ઞાનિક અભિગમ છે, જેને પ્રજા સ્વીકારી રહી છે.

માનવતાવાદી પક્ષ

સંસ્કૃતિનો બીજો પક્ષ માનવતાવાદી છે. સ્ત્રીનો ઘૂમટો તણાવવો, ઓઝલ કે બુરખો રાખવો, વૈધવ્ય પળાવવા માટે માથું મૂંડાવવું તથા નિશ્ચિત પ્રકારની વેશભૂષા પહેરાવવી, ત્યકતાને પણ એવી જ રીતે પરાશ્રિત જીવન જીવવું, શૂદ્રો અને અસ્પૃશ્યો પ્રત્યે તિરસ્કારભર્યો વ્યવહાર, સતીપ્રથા, દેવદાસીપ્રથા, દૂધપીતીપ્રથા, કજોડાં ગોઠવવાં તથા કોઈ પણ ભોગે તેને નિભાવવા માટે દબાણ કરવું – આ બધા જો સંસ્કૃતિના અંશ હોય તો તે અમાનવીય છે. જેની સાથે આ વ્યવહાર થાય છે તેની દ્રષ્ટિએ જો સંસ્કૃતિને મૂલવવામાં આવે તો 'ત્રાસ' શબ્દ જ આપણા કાને પડશે. જેમને ઘૂંઘટપ્રથાને સનાતન બનાવવી છે તે જ સંસ્કૃતિ નારાની બૂમો પાડશે; જેને પુરુષની માફક સ્ત્રીને પણ પ્રભાવી થવા દેવી છે તેઓ પરિવર્તનને ઝંખશે અને સ્વીકારશે.

વિશાળતાથી જ સાતત્ય ને અસ્તિત્વ

પશ્ચિમને ગાળો દેવા કરતાં પશ્ચિમનો પ્રભાવ વિશ્વભરમાં વગર પ્રચારકે કેમ પ્રસરી રહ્યો છે તેનું અધ્યયન કરવું જોઈએ. મોટાભાગે ધાર્મિક પુરુષો પાસે આવી દ્રષ્ટિ કે અધ્યયન નથી હોતું એટલે વિષયની ગંભીરતાને સ્પર્શી વિના જ જૂનનપૂર્વક એકપક્ષી બૂમબરાડા પાડીને ધાર્મિક મંચો ગજવી મૂકતા હોય છે જેનાથી પ્રતિક્રિયાવાદી નિરાશા જન્મતી હોય છે. આવી નિરાશા જ જાણે કે ધર્મપ્રચાર થઈ ગઈ છે.

સંસ્કૃતિ એક વહેતી નદી છે. તેમાં સતત આજુબાજુની નદીઓ ભળ્યા કરે છે. પણ જો તે (સંસ્કૃતિ) વિશાળ નહિ હોય તો તેણે પોતે જ બીજામાં ભળી જવું પડતું હોય છે. વિશાળતા વિના સાતત્ય કે અસ્તિત્વ શક્ય નથી.

ખેતી / બિન ખેતીવિષયક જમીન ભૂ-સંપત્તિ (Land as Resource) ને નફાકીય હેતુ તરીકે એકત્રિત સ્વરૂપે (Hoarding) ધારણ કરવા અસરકારક કાયદાકીય પ્રતિબંધ જરૂરી

જમીનને Mother Earth તરીકે કુદરતી સંશાધન (Natural Resource) તરીકે મૂલવવામાં આવે છે અને માનવ જીવનના સામાજિક, આર્થિક વિકાસમાં જમીનને એક અગત્યના Cadastral તરીકે ગણવામાં આવે છે. સૌ પ્રથમ તો જમીનમાંથી જે ઉત્પાદન સ્વરૂપે ધાન્ય પેદા થાય છે જેમાંથી સમગ્ર જગતના માનવી / પશુ સહિતનો નિર્વાહ થાય છે, કેમ કે જમીન એ Reproductive ક્ષમતા ધરાવે છે. રાજાશાહીના સમયમાં / બ્રિટિશ શાસન વ્યવસ્થામાં કે પ્રવર્તમાન સમયમાં જમીનના વ્યવસ્થાપનના કાયદા નીતિ નિયમો ઘડાયા છે જે નિયમનકારી છે પહેલાં રાજાઓ જમીનના માલિક હતા અને જમીનને ખેડનારાઓને ગણોતિયા કે ભાડુઆત ગણાતા તેઓએ રાજ્યને મહેસૂલ ભરવું પડતું. ઘણી જગ્યાએ તો વેઠ પ્રથા પણ અમલમાં હતી. સૌ પ્રથમવાર બંગાળ / બિહાર / ઓરિસ્સાના દીવાની હક્ક (Settlement Rights, Right to Collect Revenue) અંગ્રેજોએ મેળવ્યા. આપણા બ્રિટિશ

હકૂમતના મુંબઈ પ્રાન્તમાં રૈયતવારી પ્રથા હતી. આઝાદી મળ્યા બાદ બંધારણ અમલમાં આવ્યા બાદ બંધારણીય પીઠબળ હેઠળ જમીન સુધારા કાયદાઓ Land Reforms Act લાવવામાં આવ્યા. જે અંતર્ગત ગણોતિયા / જમીન ઉપરના કબજેદારોને કાયમી કબજા હક્ક આપવામાં આવ્યા. સાથો સાથ જમીનના સપ્રમાણ વિતરણના (Equitable Distribution) ભાગરૂપે મુંબઈ રાજ્ય અને હાલના ગુજરાત સહિતના વિસ્તારમાં ખેતીની જમીનનો ગણોતધારો - ૧૯૪૮ - Tenancy Act અને ખેત જમીન ટોચ મર્યાદા ધારો - Agriculture Land Ceiling Act અમલમાં લાવવામાં આવ્યો. સૌરાષ્ટ્ર વિસ્તારમાં સૌરાષ્ટ્ર જમીન સુધારા કાયદાઓ અમલમાં લાવવામાં આવ્યા, આ કાયદાઓ અન્વયે ગણોતિયાઓને કબજા હક્ક આપવામાં આવ્યા અને મોટા જમીનદારો / રાજાઓ સહિતને ખેત જમીન ટોચ મર્યાદા લાગુ પડતાં રાખવાપાત્ર જમીનો

સિવાય ફાજલ જાહેર કરવામાં આવી અને સરકાર હસ્તક લઈ ટોચમર્યાદા ધારાની જોગવાઈઓ પ્રમાણે સમાજના નબળા વર્ગના ઈસમો તેમજ ખેત સામુદાયિક મંડળીઓને આપવામાં આવી. મોટા ભાગે સામુદાયિક મંડળીઓની જમીનોનો કાર્યસાધક ઉપયોગ થયો નથી અને અંદરખાને આવી જમીનો વેચાતાં શરતભંગ થયા છે.

ગુજરાતમાં ગણોત્તધારા કાયદામાં જાતખેતીની વ્યાખ્યા કલમ-૨(૨) અને ૨(૬) જોગવાઈ અમલમાં હતી અને તે અન્વયે કોઈપણ ખેડૂત ૮ કિ.મી.ની મર્યાદામાં અને ૧૫ કિલોમીટર સુધી પોતાના સુપરવિઝન હેઠળ ખેતી કરી શકે તેવી જોગવાઈ હતી. જેનો આશય એ હતો કે સાચો ખેડૂત ખાતેદાર પોતાના જીવનનિર્વાહ (Means of livelihood) માટે જાતે ખેતી કરે ૧૯૯૯માં ગુજરાતમાં આ જોગવાઈ રદ કરવામાં આવી. જેથી ગુજરાતનો અસલ ખેડૂત હવે ગુજરાતમાં કોઈપણ જગ્યાએ ખેતીની જમીન ધરાવી શકે છે. આ જોગવાઈથી જમીનના હોલ્ડિંગમાં એ રીતે પરિવર્તન આવ્યું કે સક્ષમ ખેડૂત ખાતેદારોએ મોટા પાયે ખેતીની જમીનો મહત્વની જગ્યાઓએ ખરીદી લીધી. આજે પણ ખેત જમીન ટોચ મર્યાદા ધારો છે પરંતુ જુદા જુદા નામથી ખરીદવાથી અને ફક્ત એફિડેવીટ રજૂ કરવાથી વેચાણ માન્ય રાખી ગામ દફતરે નોંધ કરવામાં આવે છે અને ખાસ કરીને માલેતુજાર વ્યક્તિઓએ શહેરો અને તેની આજુ બાજુ વિકસિત વિસ્તારો / ઔદ્યોગિક વિસ્તારોની આજુ બાજુ મોટા પાયે ખેતીની જમીનો ખરીદી લીધી છે.

આના પરિણામ સ્વરૂપે જે ખેતીની જમીનો જીવન નિર્વાહનું સાધન હતું તેના બદલે નફાકીય હેતુ માટે ધંધાનું સાધન બની ગયું છે કારણ કે ખેતીની જમીનો જે નીચા ભાવે ખરીદી હોય ખાસ કરીને શહેરી વિસ્તાર કે વિકસિત વિસ્તારોમાં આ જમીનોના હાલના બજાર ભાવ અનેક ઘણા વધી ગયા છે અને જે વ્યક્તિઓ પાસે આવા જમીનના મોટા પાયે હોલ્ડિંગ છે તે કોઈ ધંધાકીય કે ઉદ્યોગકારના આવકના સ્ત્રોત કરતાં પણ મૂલ્યની દ્રષ્ટિએ કે નફાના ધોરણે અનેકગણી અપ્રમાણસર સંપત્તિ (Disproportionate Wealth) એકઠી થયેલ છે. જેથી મોટા શહેરો / વિકસિત વિસ્તારોમાં ખેતીની જમીન ધારણ કરવાનું ૮ કિ.મી.નું ગણોત્તધારાનું નિયંત્રણ ઉઠાવવાને કારણે અને ખેત જમીન ટોચ મર્યાદાની જોગવાઈઓનું પાલન ન થવાને કારણે મર્યાદિત લોકો પાસે જમીનદારો / રાજાઓ કરતાં પણ જમીનના હોલ્ડિંગ વધારે છે. આ અંગે અસરકારક અમલ કરવામાં આવે તો મર્યાદિત લોકોએ જમીનને જે નફાકીય હેતુ માટેનું સાધન બનાવવામાં આવ્યું છે તે રોકી શકાય. આવા કિસ્સાઓમાં વાસ્તવિક ખાતેદારના હોલ્ડિંગની ખાત્રી કરી, જમીન ફાજલ જાહેર કરી શકાય.

આવી જ રીતે શહેરોમાં બિન ખેતી વિષયક મિલકતનું હોલ્ડિંગ સીમિત લોકો પાસે વધી જવાથી ભારત સરકારે શહેરી જમીન ટોચ મર્યાદા ધારો -૧૯૭૬ ઘડેલ અને કોઈપણ વ્યક્તિ ૧૫૦૦ ચો.મીટરથી વધારે જમીન ધારણ કરે તો જેટલા પુખ્તવયના લોકો હોય તે સિવાય

મળવાપાત્ર જમીન ઉપરાંતની જમીન ફાજલ કરીને સરકાર હસ્તક લેવામાં આવતી અને તેનો ઉપયોગ નબળા વર્ગના માટે આવાસો અને જાહેર હેતુ માટે વાપરવાનો હતો. પરંતુ આ કાયદા હેઠળ સ્થાપિત હિત ધરાવતા લોકો કાયદાની જોગવાઈઓ અને તે હેઠળ મળતી છૂટછાટોનો મોટા પાયે લાભ લેતાં, સાચા અર્થમાં મધ્યમવર્ગ અને નબળા વર્ગના લોકો માટે (ખાસ કરીને આવાસ યોજના) જમીનો ઉપલબ્ધ કરવાની હતી. પરંતુ આ કાયદાનો હેતુ બર ન આવતાં, અમો જ્યારે ડેપ્યુટી મ્યુનિસિપલ કમિશ્નર વડોદરા હતા, ત્યારે તત્કાલિન શહેરી વિકાસ અને આવાસ કેન્દ્રીય મંત્રીશ્રી રામ જેઠમલાણીને રજૂઆત કરતાં તેઓએ વાસ્તવિક સ્થિતિનું મૂલ્યાંકન કરીને શહેરી જમીન ટોચ મર્યાદા ધારો રદ કરવાની પહેલ કરી છે. પરંતુ ભારત અને રાજ્ય સરકારોએ સમગ્ર દેશના શહેરી વિસ્તારો / વિકસિત વિસ્તારોમાં Su Open / Vacant Land છે કે જેનો કાર્યસાધક સ્વરૂપે ઉપયોગ થવો જોઈએ તેના બદલે વર્ષો સુધી સીમિત લોકો પાસે નફાકીય હેતુ માટે લેન્ડ હોલ્ડિંગ ધારણ કરેલ હોય તેવી જમીનો ખુલ્લી રાખી, ઊંચા ભાવોએ જમીનો વેચી જે અગણિત નફાકીય હેતુ માટે મિલકતોના Holding™ u Hoarding (એકત્રિત જથ્થે) તરીકે રાખવામાં આવી રહી છે તેનું વૈધાનિક સ્વરૂપે નિયંત્રણ લાવવું જરૂરી છે. મારી જાણકારી મુજબ ગુજરાતમાં Vacant Land Act છે. પરંતુ આ કાયદામાં ફક્ત મિલકતવેરો અથવા અમુક રકમ લેવાની જોગવાઈ છે.

પરંતુ આ કાયદાનું અમલીકરણ શૂન્ય છે કારણ કે અમલકરવાની ઈચ્છાશક્તિ નથી.

આમ શહેરી વિસ્તારોમાં જમીન / મિલકત ધારણ કરવાની ટોચ મર્યાદા, ખુલ્લી જમીનો માટે Vacant Land અને ખેત જમીન ટોચ મર્યાદા ધારાનો અસરકારક અમલ કરી ખેતી કે બિન ખેતી વિષયક જમીનો ધારણ કરવા ઉપર નિયંત્રણ લાવવામાં આવશે નહિ તો જમીનને જે કુદરતી સંશાધન તરીકે ઉપયોગ થવાને બદલે it has become means of Exploitation for profiteering purpose આને નિયંત્રણ કરવા માટે બંધારણીય જોગવાઈ મિલકતના અધિકારને મૂળભૂત અધિકારને બદલે આર્ટિકલ-૩૦૦-એ કાનૂની હક્ક (Statutory Rights) આપવામાં આવ્યો છે. જેથી જમીન સુધારાના ભાગરૂપે મિલકત / જમીનના નિયમન માટે કાયદા દ્વારા નિયંત્રિત કરવામાં બાધ નથી, પરંતુ ફક્ત જેમ ખેત જમીન ટોચ મર્યાદા ધારો કે શહેરી જમીન ટોચ મર્યાદા ધારાથી અપેક્ષિત પરિણામો મળ્યા નથી.

જેથી વાસ્તવિક અમલીકરણની દિશા સાથે નિયંત્રણ લાવતી વૈધાનિક જોગવાઈ જરૂરી છે.

“બંધારણના આર્ટિકલ-૩૦૦- એ પ્રમાણે મિલકતના અધિકારને મૂળભૂત અધિકારને બદલે કાનૂની અધિકારની જોગવાઈ”

અચિવર વિંગનો શુભારંભ

મિશન-૨૦૨૬ અંતર્ગત સરદારધામ પાંચ લક્ષ્યબિંદુઓ પર કાર્ય કરે છે. તેમાંનું એક લક્ષ્યબિંદુ - GPBO છે. અમદાવાદ ડિસ્ટ્રિક્ટની ચોથી અને GPBO બારમી વિંગ અચિવર વિંગનું ભવ્ય લોન્ચિંગ ૪ જુન - ૨૦૨૧ શુક્રવારના રોજ સાંજે ૫:૦૦ વાગ્યે થયું હતું. તમને જણાવતા આનંદ થાય છે કે, અચિવર વિંગની પહેલી ઓપન ફોરમ મિટિંગ માત્ર પાંચ મેમ્બર્સ દ્વારા ૩૧ ઓક્ટોબર-૨૦૨૦ સરદાર જયંતીના શુભ દિને થઈ હતી. ત્યાર પછી વિંગ લોચ ટીમ અને મેમ્બર્સનાં સંયુક્ત અવિરત પ્રયાસ થકી કપરા કોરોના સમયગાળામાં ડેવલપ થઈ આજ રોજ રેગ્યુલર વિંગ તરીકે લોચ થઈ હતી.

મિટિંગની શરૂઆત સરદારધામના પ્રમુખ સેવક શ્રી ગગજીભાઈ સુતરિયાના આશીર્વાચન સાથેના સંબોધનથી થઈ હતી. મિટિંગ દરમિયાન અચિવર વિંગનાં ૩૫ જેટલાં રેગ્યુલર સભ્યોએ પોતાના બિઝનેસ વિશેની

માહિતી ૩૦ સેકન્ડમાં સ્પીચ આપી હતી. આ ઉપરાંત “ Benefits of Networking” વિષય ઉપર લર્નિંગ સેશન લેવામાં આવ્યું હતું અને મેમ્બર્સને ડિટેઈલમાં નેટવર્કિંગની માહિતી આપવામાં આવી હતી. મિટિંગમાં ઓનલાઈન ઓફલાઈન માધ્યમ થકી GPBO ની વિવિધ વિંગમાંથી રેગ્યુલર મેમ્બર્સ તથા વિઝિટર્સ મળીને ૨૦૦ જેટલા બિઝનેસમેન જોડાયા હતા. જે લોકોએ એકબીજા સાથે પ્રિ.- નેટવર્કિંગ અને પોસ્ટ નેટવર્કિંગમાં પણ ભાગ લીધો હતો. જેમાં ઘણા બધા રેફરન્સીસ પણ આપ્યા હતા.

મિટિંગ પછી અચિવર વિંગના સભ્યોએ લોચિંગ કર્યું હતું વિવિધ ડિસ્ટ્રિક્ટનાં કન્વીનર્સ અને GPBO યુથ યુથ કન્વીનરના પ્રોત્સાહિત ફીડબેકથી અચિવર વિંગના સભ્યોનો ઉત્સાહ પણ વધતો હતો. જે આવનાર સમયમાં ઘણા સારા રિઝલ્ટ પરિણમશે એવો અમને વિશ્વાસ છે.

સરદારધામ

વિશ્વ પાર્ટીદાર સમાજ

તમામ ઔદ્યોગિક-વેપારી મિત્રો માટે સોનેરી અવસર

GPBS (ગ્લોબલ પાર્ટીદાર બિઝનેસ સમિટ-૨૦૧૮/૨૦૨૦) ની ભવ્ય સફળતા બાદ સમાજના પ્રથમ હરોળના ૧૦૦૦૦ તેમજ ૧૫૦૦૦ જેટલાં નાના - મધ્યમ બિઝનેસમેન, સમાજના વિવિધ પ્રોફેશનલ અંગો અને સરદારધામ યુવા તેજ-તેજસ્વીની (૧ લાખ સંગઠન) મળીને લાખો લોકો સુધી આપની કંપનીની પ્રોડક્ટના માર્કેટિંગ, બ્રાન્ડિંગ અને લોન્ચિંગ માટેનું ઉત્તમ પ્લેટફોર્મ એટલે “સરદારધામ-એક વિચાર” ઇ-મેગેઝિન.

તો આવો મિત્રો...સાંપ્રત પરિસ્થિતિ તેમજ આજના ટેકનોલોજીના યુગમાં સમયની સાથે તાલ મિલાવવા **પરવડે તેવા જાહેરાતના નવા દર** સાથેના અજોડ માધ્યમ એવા “સરદારધામ-એક વિચાર” ઇ-મેગેઝિનમાં જાહેરાત આપી સરદારધામ વેબસાઈટ – સોશિયલ મીડિયા, ફેસબુકના માધ્યમથી આપણાં બિઝનેસનો બહોળો પ્રચાર કરી સફળતાના શિખરો સર કરીએ... જય સરદાર...

“સરદારધામ-એક વિચાર” - ઇ-મેગેઝિન માટે જાહેરાતના નવા દર

<p>વાર્ષિક (માસિક કુલ-૧૨ અંક)</p> <p>મેગેઝિનની અંદરના કોઈપણ એક ક્વાર્ટર પેજ માટે રૂ. ૧૫,૦૦૦/- એ-૪ સાઘજાનું ક્વાર્ટર પેજ GST INCL.</p> <p>મેગેઝિનની અંદરના કોઈપણ એક હાફ પેજ માટે રૂ. ૨૫,૦૦૦/- A-4 સાઘજાનું હાફ પેજ GST INCL.</p> <p>મેગેઝિનની અંદરના કોઈપણ એક કુલ પેજ માટે રૂ. ૫૦,૦૦૦/- A-4 સાઘજા GST INCL.</p>	<p>બીજું ટાઇટલ (અંદરનું)</p> <p>રૂ. ૧,૦૦,૦૦૦/-</p> <p>A-4 સાઘજા GST INCL.</p>	<p>જાહેરાતના દર</p> <p>(તારીખ :- ૦૧-૦૮-૨૦ થી લાગુ)</p>	<p>મેગેઝિનમાં ઓછામાં ઓછા ૧ વર્ષ માટે જાહેરાત આપવી જરૂરી છે.</p> <p>મેગેઝિનમાં આપની કંપનીની જાહેરાત માટે ડિઝાઇન આપના તરફથી આપવાની રહેશે.</p> <p>૧ વર્ષની જાહેરાતની રકમનો ચેક અને ડિઝાઇન એડવાન્સમાં એક સાથે મોકલી આપવાના રહેશે.</p> <p>મેગેઝિનમાં જાહેરાત માટે કે અન્ય કોઈ માહિતી માટે ૯૮૭૯૯૯૪૯૬૭ / ૭૫૭૫૦૦૧૫૯૬ પર સંપર્ક કરવો.</p>
	<p>ત્રીજું ટાઇટલ (અંદરનું)</p> <p>રૂ. ૭૫,૦૦૦/-</p> <p>A-4 સાઘજા GST INCL.</p>	<p>ચોથું ટાઇટલ (બહારનું)</p> <p>રૂ. ૬૦,૦૦૦/-</p> <p>A-4 સાઘજા GST INCL.</p>	

ફરફાર ભલે નાનો હોય, પરિણામ બહુ મોટું આવી શકે

એક સ્ટીમર મુંબઈ આવવા માટે રવાના થઈ. આ સ્ટીમરના કેપ્ટન ખૂબ હોશિયાર હતા એટલે એમણે સ્ટીમર પરના સ્ટાફ વચ્ચે જવાબદારીની વહેંચણી કરી હતી. દરેક કર્મચારીને નાનું મોટું કામ સોંપવામાં આવ્યું હતું. માણસનો એક સહજ સ્વભાવ છે કે બીજાના કામમાં વગર કારણે પણ એ દખલ કર્યા કરે. આવું ન થાય એટલે કેપ્ટન દ્વારા દરેકને સૂચના આપવામાં આવી કે કોઈએ એકબીજાના કામમાં દખલ ન કરવી. દરેક વ્યક્તિએ માત્ર પોતાનું કામ જ જોવું બીજો શું કરે છે એની ચર્ચા કરવી નહીં કે બીજાને માંગ્યા વગર કોઈ પ્રકારની સલાહ આપવી પણ નહીં. દરેક માણસને જુદા-જુદા કામની સોંપણી થયેલી એમાં એક કર્મચારીને હોકાયંત્રનું ધ્યાન રાખવાની જવાબદારી સોંપવામાં આવેલી. આ કર્મચારીને સૂચના આપવામાં આવી હતી કે તારે માત્ર હોકાયંત્ર પર નજર રાખવાની છે. જો હોકાયંત્રનો કાંટો એનું

સ્થાન બદલે તો તારે તુરંત જ સ્ટીમરના કેપ્ટનને આ બાબતની જાણ કરવાની છે. આ કામ સામાન્ય નથી એટલે પૂરતું ધ્યાન રાખજે અને થોડા થોડા સમયાંતરે હોકાયંત્રના કાંટાની તપાસ કરતો રહેજે.

સ્ટીમર એની સામાન્ય ગતિથી મુંબઈ તરફ આગળ વધી રહી હતી. થોડા સમય પછી સ્ટીમર ચલાવનારની કોઈ નાની ભૂલ થઈ અને સ્ટીમરની દિશા સહેજ ફેટાઈ ગઈ. આ બાબતની કોઈને કંઈ જ ખબર પડી નહીં. હોકાયંત્ર પર ધ્યાન રાખીને બેઠેલા માણસે જોયું કે હોકાયંત્રના કાંટાએ એનું સ્થાન સહેજ બદલ્યું છે પણ આ બદલાવ ઈંચના ૨૦માં ભાગ જેટલો પણ નહોતો એટલે એમણે કેપ્ટનને આ બાબતે કોઈ જાણ ન કરી. આ માણસ મનમાં એવું પણ વિચારતો હતો કે કેપ્ટન તો બોલે પણ આ કામ બહુ મહત્વનું લાગતું નથી. જો એનું મહત્વ વિશેષ હોય તો આવું કામ મને થોડું સોંપે ?

જહાજ તો એની નિર્ધારિત ગતિથી આગળ વધી રહ્યું હતું. અમુક દિવસો પછી જ્યારે સ્ટીમર ભારતના કિનારે પહોંચ્યું ત્યારે કેપ્ટન ચોંકી ઉઠ્યા કારણકે કિનારો ભારતનો હતો પણ મુંબઈને બદલે કોઈ બીજો જ જગ્યાએ આવી ગયા. આવું કેવી રીતે બની શકે ? બધી બાબતની પૂરી તકેદારી રાખી હતી તો પછી જહાજ તેની મંજિલ સુધી પહોંચવાના બદલે બીજે કેમ આવી ગયું ? અત્યારે ક્યાં પહોંચ્યા એની તપાસ કરી તો ખબર પડી કે મુંબઈ તો ૫૦૦ માઈલ દૂર રહી ગયું છે. કેપ્ટન સીધા જ હોકાયંત્ર પાસે પહોંચ્યા અને જોયું તો કાંટાએ સહેજ સ્થાન બદલેલું હતું. કેપ્ટન ફરજ પરના માણસ પર ગુસ્સે થયા. હોકાયંત્રનું

ધ્યાન રાખનારને ખીજાયા અને કહ્યું, “તને મેં સ્પષ્ટ સૂચના આપી હતી કે હોકાયંત્રનો કાંટો એનું સ્થાન બદલે તો તુરંત જ મને જાણ કરજે. તેં તારી ફરજ બજાવી નથી માટે હું તને તારી આ બેદરકારી બદલ સસ્પેન્ડ કરું છું.”

હોકાયંત્રની દેખરેખ રાખવાની ફરજ બજાવતા માણસે કહ્યું, “મેં એવો તે ક્યો મોટો ગુનો કરી નાંખ્યો કે તમે મને આવી આકરી સજા કરી રહ્યા છો? તમે જે કાંટાનું ધ્યાન રાખવાનું કામ મને સોંપેલું એ કાંટો ક્યાં બહુ બદલાયો છે? સહેજ બદલાયો એનાથી શું ફેર પડે?” કેપ્ટને કહ્યું, “ભાઈ, તને આ બહુ સામાન્ય લાગે છે પણ આ કાંટો સહેજ બદલાયો એમાં જહાજ ૫૦૦ માઈલ દૂર પહોંચી ગયું અને જો હજુ વધુ લાંબી મુસાફરી હોત તો મંજિલ કરતા ૫૦૦૦ માઈલ દૂર પહોંચી જાત.”

જીવનમાં કંઈક પ્રાપ્ત કરવા માટેનું ધ્યેય નક્કી કરીને તેને હાંસલ કરવા માટેના પ્રયાસો શરૂ કરીએ છીએ. આ માટે કેટલાક નિયમો પાળવા પડે. આપણે નિયમોમાં

નાની છૂટછાટ લઈએ અને વિચારીએ કે આ નાની બાબતથી મારા ધ્યેય પર શું ફેર પડશે પણ લાંબા ગાળે આ નાની બાબત આપણને ધ્યેયથી બહુ દૂર લઈ જતી હોય છે. જીવન ધ્યેયને પાર પાડવા માટે જે આયોજન કર્યું હોય એ આયોજનમાં નાનો એવો બદલાવ ધ્યેય પ્રાપ્તિથી દૂર લઈ જવાનું કામ કરે છે. વિદ્યાર્થી હોય કે વેપારી, સાધુ હોય કે સાયન્ટીસ્ટ, બિઝનેસમેન હોય કે નોકરિયાત કોઈપણ માણસ ધ્યેયપ્રાપ્તિ માટે નક્કી કરેલા નિયમોમાં નાની એવી બાંધછોડ કરે તો તેનું પરિણામ ઘણીવખત કલ્પનાતિત હોય છે. બાંધછોડ ભલે નાની એવી હોય પણ તેની અસર બહુ મોટી હોય છે. ક્યારેય હોમીયોપેથીક ડૉક્ટર દ્વારા અપાતી દવાની ગોળીઓ જોઈ છે? જાત-જાતના રંગની આ ગોળીઓ કદમાં ખૂબ નાની હોય છે. ગોળીઓ હાથમાં લઈને જોઈએ તો શંકા પણ જાય કે આવી નાની ગોળી રોગને મારવાનું કામ કેવી રીતે કરી શકે? પણ આવી નાની ગોળીઓ જ રોગનું શમન કરવામાં સહાયરુપ બનતી હોય છે કારણકે એની અસર બહુ મોટી હોય છે.

મેં એવું વાંચ્યું-સાંભળ્યું છે કે મહારાણા પ્રતાપ યુધ્ધ હાર્યા એની પાછળનું કારણ પણ સાવ સામાન્ય હતું. ચેતક ઘોડાના એક પગની નાળમાંથી એક ખીલી ઢીલી થઈ ગયેલી હતી. ઘોડાનું ધ્યાન રાખનાર અશ્વપાલને આ ખબર હતી પણ ઉતાવળ હોવાને કારણે એણે નાળ ન બદલી. મનમાં એમ પણ વિચાર્યું કે આ એક નાની ખીલી ઢીલી પડે તો એનાથી હાર્યા એની પાછળનું કારણ પણ સાવ સામાન્ય હતું. શું ફેર પડશે? યુધ્ધ દરમિયાન આ ખીલી નીકળી ગઈ. એક ખીલી નીકળવાથી એ નાળની બીજી ખીલી પણ ઢીલી પડી અને એ પણ નીકળી ગઈ અને એમ કરતા કરતા નાળ જ નીકળી ગઈ. પગમાંથી નાળ નીકળી જવાથી ઘોડાને વાગ્યું અને જે ગતિથી એ દોડવો જોઈએ એ ગતિથી દોડવામાં એને તકલીફ પડવા લાગી. આ સ્વામી ભક્ત ઘોડો એક અશ્વપાલની નાની ભૂલને કારણે એના માલિકને જરૂરિયાતના સમયે મદદ ન કરી શક્યો.

આપણે આપણા સ્વભાવ પ્રમાણે નાની-નાની છૂટછાટ લઈએ છીએ અને ધ્યેયથી ચલિત થઈએ છીએ. મેં એવા ઘણા માણસોને જોયા છે જે વધુ વજનની સમસ્યાથી પરેશાન હોય. વધુ પડતા વજનની આડઅસરો

વિશે કંઈ વાંચે કે સાંભળે એટલે વજન ઉતારવાની ચાનક ચડે. કોઈ સારા ડાયેટીસીયનનો સંપર્ક કરે અને એની સૂચના મુજબ વજન ઉતારવાનું અભિયાન શરુ કરે. થોડા સમય પછી અમૂક ભોજનની મનાઈ હોય એ સામે આવે અને જીભમાંથી લાળ ટપકવા માંડે પછી મનને મનાવે કે આ થોડું ખાઈ લેવામાં શું ખાટું મોળું થઈ જવાનું છે? નિયમોનું ચૂસ્તપણે પાલન કરવું છે એવું નક્કી કર્યા પછી મન ઢીલું પડે અને આવી ઘટનાનું પુનરાવર્તન થયા કરે અને વજન પણ એમનું એમ રહે. વિદ્યાર્થીઓ પણ વાંચન માટેનું ટાઈમ ટેબલ હોંશે હોંશે તૈયાર કરે છે, થોડા દિવસ તેનો અમલ પણ થાય છે પછી રિલેક્સેશનના નામે ૫ મિનિટથી કરેલી શરૂઆત ક્યારે ૫૦ મિનિટે પહોંચી જાય એ ખબર પણ પડતી નથી.

સફળ થવા માટેની પાયાની શરત છે કે જે નક્કી કર્યું હોય એ મુજબ જ કરવું. હોકાયંત્રનો કાંટો બદલાય પણ ખરો પણ આટલો બદલાયેલો કાંટો બહુ મોટી અસર નહીં કરે એમ માનવાની ભૂલ ન કરવી. બદલાયેલા કાંટાને એની મૂળ જગ્યાએ લાવી દેવો નહીંતર મંજિલ બદલાઈ જશે એ નક્કી છે.

સુરત GPBO દ્વારા ડાયમંડ

નામ પરથી વધુ એક પર્લ વિંગનું લોન્ચિંગ કરાયું

યુવાશક્તિના સર્વાંગી વિકાસ માટે સરદારધામ સંસ્થા દ્વારા એના લક્ષ્મિદુઓ અંતર્ગત GPBO ગ્લોબલ પાટીદાર બિઝનેસ ઓર્ગેનાઇઝેશન સંગઠનની રચના કરવામાં આવી છે. જેના માધ્યમથી નાનાથી માંડીને મોટાં બિઝનેસમેન આ સંગઠનમાં જોડાઈ શકે છે અને પરસ્પર ઉપયોગી થઈ વ્યાપાર-ઉદ્યોગ કરી શકે છે. આ માત્ર એક સંગઠન નથી પરંતુ એક પરિવાર છે. જી.પી.બી.ઓ.ની અલગ અલગ ઝોનમાં આ ૧૪મી વિંગ શરૂ થઈ છે. એક વિંગમાં ૫૦ થી વધુ સભ્યો જોડાયેલા છે. આજ સુધી આમાં ૬૦૦ થી વધુ રેગ્યુલર દર વીક મળતા સભ્યો અને ૧૫ હજારથી વધુ ટોટલ સભ્યો જોડાઈ ચૂક્યા છે. જેમની વચ્ચે ૩ વર્ષના ગાળામાં રૂ. ૪૫ કરોડથી વધુનો બિઝનેસ થઈ શક્યો છે. જે બતાવે છે કે સંગઠનમાં કેટલી તાકાત રહેલી છે.

સુરત ખાતે સ્થિત ડાયમંડ નામ પર આધારિત જી.પી.બી.ઓ. સંગઠનની ૩ વિંગ એટલે સેફાયર,

એમરલ્ડ, રૂબી પછી હવે તેમાં વધુ એક પર્લ વિંગનું લોન્ચિંગ તાજેતરમાં કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં કોરોનાની સોશિયલ ડિસ્ટન્સની ગાઈડ લાઈન મુજબ ફિઝિકલ ૫૧ સભ્યો અને ઓનલાઈન ૨૩૦ થી વધુ સભ્યો હાજર રહ્યા હતા.

આ લોન્ચિંગ કાર્યક્રમમાં સરદારધામ સંસ્થાના પ્રમુખ સેવક ગગજીભાઈ સુતરિયા તેમજ જી.પી.બી.ઓ. સંગઠનના કન્વીનર ભાવિનભાઈ પટેલ ઓનલાઈન હાજર રહ્યા હતા. ગગજીભાઈ સુતરિયાએ તમામ સભ્યોને અભિનંદન આપ્યા હતા ને પોતાના વક્તવ્યમાં જણાવ્યું કે યુવાનો દેશની આવતી કાલ છે તેમનો વિકાસ એ દેશનો વિકાસ છે, તેથી સૌ સાથે મળીને વિકસો અને સૌને વિકસાવો. જીવનમાં લક્ષ નક્કી કરો અને તે લક્ષને જ તમારું જીવન બનાવી દો તો જ તમે પ્રગતિ કરી શકશો. પોતાની આવી મોટીવેશનલ સ્પીચ દ્વારા તેમણે સૌ યુવાનોને ઉત્સાહિત-પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા.

સુધા મૂર્તિ

ચેરપર્સન, ઈ-સીસિસ ફાઉન્ડેશન, બેંગલુરુ

ભાવાનુવાદ

સોનલ મોદી

મારું જીવન

એ જ મારો સંદેશ

આશા અને હું એમ.જી.રોડ પર સાંજે શોપિંગ માટે નીકળ્યા હતાં. ગાડી એક ઠેકાણે પાર્ક કરી ચાલતાં જ આગળ જઈ રહ્યાં હતાં. સામેથી સાઠ-પાંસઠ વર્ષના એક ભાઈને આવતા જોયા. તેમની નજર આશા પર પડી અને તેમણે તેને સ્મિત આપ્યું. જાણે વર્ષો પછી કોઈને મળીને કે જોઈને થાય તેવો આનંદ તેમના મોં પર દેખાયો. તે અમારી સામે એકાદ ક્ષણ ઊભા રહ્યા અને પછી નિરાશ થઈને આગળ વધી ગયા. મેં આશાને પૂછ્યું, 'તું પેલા ભાઈને ઓળખે છે? કોણ છે?'

આશાનું મોં સહેજ બગડી ગયું. મેં પૂછ્યું, 'શું વાત છે, આશા, કેમ કંઈ બોલતી નથી?'

આશા કહે, 'ઑફ કોર્સ, હું તેમને ઓળખું છું.

આઠમા ધોરણથી બારમા ધોરણ સુધી એ મારા ગણિતશિક્ષક હતા. એટલું ખરાબ ગણિત શીખવતા કે સાતમા સુધી હું પહેલાથી પાંચમા વચ્ચે આવતી અને ગણિતમાં અવ્વલ રહેતી, પણ આઠમા ધોરણની પહેલી જ ટર્મમાં ફેઈલ થઈ. આ સાહેબને કારણે હું જ નહી, બીજો પણ અર્ધો ક્લાસ પહેલી પરીક્ષામાં ફેઈલ. એકાદ વર્ષમાં તો મેથ્સમાં મારો રહ્યો સહ્યો રસ પણ ગાયબ થઈ ગયો. આ માણસને તો હું ક્યારેય નહી ભૂલી શકું. મિજાજ એટલે સાત ખાંડીનો..... વિદ્યાર્થીની જરા જેટલી ભૂલ થાય તો ક્લાસની વચ્ચે ઊભા ને ઊભા ખખડાવી કાઢે. તેમની પાસે ટીચર્સ-રૂમમાં કંઈ પૂછવા જઈએ તો આડકતરી રીતે 'ટ્યુશન' રખાવવાનું કહે. તોફાની છોકરાઓને શાંત રાખવાને બદલે સ્કૂલના

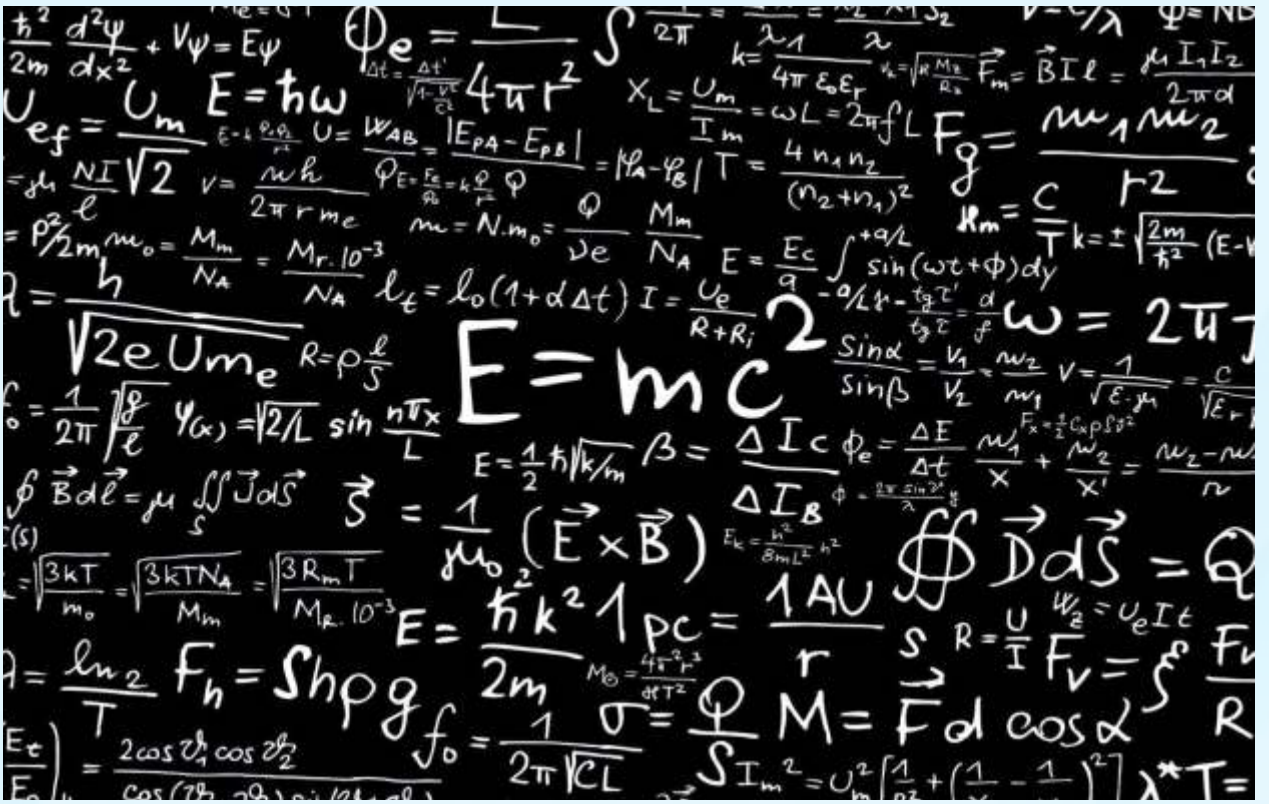
મેનેજમેન્ટ વિરુદ્ધ ચડાવીને, વાર-તહેવારે હડતાલો પડાવે. શિક્ષકોની નાનામાં નાની માગણી માટે શિક્ષકોને ચડાવી-ઉશ્કેરીને સામૂહિક હડતાલ કરાવી દે. સૂત્રોચ્ચારમાં અને ગંદાં પોસ્ટરો બનાવવામાં મોખરે રહે. આ માણસે અમને ચાર વર્ષમાં ચાળીસ દિવસ પણ સરખી રીતે નથી ભણાવ્યું' આશાએ ગુસ્સામાં બળાપો કાઢ્યો.

આ સાંભળીને હું વિચારમાં પડી ગઈ. ગુસ્સામાં કદાચ આશાએ થોડું વધારે પડતું કહ્યું હશે. પણ આજે જ્યારે હું મારા સ્કૂલના દિવસો વિષે વિચારું છું ત્યારે સમજાય છે કે કોલેજના પ્રોફેસરો કરતાંય સ્કૂલના આ 'સાહેબો' અને 'બહેનો' જ વિદ્યાર્થીના જીવનઘડતરમાં મોટો ભાગ ભજવે છે. કોલેજમાં અને પોસ્ટ ગ્રેજ્યુએટ સ્તરે ભણાવવું સહેલું છે. પણ શાળામાં ટીચર બનવું ખૂબ અઘરું છે. ફક્ત જ્ઞાન અહીં ન ચાલે, બાળકો માટે અંતરમાં ખૂબ ખૂબ લાગણી, પ્રેમ અને કાળજીની જરૂર પડે.

મને મારા ગણિતશિક્ષક શ્રી રાઘવેન્દ્ર વર્ણેકર યાદ આવી ગયા અને મન ભરાઈ ગયું. એ મને એમ.જી. રોડ પર મળ્યા હોત તો તેમણે મને શું કહ્યું હોત અને મારી પ્રતિક્રિયા કેવી હોત !? સૌથી પહેલાં તો મને આ ટાઈમે

શોપિંગ માટે રખડતી જોઈને પ્રેમથી ધમકાવી નાંખી હોત. 'અરે સુધા, તું આ ટાઈમે અહીં કેમ ફરે છે? આવો ટાઈમ બગાડાય? તું તો કોલેજમાં નોકરી કરે છે ને? કોલેજમાં જા, લાઈબ્રેરીમાં જા, કામ કર. કંઈ નહીં તો ઘેર જઈને પુસ્તકો વાંચ. તેયારી કર્યા વગર ક્યારેય ભણાવતી નહીં. તમારી લાઈનમાં તો રોજ નવું નવું શોધાય છે ને?(હું બેંગલોર યુનિવર્સિટીમાં કમ્પ્યુટર સાયન્સની પ્રોફેસર છું.) એક ક્ષણવારનાય વિલંબ વગર મેં સાહેબને કહ્યું હોત, 'જી સાહેબ, મારી ભૂલ થઈ ગઈ.' અને પછી મેં પૂછ્યું હોત, 'સાહેબ, ક્યાં રહો છો? કો'કવાર ઘરે આવીને આપને મળી શકું? તમારી સાથે કેટલીયે જૂનીજૂની વાતો કરવી છે. અત્યારે તમને ઘરે ઉતારી જાઉં?' વર્ષો પહેલાં સ્કૂલમાં મારો દાખલો સાચો પડે ત્યારે થાબડતા તેવા જ પ્રેમથી તેમણે મારો વાંસો થાબડ્યો હોત અને અમે બંને ખુલ્લાં દિલે હસ્યાં હોત. વર્ણેકરસાહેબ માત્ર શિક્ષક તરીકે નહીં, પણ વ્યક્તિ તરીકે ઉમદા હતા. પોતે ગ્રેજ્યુએટ ન હતા પણ ગણિતમાં તેમની માસ્ટરી હતી. અંગ્રેજી પર પણ અદ્ભુત કાબૂ. ગણિત તો એવું શીખવતા કે આખા ક્લાસમાં કોઈનેય ગણિત વિષય ક્યારેય અઘરો ન લાગે. હંમેશ કહે,

' Maths is the queen of sciences and let us go and meet the queen' અને અમે સૌ વિદ્યાર્થીઓ ખૂબ જ ઉત્સાહથી ગણિતરૂપી રાણીને મળવા એક અજબોગરીબ નગરીમાં જઈ પહોંચતાં. સમયનું ભાન ભુલાઈ જતું. અંકગણિત, બીજગણિત, ફૂટપ્રશ્નો, સમીકરણો, ભૂમિતિ, પ્રમેયો.....બધું જ જોતજોતામાં મનમાં અંકાઈ જતું.

વર્ણોક્તસાહેબ હંમેશાં પૂછતાં,' બોલો, કોને ગણિત અઘરું લાગે છે? તેમના માટે જ હું અહીં બેઠો છું. અઘરું-સહેલું, આવડત-અણઆવડત, હોશિયાર-ઠોઠ, આ તો બધી ઉપજાવી કાઢેલી વાતો છે. જો મહેનત કરવાની તૈયારી હશે અને વિષય પ્રત્યેની વફાદારી હશે તો આ ગણિતરૂપી રાણી તમારા કદમ ચૂમશે.' જેમ મદારીના બીનથી સાપ આકર્ષાય, મધથી મધમાખીઓ આકર્ષાય, તેમ અમે સૌ વર્ણોક્તસાહેબના કલાસની રાહ જોઈને બેસતાં.

તેઓ મારા વતન હુબલીના જ હતા. ખૂબ સાદગીભર્યું જીવન જીવતા. તેમને ક્યારેય કોઈ એવોર્ડ, માન-અકરામ કે પ્રશસ્તિપત્રો મળ્યાં ન હતાં પણ તેમના વિદ્યાર્થીઓમાંથી કેટલાય આજે વિવિધ ક્ષેત્રોમાં ઉચ્ચ સ્થાને છે. જીવનમાં આથી મોટી સફળતા કઈ હોઈ શકે?

સાહેબના છેલ્લા દિવસોમાં હું તેમને મળવા ગઈ હતી. ખૂબ અશક્ત અને બીમાર હતા. મને ખબર હતી કે, પૈસાની તેમને ખૂબ ખેંચ હતી. તેથી તેમનાં પુત્રવધૂને બહાર લઈ જઈને મેં પરાણે થોડી મદદ આપવા પ્રયત્ન કર્યો. સાહેબને તરત જ ખબર પડી. માંદા માંદાય મને કવર પાછું આપ્યું. મને કહે 'સુધા, પૈસાની મારે કોઈ જરૂર નથી. અત્યારે મને ખૂબ સંતોષ છે. એક શિક્ષક તરીકેની મારી ફરજ મેં બજાવી છે. મારા વિદ્યાર્થીઓને જીવનમાં સામી છાતીએ લડવા માટેનો આત્મવિશ્વાસ આપ્યો છે. બેટા, જીવનમાં તો જાતજાતની પરીક્ષાઓ આપવી પડે છે. ક્યારેક જોયા, જાણ્યા કે વિચાર્યા ન હોય તેવા પ્રશ્નોના ઉત્તરો આપવા પડે છે. મને સૌથી વધુ આનંદ તો એ છે, કે મેં મારા કરતાં ક્યાંય વધુ હોશિયાર અને બાહોશ વિદ્યાર્થીઓને તૈયાર કર્યા છે. મારા કેટલાંય વિદ્યાર્થીઓ આજે એવા સ્થાને છે કે તેમના શિક્ષક તરીકે ઓળખાણ આપવામાં મને સંતોષ અને આનંદની લાગણી થાય છે.'

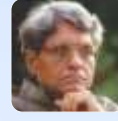
હું જીવનની તેમની આ સાદી, સરળ ફિલસૂફી સાંભળીને વિચારમાં પડી. કેવી વિદ્વાન વ્યક્તિ ! આ જ સાહેબ હુબલીને બદલે બેંગલોર કે મદ્રાસમાં હોત તો તેમણે ટ્યુશનો કર્યા હોત? પોતાની શાળા ખોલી હોત?

આજે હું જાતજાતની સભાઓમાં કોઈ પણ વિષય પર આત્મવિશ્વાસથી બોલી શકું છું. તેના પાયામાં વર્ષોકરસાહેબ જેવા શિક્ષકો છે. જીવનના કોઈ પણ પ્રશ્નો ઉકેલવા માટેની શક્તિનું સિંચન શાળાજીવનમાં જ થાય છે. ઘણી વાર વિચાર આવે છે કે ભારેખમ ફી લઈને મેનેજમેન્ટ કે અન્ય વિષયો શીખવતી હાર્વર્ડ કે આઈ.આઈ.એમ. જેવી યુનિવર્સિટીઓમાં આવું પાયાનું ઘડતર કરનાર ઉમદા શિક્ષકો હશે ખરા?

ના...કદાપિ નહીં. તેમની જીવન જીવવાની અલગ ફિલસૂફી હતી. ચોક્કસ આદર્શો હતા. 'પોતાનું જીવન એ જ પોતાનો સંદેશ' એ સૂત્ર તેમણે જીવનમાં અપનાવ્યું હતું. તેમણે મને મીણબત્તીની યાદ અપાવી. પોતે જલીને બીજાને ઉજાસ આપવો તે જ તેમની સાદી સમજ હતી.

નોસ્ટેલ્જ્યા

ક્યારેક ગામ જવાનું થાય અને વલોશું થઈ રહે પછી માટલાના મોં પર છવાઈ ગયેલું તાજી છાશનું ફીણ નજરે પડે ત્યારે મારું શૈશવ દુનિયાદારી રવૈયા વડે વલોવાઈ ગયું હોય એવી લાગણી થઈ આવે છે. ધોળે દહાડે લૂંટાઈ ગયાની વેદના ઊખડી ગયેલા નખને કારણે થાય તેવી તીવ્ર હોય છે. એ વેદનાથી છુટકારો પામવા માટે હું ગામ છોડીને તરત શહેરભેગો થઈ જાઉં છું. શૈશવને જાળવી લેવાની શહેરની ત્રેવડ કેટલી ! પ્રત્યેક મહાનગર માનવજાતને પ્રયત્નપૂર્વક પ્રાપ્ત કરેલા વાર્ધક્યને ઘોંઘાટમય સંકેત બનીને હાંફતું રહે છે અને ગળામાં ભેરવાઈ રહેલા ગળફાને આજુબાજુના ગ્રામપ્રદેશોમાં ફંગોળતું રહે છે.

ક્યારેક ચલાણામાં જામેલા દહીંની સુંવાળી, શ્વેતલ સપાટી સુધી નાક લઈ જઈને મારા લુપ્ત શૈશવને સૂંધી લેવાની લાલચને, ખરાબ દેખાશે એમ માની, હું રોકી રાખું છું. એ દહીંને ઘન કહેવું કે પ્રવાહી ? એ એવી રીતે જામેલું હોય છે જાણે પ્રવાહીપણું પ્રેમપૂર્વક ઘનીભૂત ન થયું હોય! આવા જામી ગયેલા દહીંને ચમચી અડે ન અડે ત્યાં તો માંડ જળવાઈ રહેલી ઘન-તા-ભોળા આદમીના દિલની

માફક છૂટી પડે. વલોશું દહીંની મહાપરાણે જળવાઈ રહેલી ઘન-તાને ખતમ કરીને પ્રવાહીપણાને એટલી હદે ચગાવે કે છાશ ફિણાઈ ફિણાઈને વાયુમય બની રહે. માટલામાં રહેલી છાશના ફૂંફાડા પાડોશીનેય સંભળાય એટલા જોરદાર. આ ફૂંફાડા શાંત પડે ત્યારે તો માટલાના મોંએ ફીણ આવી જાય. માટલાની માંઘલીકોર છાશમાં અટવાતું માખણ એટલે ઘન-તા અને પ્રવાહીતાનું મુલાયમ મિલનસ્થાન. ફીણ બિચારું ! ન તો એ પ્રવાહી ને ન તો એ વાયુ ! કહે છે કે ઈંદ્રે વૃત્રાસુરને મારેલો ત્યારે વૃત્રનો દીકરો નમુચી છટકી ગયો. છેવટે ઈંદ્રે પાણીના ફીણથી નમુચીનું માથું ઉડાવી દીધેલું.

બજારમાં વેચાતું ડેરીનું માખણ સહેજ ખારું, પીળું અને વળી વધારે સઘન. શહેરમાં એવાં તો કેટલાંય છોકરાંઓ હશે જેમણે માટલામાં તરતું માખણ જોયું પણ ન હોય. એ તો એવું મુલાયમ કે વલોણું ઘમરોળતી ગ્રામકન્યાની બરછટ આંગળીઓ વચ્ચેથી સરી પડે. વલોણું થઈ રહે ત્યારે આખો ઓરડો જેનાથી વ્યાપી ઊઠે તે સીરી પડે. વલોણું થઈ રહે ત્યારે આખો ઓરડો જેનાથી વ્યાપી ઊઠે તે સીરી હજી મારા મનોમય કોશમાં જળવાઈ રહી છે. ગામનું ઘમ્મર વલોણું શહેરની ડેરીઓએ લગભગ છીનવી લીધું છે. ગામનો પોતીકો ઘમ્મરિયો ધ્વનિ શહેરની સાયરનને પનારે પડીને ખતમ થવા બેઠો છે. શહેરોમાં જે છાશ મળે છે તે ખરા અર્થમાં છાશ નથી હોતી; એ તો બટરમિલ્ક હોય છે.

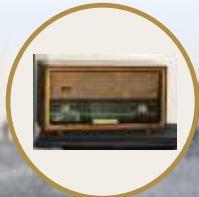
ગામમાં પાડોશે રહેતાં મંછી ડોશીનું સ્મરણ થાય છે. ડોશી આધેડ વયે વિધવા થયેલાં; પણ બે ભેંસ રાખીને સ્વમાનભરે જીવી ગયેલાં. “લોકોનાં દળણાં દળતી” અને “પાણીડાં કોકનાં ભરતી” સુંદરમ્ ની માકોરબાઈ અને ખરે ખપોરે દાણા કાઢવા ઊંડી કોઠીમાં પેઠેલાં ઉમાશંકરની કવિતાનાં ડોશી એકસાથે યાદ આવે એવાં હતાં મંછી મા. ચારપાંચ દહાડે એમને ત્યાં વલોણું થતું. અમે સામેથી મદદની ઓફર કરી દહી વલોવી આપતા. વલોણાને અંતે મહેનતણાડૂપે પૂરું જામેલું નહીં એવું માખણ મળતું અને વાટકો ભરીને છાશ પીવા મળતી. એ કાંસાનો વાટકો પણ કેવો? આજના કોક સુખી કુટુંબની એક ટંકની દાળ સમાઈ શકે એવડો મોટો. મંછી - મા હતાં તો ગરીબ પણ અમને છાશ-માખણ આપતી વેળાએ દિલચોરી કરી હોય એવું યાદ

નથી. એ દિવસોની આ જ ખૂબી હતી. કારમી ગરીબાઈ વચ્ચે આદમીની અંદરની અમીરાઈ જળવાઈ રહેતી. આજે એથી ઊલટું થયું છે. આજે તો બહારની અમીરાઈ વચ્ચે અંદરની ગરીબાઈ અકબંધ.

ફિણાઈ ગયેલી છાશનું એક ટપકું ક્યારેક ‘વિરાટ ટપકું’ બની રહે તો ! આપણી પૃથ્વી પણ બ્રહ્માંડમાં અટવાતું એક ટપકું જ ને ! વલોણાનો ઘમ્મરિયો ધ્વનિ એકચિત્તે સાંભળતાં રહીએ તો ઝૂંકારનો ધ્વનિ બનીને નાદબ્રહ્મ સુધી નહીં લઈ જાય ? વલોણા નિમિત્તે ક્યારેક ચિત્તમાં સમુદ્રમંથન જાગી જાય એમ ન બને ?

એક જમાનામાં ગામમાં બે માણસોનો ભારે વટ પડતો; એક તલાટી અને બીજો પોલીસ પટેલ. તાલુકા કક્ષાએ કામ કરનાર મામલતદાર ગામમાં આવવાના હોય ત્યારે એ આખા ગામનો પ્રસંગ બની રહેતો. જિલ્લાના ઉઘરાતદાર(કલેક્ટર)આવવાના હોય ત્યારે તો પૂછવું જ શું? પટેલાઈ ચાલુ રાખવા જે દાવપેચ રમાતા તેમાં તાલુકા કચેરીનો અવલ કારકુન અગત્યનો ભાગ ભજવતો.

પટેલ-તલાટીનો પગાર તો એ જમાનામાં બહુ ઓછો, વરસદહાડે બાંધી રકમ મળતી એ જ. પોલીસ પટેલને ઘરે જમવા-જમાડવાનું થયા કરે એમાં જ એ ચાપુચપટી રકમ તો ખલાસ થઈ જાય. પોલીસ પટેલો બે જાતના; કેટલાક સુખી ગૃહસ્થ હોવાને કારણે પ્રતિષ્ઠા માટે ઘસાઈ છૂટનારા અને બીજા રુશ્વતખોરી કરીને વટને ખરીદીને રુઆબ મારી ખાનારા. તે વખતે લાંચરુશ્વત ખરી પરંતુ એનાં સ્કેલમાપ નાનાં. પટેલ અને તલાટી વ્યક્તિ

મટીને સંસ્થા જેવા બની રહેતા.

ગામમાં અકસ્માત થાય કે કોઈ ડૂબી જાય ત્યારે પોલીસ પટેલ પંચક્યાસ કરવા આવે. પાંચ જણ મળીને પરિસ્થિતિનો જે ક્યાસ કાઢે તેને પંચક્યાસ કહેવાય.

પંચક્યાસને અંતે પંચનામું તૈયાર થતું. ક્યારેક પંચનામું આમથી તેમ મરોડવાના પોલીસ પટેલને પૈસા મળતા. અંગ્રેજરાજમાં જે ભ્રષ્ટાચાર ચાલતો તેને તળિયે ગામેગામ છોકો-મકોની વાર્તા જેવી પટેલ-તલાટીની જોડી હતી. આખું બ્રિટિશરાજ ભારતમાં આ બે જણાને આધારે ચાલતું હોય એવી છાપ પડતી.

ગામમાં મોટરગાડી આવી ત્યારે ધૂળ ઊડતી. શહેરમાંથી ક્યારેક આવી ચડતી મોટરગાડી ઘણુંખરું પોલીસ પટેલને ઘરે જ આવતી. ઘરની સ્ત્રીઓ રસોડું છોડીને મોટરમાંથી કોણ ઉતરે છે તે જોવા ઓટલે આવી પહોંચતી.

આંગણામાં મોટર ઊભી હોય ત્યારે પટેલના ઘરનો દરજજો જ બદલાઈ જતો. આખા ગામનાં છોકરાં ભેગાં થતાં અને મોટરને કેવળપ્રયોગી અહોભાવથી જોયા કરતા. એવે વખતે પટેલના ઘરનો એક જણ તો છોકરાં મોટર છેડે નહી તેની ચોકી કરવામાં અને બરાડા પાડીને એમને દૂર ભગાડવામાં જ રોકાયેલો રહેતો. એ મોટર ધૂળ ઊરાડતી ચાલી જાય પછી જ ફળિયું સ્વસ્થ બનતું.

પટેલને ત્યાં એક માણસ રોજ સવારે આવી પહોંચતો. આખું ગામ એને વેઠિયો કહેતું. એક ગ્રીક કવિની પંક્તિઓને વેઠિયો ચરિતાર્થ કરતો: A name is a prison, god is free. વેઠિયાને ગામનું કોઈ એના નામથી બોલાવતું નહી. 'વેઠિયો' જાણે એક સંજ્ઞાવાચક નામ (વિશેષનામ) બની રહેતું. નામલોપ થયા પછીય એ બિચારાને કોઈ મહેનતાણું મળતું નહી. બે-ચારવીઠું જમીન એ ખેડી ખાતો એ જ. મકાનનું ચણતર થાય ત્યારે આપણે ત્યાં ગરાડામાં પાયાની ઈંટ મુકાય તે પહેલાં રોડાં પૂરીને કોબો કરવાનો રિવાજ છે. વેઠિયો એટલે બ્રિટિશ સામ્રાજ્યના પાયામાં રહેલી ઈંટનીય નીચે પુરાયેલું ઉપેક્ષિત રોડું.

કોઈ દેસાઈના છોકરાને રેલવેમાં નોકરી મળી જાય એટલે એને મળનારી વાંકડાની રકમ થર્મોમિટરમાં ચઢતા પારાની માફક ઊંચે ને ઊંચે પહોંચી જતી. એ જમાનામાં

સામાન્ય માણસની આકાંક્ષાનો કુતુબમિનાર એટલે સરકારી નોકરી. જેને સરકારી ઓફિસમાં પટાવાળા કરતાં એક પાયરી ઊંચી એવી નોકરી મળી જાય તે વ્યક્તિ મનમાં ને મનમાં ધન્યતા અનુભવતી. ખાખી ડગલાનો લોકોમાં વટ પડતો. પોલીસની સાથે સારો સંબંધ હોય તે બાબત મોટાઈ ગણાતી. સમજુ માણસો રેંટિયો કાંતનારની મશકરી કરતા અને કહેતા: આમ રેંટિયો ફેરવ્યે અંગ્રેજ જશે કે?

અમારા મહોલ્લામાં એક પણ રેડિયો ન હતો. પાસેના અંગ્રેજ ફળિયામાં ચંદુકાકાને ત્યાં રેડિયો હતો ને જોઈને જ હું તો આશ્ચર્યમાં પડી જતો અને લગભગ ડઘાઈ જતો. રેડિયો પરથી જે કાંઈ સાંભળવા મળતું એ મહત્વનું નહોતું. એમાંથી અવાજના રેલા નીકળે તેના આશ્ચર્યમાં ડૂબકી માર્યા પછી બહાર આવું તો સાંભળવાનો પ્રશ્ન ઊભો થાય ને ! મને બરાબર યાદ છે કે હું રેડિયો સાંભળવા માટે નહી પરંતુ જોવા માટે જતો.

મહોલ્લામાં ત્રીજે ઘરે એક તાવડીવાજું હતું. માલિક એને ચાવી આપે અને રેકર્ડ ફરતી થાય પછી એના પર ટેકવાતી પિન સાથેનું રૂપાણું, મરોડદાર અને ચકચકતું સાઉન્ડબોક્સ હું જોયા જ કરતો. વાજા પર ' સોજા રાજકુમારી.....સોજા' ગીત અનેક વખત સાંભળવા મળતું. એ ઉંમરે મનમાં ઊઠતી બધી આકાંક્ષાઓનો સરવાળો હતો : મોટો થયા પછી આવું જ એક વાજું લાવીશ અને હું પોતે વાજાને ચાવી આપીશ.

હવે એ આકાંક્ષાઓ ખરી પડી છે. ભોળીભોળી આકાંક્ષાઓને, લેંઘાના ફાટેલા ગજવામાં ભરી રાખેલી વિલાયતી (ગોરસ) આમલીની માફક સાચવી રાખવા માટેની ઉંમર હવે વીતી ગઈ છે. શૈશવનું એક ગામ ઉજ્જડ બન્યું છે. લાખ પ્રયત્ને પણ એ હવે પાછું મળે તેમ નથી.

સર્વોદય

-ગાંધીજી

નીતિ પાળવી એ આપણાં મનને તથા આપણી ઈન્દ્રિયોને વશ રાખવી એ છે. એમ કરતાં આપણે આપણને ઓળખીએ છીએ. આ જ 'સુ' એટલે સારો ધારો છે. તેથી જે વિરુદ્ધ તે કુધારો છે.

ઘણા અંગ્રેજી લેખકો લખી ગયા છે કે, ઉપરની વ્યાખ્યા પ્રમાણે હિંદુસ્તાનને કંઈ જ શીખવાનું નથી રહેતું. આ વાત બરોબર છે. આપણે જોયું કે માણસની વૃત્તિઓ ચંચળ છે. તેનું મન ફાંફાં માર્યા કરે છે. તેના શરીરને જેમ વધારે આપીએ તેમ વધારે માગે છે. વધારે લઈને પણ સુખી નથી થતું. ભોગ ભોગવતાં ભોગની ઈચ્છા વધતી જાય છે. તેથી પૂર્વજોએ હદ બાંધી. ઘણા વિચારો કરીને જોયું કે સુખદુઃખ મનનાં કારણ છે. તવંગર તે તવંગરીના કારણથી સુખી નથી; ગરીબ તે

ગરીબાઈના કારણથી દુઃખી નથી. તવંગર દુઃખી જોવામાં આવે છે, ગરીબ સુખી જોવામાં આવે છે. કરોડો તો ગરીબ જ રહેશે. આમ જોઈ તેઓએ ભોગની વાસના છોડવી. હજારો વરસ પહેલાં જે હળ હતું તેથી આપણે ચલાવ્યું. હજારો વરસ

પહેલાં જેવાં આપણાં ઝૂંપડાં હતાં તે આપણે કાયમ રાખ્યાં. હજારો વરસ પહેલાં જેવી આપણી કેળવણી હતી તે ચાલતી

આવી. આપણે નશાકારક હરીફાઈ રાખી નહીં; સહુ સહુનો ધંધો કરતા રહ્યા. તેમાં તેઓએ દસ્તૂર મુજબ દામ લીધું. આપણને કંઈ સંચા વગેરે શોધતાં ન આવડે તેમ ન હતું; પણ આપણા પૂર્વજોએ જોયું કે સંચા વગેરેની જંજાળમાં માણસો પડશે તો પછી ગુલામ જ બનશે ને પોતાની નીતિ તજશે. તેઓએ વિચારપૂર્વક કહ્યું કે આપણે હાથેપગે જે બને તે જ કરવું. હાથપગ વાપરવામાં જ ખરું સુખ છે, તેમાં જ તંદુરસ્તી છે.

તેઓએ વિચાર્યું કે મોટાં શહેરો સ્થાપવાં તે નકામી ભાંજગડ છે. તેમાં લોકો સુખી નહીં થાય. તેમાં સોનેરી ટોળીઓ અને સફેદ ગલીઓ જાગશે, રાંક માણસો તવંગરોથી લૂંટાશે. તેથી તેઓએ નાનાં ગામડાંથી સંતોષ રાખ્યો.

તેઓએ જોયું કે રાજાઓ અને તેઓની તલવાર

કરતાં નીતિબળ વધારે બળવાન છે. તેથી તેઓએ રાજાને નીતિવાન પુરુષો - ઋષિઓ અને ફકીરો - ના કરતાં ઊતરતા ગણ્યા.

આવું જે પ્રજાનું બંધારણ છે તે પ્રજા બીજાને શીખવવાને લાયક છે, તે બીજાની પાસેથી શીખવાલાયક નથી.

આ પ્રજામાં અદાલતો હતી, વકીલો હતા, તબીબો હતા, પણ તે બધાં રીતસર નિયમમાં હતાં. સહુ જાણતું હતું કે, એ ધંધા કંઈ ભારે ન હતા. વળી વકીલો, તબીબો વગેરે લોકોમાં લૂંટ નહી ચલાવતા; એ તો લોકોના આશ્રિત હતા. લોકોના ઉપરી થઈ ન રહેતા. ઈન્સાફ તો ઠીક ઠીક થતો. અદાલતે ન જવું એ લોકોની નેમ હતી. તેઓને ભમાવવાને સ્વાર્થી માણસો ન હતા. આટલો સડો પણ માત્ર રાજાજવાડાની આસપાસમાં જ હતો. આમ (સામાન્ય) પ્રજા તો તેથી નિરાળી રીતે પોતાના ખેતરનું ધણીપદું કરતી. તેઓની આગળ ખરું સ્વરાજ હતું

ઈ સત્યનું પાલન કરવા ઈચ્છનાર અહંકારી કેમ થઈ શકે? બીજાને સારુ પ્રાણ પાથરનાર પોતાની જગા ક્યાં રોકવા જાય? આ નમ્રતા એટલે પુરુષાર્થ રહિતતા ન હોય? એવો અર્થ હિંદુ ધર્મમાં કરી નંખાયો છે ખરો. ખરું જોતાં નમ્રતા એટલે તીવ્રતમ પુરુષાર્થ. પણ તે બધો પરમાર્થને કારણે હોય. ઈશ્વર પોતે ચોવીસે કલાક એકશ્વાસે કામ કર્યા કરે છે, આળસ મરડવા સરખીયે ફુરસદ લે તો નથી. તે વા

આપણે થઈ જઈએ, તેનામાં ભળી જઈએ, એટલે આપણો ઉદમ તેના જેવો જ અતંદ્રિત થયો- થવો જોઈએ.

ઈશ્વરને નામે કરેલું અને તેને અર્પણ કરેલું એકે કામ નાનું કે હલકું નથી. એવી રીતે થયેલું બધું કામ એક જ કોટીનું બની જાય છે. ઈશ્વરને નામે અને કેવળ ઈશ્વરના પ્રતિનિધિ તરીકે એની આપેલી સંપત્તિનો ઉપયોગ કરતો રાજા અને ઈશ્વરની સેવાને અર્થે કામ કરનાર બંને સરખા મોટા છે. અહિંસાનો પૂજારી ઉપયોગિતાવાદના સિદ્ધાંતને ફૂલ ન જ ચઢાવી શકે. એ તો સમસ્ત સૃષ્ટિના શ્રેયને અર્થે મથશે અને એ આદર્શને સત્ય કરવાના પ્રયત્નમાં મરશે. આમ બીજાં જીવે એટલા ખાતર પંડે મરવા તે હંમેશાં ખુશી હશે. જાતે મરીને તે બાકીના સૌની સેવા કરશે અને તેમાં જ તેની પોતાની જાતની સેવા પણ આવી ગઈ હશે. સમસ્તની આવી સર્વોચ્ચ સેવામાં 'વધારે સંખ્યાનું વધારે ભલું' તો આવી જ ગયું અને તેથી ઘણી વેળા આવો શ્રેયવાદી અને ઉપયોગિતાવાદી બંને પોતાના માર્ગમાં એકબીજાના પગલામાં પગલું મૂકીને માર્ગ આક્રમતા નજરે પડશે. પણ આમ છતાં એક એવો વખત આવે જ છે, જ્યારે તેમણે નોખા પડવું રહેશે. બલકે એકબીજાની સામે કામ કરવાનો પણ તેમને વખત આવે. ઉપયોગિતાવાદી જો તેના સિદ્ધાંતને યુસ્તપણે અનુસરે તો પોતાની જાતનો ભોગ કદી નહીં આપે. ન આપી શકે.

પ્રેમ અથવા અહિંસામાં સેવાનું મૂળ ન હોય ત્યાં સુધી તે

થઈ ન શકે. સાચા પ્રેમને કોઈ સીમા નથી. તે સમુદ્રના જેવો છે ને માણસના અંતરમાં તેની એવી ભરતી થડે છે કે તે બધીયે મર્યાદાઓ ને સરહદો ઓળંગી ફેલાતો ફેલાતો આખીયે સૃષ્ટિને વ્યાપી વળે છે. વળી, આવી સેવા રોટલો મેળવવાને માટેથી મજૂરી કે જેને ગીતામાં યજ્ઞ કહીને ઓળખવામાં આવી છે તેના વગર અશક્ય છે. પુરુષ અથવા સ્ત્રી સેવાને અર્થે મજૂરી કરે પછી જ તેને જીવનનો અધિકાર પ્રાપ્ત થાય.

જે શૂન્યતાને નથી પામ્યો તે ભક્ત કહેવાવાને લાયક નથી. આપણે તેની પાસે જ્યાં લગી ખાલી હાથે ન જઈએ, આપણી અશક્તિનો નમ્રતાપૂર્વક તેની પાસે સ્વીકાર ન કરીએ, ત્યાં સુધી આપણને મલિન વૃત્તિઓ રૂપી અસંખ્ય રાક્ષસોની સામે વિજય મેળવવાને શક્તિ મળતી નથી. તેથી જ ભક્ત કવિએ ગાયું છે:

**ભક્તિ શીશ તણું સાદું
આગળ વસમી છે વાદું.**

આ સત્યની આરાધનાને ખાતર જ આપણી હસ્તી. તેને જ કારણે આપણી પ્રત્યેક પ્રવૃત્તિ. એને જ કારણે આપણે પ્રત્યેક શ્વાસોચ્છવાસ લઈએ. આમ કરતાં શીખીએ તો આપણને બીજા બધા નિયમો સહેજે હાથ આવે, ને તેમનું પાલન પણ સહેલું થઈ પડે. સત્ય વિના કોઈ પણ નિયમનું શુદ્ધ પાલન અશક્ય છે.

સત્યશોધક, અહિંસક પરિગ્રહ ન કરી શકે. પરમાત્મા પરિગ્રહ કરતો નથી. તેને 'જોઈતી' વસ્તુ તે રોજની રોજ પેદા કરે છે. એટલે જો આપણે તેની ઉપર વિશ્વાસ રાખીએ તો સમજીએ કે આપણને જોઈતી વસ્તુ તે

રોજની રોજ આપે છે, ને આપશે.

સાધન અને સાધ્ય

તેઓ તો કહે છે કે 'સાધન એ આખરે સાધન જ છે.' હું કહું છું કે 'સાધનમાં જ બધું સમાઈ ગયું.' જેવાં સાધન તેવું સાધ્ય અને સાધન વચ્ચે અંતર નથી. જગતકર્તાએ તો સાધનના ઉપર આપણને જૂજજૂજ પણ કાબૂ બક્ષ્યો તો છે, સાધ્યના ઉપર બિલકુલ નહીં. એટલે જેટલાં શુદ્ધ સાધન રાખશો તેટલા જ પ્રમાણમાં સાધ્યની શુદ્ધિ હોવાની. આ વિધાનને એકે અપવાદ નથી.

હિંસાના સાધનથી હિંસાવાળું સ્વરાજ મળશે અને તે જગતને અને હિંદુસ્તાનને બંનેને જોખમ થઈ પડશે.

ગંદા સાધનથી ગંદું જ સાધ્ય સિદ્ધ થવાનું. તેથી રાજાને મારીને રાજાપ્રજા સરખાં ન જ થાય, માલિકને મારીને મજૂર માલિક નહીં બને. આમ બધાને વિશે ઘટાવી શકાય.

અસત્યથી સત્યને ન પહોંચાય. સત્યને પહોંચવા નિરંતર સત્ય આચર્યે છૂટકો. અહિંસા ને સત્યની તો જોડી ખરી ના? નહીં જ. સત્યમાં અહિંસા છુપાયેલી છે, અહિંસામાં સત્ય. તેથી જ મેં કહ્યું છે કે બંને એક સિક્કાની બે બાજુ છે. બેયની કિંમત એક જ. વાંચવામાં જ ફેર; એક બાજુ અહિંસા, બીજી બાજુ સત્ય. આ અહિંસા ને સત્ય પવિત્રતા વિના નભી જ ન શકે. શરીરની કે મનની અપવિત્રતાને છુપાવો એટલે અસત્ય ને હિંસા દાખલ થયાં જ છે.

સત્યવાદી, અહિંસક, પવિત્ર સમાજવાદી જ જગતમાં કે હિંદુસ્તાનમાં સમાજવાદ ફેલાવી શકે.

જીપીબીઓ વિશે

સરદારધામ દ્વારા પ્રસ્થાપિત મિશન ૨૦૨૬ અંતર્ગત પ્રથમ હરોળના ૧૦,૦૦૦થી વધુ ઉદ્યોગપતિઓને સંગઠિત કરવા માટે ગ્લોબલ પાર્ટીદાર બિઝનેસ ઓર્ગનાઈઝેશનની (GPBO) રચના કરવામાં આવી છે.

જીપીબીઓના નેટવર્કને જિલ્લા, રાજ્ય અને વિવિધ દેશોમાં વિસ્તારવાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું છે. જીપીબીઓ દ્વારા ઉદ્યોગ જગત માટે ઉપયોગી એવા

- મોટીવેશનલ પ્રોગ્રામ
- ટ્રેઈનિંગ પ્રોગ્રામ
- સેક્ટર આધારિત B2B મીટિંગ્સ
- નવીન ટેકનોલોજી અને આધુનિક ધંધાકીય અભિગમ માટેના આયોજનો કરવામાં આવે છે.

મુખ્ય ઉદ્દેશ

- ✓ એકબીજા સાથે નેટવર્કિંગ દ્વારા વ્યાપાર ઉદ્યોગમાં પરસ્પર ઉપયોગી થવું
- ✓ સમાજમાં નવા ઉદ્યોગ સાહસિકો તૈયાર કરવામાં ઉપયોગી થવું
- ✓ શિક્ષિત અને સક્ષમ યુવાઓને રોજગારીની તકો પુરી પાડવામાં ઉપયોગી થવું

P2P નેટવર્ક

GPBO દ્વારા પ્રસ્થાપિત P2P ઓનલાઈન બિઝનેસ નેટવર્ક ગામથી લઈને શહેર અને દેશ-વિદેશના તમામ પાર્ટીદાર ઉદ્યોગકારો માટે નેટવર્કિંગનું શ્રેષ્ઠ માધ્યમ બની રહેશે. જેમાં નાના વ્યાપારીઓથી લઈને મોટા ઉદ્યોગપતિઓ પોતાના વ્યવસાયનું રજિસ્ટ્રેશન કરાવી શકે છે.

P2P ઓનલાઈન નેટવર્ક આપના ઉત્પાદનો અને સેવાઓને પ્રમોટ કરવાનું શ્રેષ્ઠ પ્લેટફોર્મ પૂરું પાડશે. આ ઉપરાંત P2P ઓનલાઈન નેટવર્ક દ્વારા ઉચ્ચ ગુણવત્તાવાળો કાર્યો માલ મેળવી શકશો તેમજ અન્ય જરૂરીયાતો માટેના સપ્લાયર્સ સાથે આપ સીધો સંપર્ક કરી શકશો.

કોણ જોડાઈ શકે?

- ✓ નાના-મોટા બિઝનેસમેન
- ✓ પ્રોફેશનલ્સ
- ✓ સર્વિસ પ્રોવાઈડર્સ

કેવી રીતે ઉપયોગી છે?

- ✓ પ્રોડક્ટ, સર્વિસ વિશેની માહિતી
- ✓ ઈ-મેઈલ અથવા ફોનથી સંપર્ક
- ✓ ધંધાકીય જોડાણ

કઈ વિગતો અપલોડ કરી શકાય?

- ✓ કંપનીનું નામ તથા લોગો
- ✓ માલિકનું નામ તથા ફોટો
- ✓ સંપર્કની વિગતો
- ✓ કંપનીનું પ્રોડક્ટ લીસ્ટ તથા ફોટો
- ✓ કંપનીની પ્રોડક્ટ વિશે માહિતી
- ✓ કંપનીને જરૂરી રો-મટીરીયલ, સેવાઓ તથા જોબવર્કની વિગતો
- ✓ કંપનીને જરૂરી સ્ટાફની વિગતો

સમસ્ત પાર્ટીદારની એકતાનું ધામ

સરદારધામ

વિશ્વ પાર્ટીદાર સમાજ
આયોજિત

મિશન ૨૦૨૬ અંતર્ગત
ગ્લોબલ પાર્ટીદાર
બિઝનેસ ઓર્ગનાઈઝેશન

GPBO

Register your Business in GPBO Network Application
Contact for More information Phone :-7575007183

www.gpbo.org GPBO

૧૦ લાખ બિઝનેસમેનનું જોડાણ

ડોક્ટર્સ ડે પર ડોક્ટર્સને સલામ

આ પ્રખ્યાત વાક્ય સૌને યાદ જ હશે, 'ધ પ્રેઝન્સ ઓફ ધ ડોક્ટર ઈઝ ધ બિગિનિંગ ઓફ ધ ક્યોર' અર્થાત ડોક્ટરની હાજરી માત્રથી દર્દી સાજો થવા લાગે છે. આ એક મનોવૈજ્ઞાનિક સ્થિતિ છે. કદાચ આ જ કારણે ૧લી જુલાઈ ડોક્ટર્સ ડે તરીકે ઉજવવામાં આવે છે. આનો હેતુ એ પણ હોઈ શકે કે ડોક્ટર્સના માનવ કલ્યાણ અને સેવા માટે સમર્પણ અને યોગદાનને તોલે કોઈ ન આવી શકે. ડોક્ટર્સ ડે શા માટે ઉજવાય છે તે લગભગ સૌ જાણતાં જ હશે. જો ન પણ જાણતાં હો તો આપણે તેની છેલ્લે ચર્ચા કરીશું. પહેલાં તો હું મારો સ્વાભાવિક અહીં શેર કરવા માગું છું.

મેં ઘણીવાર અનેકને વાત કરતાં સાંભળ્યાં છે કે ડોક્ટર સાવ નાનકડા એવા ઓપરેશનના કેટલા બધા

રૂપિયા લઈ લેતાં હોય છે? અને આ પ્રકારની ચર્ચા અંતહીન હોય છે. પરંતુ મારો પોતાનો અનુભવ હું વર્ણવીશ પછી તમે પોતે જ જજ કરજો કે શું ડોક્ટરોએ સર્જરી કરવાના આટલા રૂપિયા લેવા જોઈએ કે નહીં?

અમદાવાદ શહેરમાં બહુ મોટી નવી હોસ્પિટલ ખુલી હતી. તેમાં ખૂબ વિદ્વાન અને સ્કિલ્ડ ડોક્ટર્સ હતા. તેમણે અમારા એડિટર સાહેબને સહસા પૂછ્યું હતું કે શું તમને ઓપરેશન જોવું ગમે? તેમણે તો 'હા' પાડી સાથે તેમણે સેક્શનમાં અમને બધાં પત્રકારોને પણ પૂછ્યું ત્યારે અમે લગભગ ૧૦-૧૨ જેન્ટ્સ-લેડિઝ પત્રકારોએ હા કહી હતી. નિશ્ચિત દિવસે અમે સૌ સવારે સાત વાગે જ પહોંચી ગયા એ નવી હોસ્પિટલમાં. થોડી જ વારમાં ડોક્ટરો

આવ્યા. પરંતુ તેમના આવતાં પહેલાં હોસ્પિટલનો અન્ય સ્ટાફ આવી ગયો હતો અને તેઓએ ઓપરેશનની બધી તૈયારી કરી લીધી હતી.

ખૂબ જ આપણા જેવાં જ દેખાતા ડોક્ટર અમને સૌને કદાચ 'હલો, હાય' કરતાં સુધી જ રોકાયાં અને અમારી સાથે અડધો કપ ચા લીધી. અમારા આગ્રહ પર એક બિસ્કુટ ખાધું. પછી ઓપરેશન થિયેટરમાં જઈ તેઓ બંને તરફ હાથ ખુલ્લા કરી ઊભાં રહ્યાં. એક વોર્ડ બોયે તેમને એપરન, ગ્લ્ગ્લ, હેડ કવર, મોં પર માસ્ક વગેરે પહેરાવી રેડી કર્યાં અને ડોક્ટરનું કામ ચાલુ થયું. અમને પણ એવાં સ્થાને ઊભાં રાખ્યાં હતાં જેથી અમને ઓપરેશન બરાબર ક્લિયર દેખાય. છતાંય અમારી વચ્ચે ખાસ્સું ડિસ્ટન્સ હતું. અમને પણ એપરન, હેડકવર, માસ્ક, ગ્લ્ગ્લ પહેરાવી દીધાં હતાં. અમે વચ્ચે વચ્ચે પ્રશ્નો પણ પૂછતાં જતાં હતાં. તેના તેઓ એકદમ શાંત ચિત્તે જવાબ પણ આપતાં હતાં.

એ દિવસે બેક-ટુ-બેક ત્રણ ઓપરેશનો હતાં. એક બાયપાસ સર્જરી, એક ઓપન હાર્ટ સર્જરી અને એક નાનકડી એક છોકરીના હાર્ટમાં કાણું હતું તે બંધ કરવાનું હતું. હાર્ટના ઓપરેશન આમેય ખૂબ ચિંતા કરાવે તેવાં હોય છે.

તમને કદાચ વિશ્વાસ નહીં આવે, સૌ પ્રથમ

ઓપન હાર્ટ સર્જરી હતી તેમાં સવારે આઠ વાગે શરૂ થયેલ ઓપરેશનની અડધી પ્રક્રિયા ડોક્ટરે સાડા ત્રણ કલાકમાં પૂર્ણ કરી અને ત્યાર પછી બીજા ડોક્ટરે આગળનું કામ કરવાનું હતું. પહેલા ડોક્ટર નવા આવેલા ડોક્ટર સાથે થોડી ઘણી વાત કરી ફટાફટ બહાર નીકળી ગયા. અમને થયું કે હવે બસ થયું. ડોક્ટર શાંતિથી બેસીને નાસ્તો કરશે. અમે બધાં તેમની પાછળ પાછળ ગયાં. પણ અમારા આશ્ચર્ય વચ્ચે તેઓ ત્યાં નહોતા. પૂછતાં જાણવા મળ્યું કે તેઓ અન્ય એક ઓપરેશન કરવા જતાં રહ્યાં છે. અમે એમની પાછળ પાછળ ગયા.

બીજા રૂમમાં ગયા ત્યાં પણ ડોક્ટર ઓપરેશન કરવા લાગી ગયા હતા. અમારા પગ તો જવાબ દેવા લાગ્યા હતા. પરંતુ ડોક્ટર હજુ અડીખમ ઊભા હતા. આ ઓપરેશન થોડું કોમ્પ્લિકેટેડ હતું. આ બાયપાસ સર્જરી હતી. એમાં હૃદયની આસપાસની નળીમાં કોઈ ખામી હોય તો તેના સ્થાને શરીરના કોઈ ભાગમાંથી મોટા ભાગે પગમાંથી વેઈન કાઢીને ત્યાં લગાવવી પડે. આમાં પણ અમે સવાલો પૂછતાં અને ડોક્ટર શાંતિથી જવાબ આપતા. લગભગ સાડા બાર વાગે ઓપરેશન શરૂ થયું તે સાડા ત્રણ વાગ્યે ડોક્ટર પોતાનું કાર્ય પતાવી બીજા ઓપરેશન થિયેટર પહોંચવાના હતા. તેઓ જેવા બહાર નીકળ્યા તેમને એક

સ્ટાફે રૂમમાં બોલાવ્યા જ્યાં અમે સાથે ચા પીધી હતી. ત્યાં લંચ હતું તેથી અમને સૌને પણ કહ્યું હતું. અમને પણ સખત ભૂખ લાગી હતી. અમે એકાદ રોટલી, શાક અને થોડાં દાળભાત ખાધાં પરંતુ સાચું કહું તો કોઈના ગળે ઊતરતું નહોતું કારણ કે સૌ ત્રીજું ઓપરેશન જોવા માટે ઉત્સુક હતા. ડોક્ટરે આ સમયે માત્ર ચાર-પાંચ ચમચી દાળભાત જ ખાધાં.

ત્રીજા થિયેટરમાં પણ એ જ રીતે થયું. નાની બાળકીનું ઓપરેશન હતું. તેમાં અમે સૌ ખૂબ એક્સાઈટેડ હતા. મનમાં એવું થતું કે સવારના આઠ વાગ્યાના ડોક્ટર ઊભા ને ઊભા જ છે હવે તો ના પાડી દેશે પરંતુ તેઓ તો ડોક્ટર હતા ને! એ કંઈ થાકે? એ કંઈ કંટાળે? અમે જોયું તો નાની બાળકી ઓપરેશન ટેબલ પર સૂતી હતી. તેનો માત્ર હૃદયનો ભાગ જ ખુલ્લો હતો. બાકીના ભાગને લીલી ચાદરોથી ઢાંકી હતી. તેના મોં પર પણ ઓક્સિજન માસ્ક હતો.

સૌ જાણે છે કે આપણું હૃદય આપણી મુઠ્ઠી જેટલું જ હોય છે. તો પછી એ બાળકીનું હૃદય કેટલું નાનું હશે! એ હૃદયને ડોક્ટરે બહાર કાઢ્યું. તેની આસપાસની ધમનીઓ અને શિરાઓ પર કપડાં સૂકવવાની ક્લિપ જેવી ક્લિપો લગાવી. અમારા બધાંની નજર તેના હૃદય પર જ હતી. હતી. અચાનક હૃદય ધબકતું બંધ થઈ ગયું. અમને ડ્રાસ્કો લાગ્યો. હું બોલી, ડોક્ટર, હૃદય તો બંધ થઈ ગયું... ડોક્ટરે માસ્ક પહેર્યો હતો છતાંય તેમની સ્માઈલ આંખોથી દેખાઈ ગઈ. તેમણે કહ્યું ના, ચિંતા ના કરો, જુઓ ત્યાં તેનું હૃદય ધબકે છે. અમારી નજર નજીક રાખેલા એક મશીન પર પડી. વોટ એ ટેકનોલોજી! શરીરમાં નાખેલી કેટલીક નળીઓ દ્વારા આખા શરીરનું લોહી ત્યાં એકત્રિત થતું, પ્યોરિફાય થતું અને પછી તે પાછું સમગ્ર શરીરમાં જઈ ફરતું. માત્ર હૃદયમાં ન જતું.

ખરેખર, મેડિકલ સાયન્સે કેટલી તરક્કી કરી છે? ડોક્ટરે બાળકીનું હૃદય ખોલીને કાણું શોધ્યું. અમને બતાવ્યું જોકે, દૂરથી ક્લિયર દેખાતું નહોતું. હવે ડોક્ટરે સોનાના ઘરેણાં બનાવનાર ચોકસી પહેરે એવું એક ઉપકરણ આંખ

પર પહેર્યું જેથી તે કાણું મોટું દેખાય. તેને પૂરવા માટે એક ઓફ-વ્હાઈટ રેઝિન જેવા કપડાનું આઠ આનાના સિક્કા જેવડું ચક્કર કાઢ્યું. તેને તે કાણા પર મૂક્યું અને મેડિકલ સોય અને દોરાથી સીવી દીધું. મને થયું કે આટલું ચીવટથી તો અમે મહિલાઓ પણ કપડું સીવતા નથી હોતા. બસ, આટલું કર્યા પછી હૃદય પાછું વ્યવસ્થિત ગોઠવી દીધું. ધીરે ધીરે એક પછી એક ક્લિપો કાઢી નાખી અને જોતજોતામાં દીકરીનું હૃદય ધબક... ધબક... ધબક... ધબકવા લાગ્યું. આ જોઈને તો અમારા સૌની આંખોમાં પાણી આવી ગયાં. મનમાં ને મનમાં એ ડોક્ટરને, મંદિરમાં જઈને કરીએ છીએ એવાં, વંદન કર્યાં.

આ ડોક્ટરનું કામ પૂરું થયું હતું. તમે guess કરો જોઈએ કે એ વખતે કેટલા વાગ્યા હશે? સાંજના સાડા છ વાગ્યા હતા. હજુ પણ ડોક્ટરના ચહેરા પર થાક, કંટાળો વર્તાતો નહોતો. કદાચ બીજા ચારપાંચ ઓપરેશનો કલાં હોત તો કરી નાખત. પરંતુ સેટિસ્ફેક્શન તેમના બોડી લેંગ્વેજથી જરૂર ટપકતું હતું. અમે બધાં તો સ્પીચલેસ થઈ ગયાં હતાં. ડોક્ટર હવે તેમના ઓરિજિનલ રૂપમાં આવી ગયાં હતાં એટલે કે મેડિકલના સર્જરી કરતી વખતે પહેરવાનાં ઘરેણાં (એપરન, ગ્લ્ગ્સ, હેડકવર, માસ્ક) દૂર કરી દીધાં હતાં. અમે તેમને સોફા પર બેઠેલાં જોયાં. ફરીથી એક કપ ચા અને એક સેન્ડવીચ તેમના હાથમાં હતાં. હજુ પણ તેઓ બધાં સાથે હસીને જ વાત કરતાં હતાં. અમને પૂછ્યું, કેવું લાગ્યું? તમારો અનુભવ કેવો રહ્યો? અમારો સહસા પ્રશ્ન હતો, આવું મહિનામાં કેટલા દિવસ હોય? બેક-ટુ-બેક આમ ઓપરેશનો હોય? તેમણે ફરીથી હસતાં હસતાં જવાબ આપ્યો, લગભગ ૨૮ દિવસ આવું જ હોય છે. ???!!!

ડોક્ટરને દરેક વ્યક્તિએ પોતાની રીતે ગ્રેટિટ્યૂડ વ્યક્ત કર્યું અને પછી અમે સૌ પોતપોતાને ઘેર ગયાં. આટલા વર્ષો પછી પણ હું આ કિસ્સો જસનો તસ લખી શકું છે એ ઉપરથી તમને ખ્યાલ આવી ગયો હશે કે એ પ્રસંગે મારા મન પર કેટલી ઊંડી છાપ છોડી છે. સલામ છે ડોક્ટરને...

તો ચાલો હવે થોડું આગળ વધીએ. આ પ્રસંગે

તમને પણ વિચાર કરતાં કરી દીધાં હોય તો એ વિચાર થોડી વાર માટે રોકી દો, હવે ડોક્ટર્સ ડે વિશે થોડું જાણી લઈએ.

ડોક્ટર્સ ડે શા માટે ઉજવાય છે

ભારતમાં પ્રથમ ડોક્ટર્સ ડે વર્ષ ૧૯૯૧માં ઉજવવામાં આવ્યો હતો. ૧લી જુલાઈએ ભારતના પ્રખ્યાત ફિઝિશિયન ડૉ. બિધાનચંદ્ર રોયની જન્મ અને પુણ્યતિથિ બંનેને યાદ કરીને ડોક્ટર્સ ડે ઉજવાય છે. સમગ્ર દેશમાં આરોગ્ય ક્ષેત્રે તેમના યોગદાનને માટે આ એક પ્રકારની શ્રદ્ધાંજલિ છે.

ડૉ. બી.સી. રોયનો જન્મ ૧લી જુલાઈ, ૧૮૮૨ના રોજ બિહારના પટનામાં થયો હતો. તેમણે કલકત્તાથી મેડિકલ ગ્રેજ્યુએશન અને લંડનમાં એમઆરસીપી અને એફઆરસીએસ ડિગ્રી પૂર્ણ કરી હતી. તેમણે વર્ષ ૧૯૧૧માં ભારતમાં ચિકિત્સક તરીકેની તબીબી કારકિર્દીની શરૂઆત કરી. ત્યાર પછી તેઓ કોલકાતા મેડિકલ કોલેજમાં અધ્યાપક તરીકે જોડાયા અને પછી કેમ્પબેલ મેડિકલ સ્કૂલ અને ત્યાર બાદ કારમાર્કલ મેડિકલ કોલેજમાં ગયા.

તેઓ એક પ્રખ્યાત ચિકિત્સક અને પ્રખ્યાત શિક્ષણવિદ્ તેમજ સ્વતંત્રતા સેનાની હતા. નાગરિક અસહયોગ આંદોલનમાં દરમિયાન તેઓ મહાત્મા ગાંધી સાથે જોડાયા. ત્યાર પછી તેઓ ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસના નેતા અને પછી પશ્ચિમ બંગાળના મુખ્ય પ્રધાન બન્યા.

દેશ માટે ૮૦ વર્ષ સુધી સેવા કર્યા પછી ૧લી જુલાઈ ૧૯૬૨ના રોજ તેમનું દેહાવસાન થયું. મેડિકલ કાઉન્સિલ ઓફ ઈન્ડિયાએ ડૉ. બી.સી. રોયની યાદમાં રોય નેશનલ એવોર્ડ ફંડની સ્થાપના કરી. આ એવોર્ડની શરૂઆત વર્ષ ૧૯૭૬થી મેડિસિનની વિવિધ શાખાઓની

વિશેષતાના વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા માટે શ્રેષ્ઠ પ્રતિભાઓને માન્યતા આપવા માટે કરવામાં આવી હતી. ૪થી ફેબ્રુઆરી ૧૯૬૧ના રોજ ડોક્ટર રોયને ભારતના મહાન નાગરિક એવોર્ડ 'ભારત રત્ન'થી સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

દેશમાં ડોક્ટર્સ ડે ની ઉજવણી

ભારતમાં ડોક્ટર્સની મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકાઓ અને જવાબદારીઓને ઓળખવા અને પ્રશંસા કરવા માટે રાષ્ટ્રીય ડોક્ટર દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવે છે. આ જાગૃતિ અભિયાનની વાર્ષિક ઉજવણી સામાન્ય માણસને ડોક્ટર્સ દ્વારા આપવામાં આવતી ભૂમિકાઓ, મહત્વ અને કિંમતી સંભાળ વિશે જાગૃત કરવા માટે મદદ કરે છે.

નેશનલ ડોક્ટર્સ ડે, સરકારી અને બિનસરકારી હેલ્થ ઓર્ગેનાઈઝેશન દ્વારા ડોક્ટર્સના યોગદાનથી પરિચિત થવા માટે વર્ષોથી ઉજવવામાં આવી રહ્યો છે. દેશભરમાં કન્સલ્ટેશન વર્કશોપ, નિ:શુલ્ક મેડિકલ ચેકઅપ કેમ્પ, જનરલ સ્ક્રિનિંગ ટેસ્ટ કેમ્પ વગેરે યોજવામાં આવે છે. યુવાન વિદ્યાર્થીઓને તબીબી વ્યવસાય અપનાવવા પ્રોત્સાહિત કરવા માટે શાળા અને કોલેજ સ્તરે વિવિધ પ્રવૃત્તિ આયોજિત કરવામાં આવે છે. દર્દીઓ પણ તેમના ડોક્ટર્સને શુભેચ્છા કાર્ડ, ભેટો, પુષ્પગુચ્છ વગેરે વિતરણ કરીને શુભેચ્છા પાઠવે છે.

ડોક્ટર્સ કેવી કંડિશનમાં કાર્ય કરતાં હોય છે તે ખરેખર જાણવા જેવું છે. જો તમને યાદ હોય તો ટીવીમાં એક 'ટ્રોમા' નામની સિરિયલ આવતી હતી. તેમાં વાત ડોક્ટર્સની લાઈફની હતી. આખું વર્ષ સતત દર્દીઓની સેવા કરતાં કરતાં ડોક્ટર્સ ક્યાંક રીલેક્સ થવા માટે એકાદ અઠવાડિયાની રજા લે છે પરંતુ જ્યારે હોસ્પિટલના પોતાના સાથી ડોક્ટર્સને 'બાય, બાય' કરીને નીકળવા જાય છે ત્યાં જ કોઈ ઈમરજન્સી દર્દી આવી જાય છે અને ડોક્ટર્સએ પોતાની રજા કેન્સલ કરી તેની સારવારમાં લાગી જવું પડે છે. આ સિરિયલ ડોક્ટરની રીયલ લાઈફને દર્શાવવા માટે બનાવવામાં આવી હતી.

આજના આ પેન્ડેમિકના સમયમાં ડોક્ટર્સની ભૂમિકા વિશે વાત ન કરીએ તો તેમના અને હોસ્પિટલોમાં

કાર્પરત હેલ્થ વર્કર્સ માટે ચોક્કસ અન્યાય થયો કહેવાશે. છેલ્લા ડોઢ વર્ષથી કોરોનાની વાત કરીને લોકો કંટાળી પણ ગયા હોય, અખબારોમાં, મેગેઝિનોમાં, ટીવી ચેનલોમાં બધે 'કોરોના, કોરોના' થઈ રહ્યું છે. પરંતુ કોરોના અને તેના વિશે વાત ન કરીને આપણે છટકી જઈએ તો કેમ ચાલે?

કોરોનાનો સમય શરૂ થયો ત્યારથી અત્યાર સુધી દર્દીઓની સેવામાં, ઉપકરણોના અભાવમાં, વધુ સંખ્યામાં દર્દીઓ અને તેની સામે ઘણી ઓછી સંખ્યામાં ડોક્ટર્સ પૂર્ણ સમર્પણથી દર્દીઓની સેવામાં લાગ્યા છે. તેમની હાલત વિશે થોડી વાત તો જરૂર કરવી જ પડે.

શરૂઆતની વાત કરીએ તો કોરોનાના દર્દીઓની સંખ્યા વધતી જતી હતી ત્યારે ડોક્ટર્સ પણ તેમના નિર્ધારિત કલાકો કરતાં વધુ સમય હોસ્પિટલમાં રહેતા. આ સાથે તેમને ખાસ પ્રકારના પ્રોટેક્ટિવ કપડાં પહેરવાં પડતાં જેમ કે પીપીઈ કિટ, પગના મોજાં, ગ્લ્ગ્સ, હેડ કવર, માસ્ક, ચશ્મા અને તેની ઉપર ફેસ શિલ્ડ. આ બધું એક પ્રકારના પ્લાસ્ટિકમાંથી બનાવવામાં આવે છે. વળી તે સમયે તો બહારથી મગાવવાં પડતાં. જ્યારે પ્રધાનમંત્રીએ આત્મનિર્ભર બનીને આ વસ્તુઓ અહીં જ બનાવવાની ઘોષણા કરી ત્યારે તે ઠેર ઠેર બનવા લાગ્યાં અને તે પ્રત્યેક ડોક્ટર્સ, હેલ્થ વર્કર્સ, એમ્બ્યુલન્સના ડ્રાયવર્સ, ડેડબોડી લાવવા લઈ જનારા લોકો, સ્વીપરો વગેરે માટે ફરજિયાત પણ બની ગયાં.

આ જ એ સમય હતો. માર્ચથી લઈને જુલાઈ સુધી. સખત તાપ પડે, ડોક્ટર્સની સતત ડ્યૂટી હોય. આમ તો તેમના કામના કલાકો નિર્ધારિત કરેલા હોય છે પરંતુ કોરોનાના દર્દીઓના ધસારાને કારણે તેમણે વધુ સમય ડ્યૂટી કરવી પડતી.

જ્યારે ડોક્ટર્સ સાથે પત્રકારોએ વાત કરીને તેના વિશે જાણકારી મેળવી ત્યારે ખબર પડી કે એક તો પોતે જાતે આ કિટ પહેરી શકાતી નથી. તેમાં કોઈની મદદની જરૂરિયાત હોય છે. એકવાર તે પહેરી લીધાં પછી તે ખોલીને પાણી પણ પી શકાતું નથી કે વોશરૂમ પણ જઈ શકાતું નથી. હવે જરા વિચારો, ૧૨-૧૫ કલાકની ડ્યૂટી હોય, સવારે ચા, પાણી, નાસ્તો લઈ લીધો હોય પછી જ્યાં સુધી ડ્યૂટી

પૂરી ન થાય ત્યાં સુધી તેની કલ્પના પણ ન કરાય. પોતાના કપડાં ઉપર પ્લાસ્ટિક જેવા મટિરીયલની આ વસ્તુ આટલા કલાકો સુધી પહેરવાથી ડીહાઈડ્રેશન થઈ જાય, મગજ પર સ્ટ્રેસ હોય, પાણીની તરસ તો લાગી જ હોય તે સામે કોઈ પેશાબ કરવા પણ ન જઈ શકે ત્યારે યુરિનરિ ટ્રેક ઈન્ફેક્શન થવાની શક્યતા વધી જાય.

ડોક્ટરો આટલા કલાક આ સ્થિતિમાં રહે ત્યારે તેઓ શારીરિક અને માનસિક રીતે ડીહાઈડ્રેટ થઈ જાય, આટલો વખત પીપીઈ કિટ પહેરીને રાખવાને લીધે અને તેના દ્વારા હવાની અવરજવર ન રહેવાના કારણે તેઓ પરસેવાથી જ નહાઈ જતા અને થાકીને હુસ થઈ જતા. દર્દીઓ વધતાં જાય, તેમની સારવાર, દર્દીના કોઈ સગાંવહાલાં અંદર આવી ન શકે, એક સમયે દવાની પણ ખોટ પડી ગઈ હતી તે બધાનો સામનો કરવો કઠિન થઈ જાય.

જે ડોક્ટર્સ પોતાની ડ્યૂટી કરીને ઘેર જાય ત્યારે તેમના મનમાં એક અલગ પ્રકારની ચિંતા રહે કે તેમના કારણે તેમના પરિવારજનોને કોરોના ન થઈ જાય, તેથી તેઓ તેમનાથી ડિસ્ટન્સ મેન્ટેઈન રાખતા. બાળકને ઉચકવા, વહાલ કરવા લાગણીનો ધોધ વરસી જાય પરંતુ પોતાની લાગણીને કાબૂમાં રાખી તેમનાથી દૂર રહેતાં. માતાપિતા, પત્નીને પણ તેઓ દૂર જ રાખતાં. ઘણા ડોક્ટરોએ તો પોતાના ગેરેજમાં પોતાનું નવું ઘર બનાવી દીધું હતું.

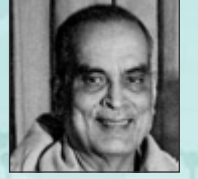

એક સમયે તો એવું પણ જાણવા મળ્યું હતું કે ડીહાઈડ્રેશનના કારણે ૧૫-૨૦ ડોક્ટર્સ ડ્યૂટી કરતાં કરતાં બેભાન થઈ ગયાં હતાં. જો ઘણા સમય સુધી કુદરતી હાજત રોકીને રાખવામાં આવે, પાણી કે અન્ય પ્રવાહી લેવામાં ન આવે તો ઊલટી ઝાડા થઈ શકે છે. આમાંના કેટલાંક ડોક્ટર્સને આ પ્રકારની સમસ્યા થઈ ગઈ હતી તેથી તેમને તાત્કાલિક ગ્લુકોઝ યડાવવું પડ્યું હતું.

અત્યાર સુધીમાં સૂત્રો દ્વારા જાણવા મળેલા આંકડા પ્રમાણે લગભગ ૪૦૦ની આસપાસ ડોક્ટર્સ કોરોના પોઝિટીવ થયાં અને તેઓ મૃત્યુ પામ્યા. એવું નથી કે ડોક્ટર્સે ધ્યાન નહીં દીધું હોય. એક તો સામટા કામના કલાકોને લીધે તેઓ સ્ટ્રેસમાં હતા, પરિવારથી દૂર અને ભોજન સમય પર ન લેવું, પાણી ન પીવું વગેરેના કારણે તેમની ઈમ્યુનિટી પર અસર પડી હશે અને તેના કારણે તેઓ આ વાયરસનો સામનો નહીં કરી શક્યાં હોય.

આવી એડવર્સ સ્થિતિમાં રહીને પણ ડોક્ટર્સ જ્યારે તેમની ડ્યૂટી કરતાં હોય ત્યારે આપણે તેમને 'સલામ' તો કરવી જ જોઈએ. બીજું કંઈ નહીં તો, તમારા ફેમિલી ડોક્ટર હોય, તમારા પરિવારમાં ડોક્ટર હોય, કોઈ તમારા મિત્ર ડોક્ટર હોય, તમે હાલમાં કોઈ ટ્રીટમેન્ટ લીધી

હોય એવાં ડોક્ટર હોય — સૌને ૧લી જુલાઈએ તેમને વિશ કરવાનું ભૂલતાં નહીં.

તો ચાલો આપણે સૌ આપણા દેશમાં વસતા અને વિદેશમાં સેવા આપતા પ્રત્યેક ડોક્ટરને એક સંદેશ પાઠવીએ:- 'આપ સૌ ડોક્ટર્સ જે સમર્પણ, વિચારશીલતા અને કરુણાથી જન સેવા કરો છો, પ્રત્યેક ગરીબ, તવંગર, કાળા, ગોરા, હિંદુ, મુસ્લિમ, શીખ, ઈસાઈ, પછાત વર્ગના, મહિલા, પુરુષ, બાળકોની નિઃસ્વાર્થ અવિરત સેવા કરો છો તે જોઈને અને વર્તમાન કોરોના વાયરસ દ્વારા ફેલાયેલી મહામારીમાં પોતાના પરિવારથી દૂર રહી જનતાને પોતાનો પરિવાર માની તેમની દિવસ રાત સારવાર કરો છો તે બદલ 'ધન્યવાદ, આભાર' જેવા શબ્દો વામણા લાગે છે. આપના નિરંતર, નિઃસ્વાર્થ અને જવાબદારીની ભાવનાથી કરેલાં કાર્યો બદલ અમે ગર્વ અનુભવીએ છીએ અને અમે અમારા દિલના ઊંડાણથી અને મસ્તિષ્કની ટોચેથી આપને આશીર્વાદ, ધન્યવાદ, આભાર પ્રગટ કરીએ છીએ તે સ્વીકાર કરો.

દેશના કોઈપણ ખૂણે જનતાની સેવા કરનારા પ્રત્યેક ડોક્ટરને અમારા સલામ.

વિશ્વ યોગ દિવસ

World yoga day 2021: યુનેસ્કોએ ૨૧ જૂનને વિશ્વ યોગ દિવસ તરીકે ઉજવવાની જાહેરાત કરી હતી. જેમાં પીએમ મોદીએ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભા (UNESCO) માં ૨૭ સપ્ટેમ્બર ૨૦૧૪ના રોજ વિશ્વભરમાં યોગ દિવસ મનાવવાનું આદ્વાન કર્યું હતું ત્યારબાદ સંયુક્ત રાષ્ટ્ર મહાસભા (UNESCO) એ ૧૧ ડિસેમ્બર ૨૦૧૪ના રોજ ૨૧ જૂનને વિશ્વ યોગ દિવસ (WORLD YOGA DAY) તરીકે મનાવવાની જાહેરાત કરી હતી. યોગ એક શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક અભ્યાસ છે જેનો ઉદ્ભવ ભારતમાં થયો છે. યોગ વિદ્યા એ શરીરને આત્મા સાથે એકતાલ કરી જોડતી મહર્ષિ પતંજલિની વિશ્વને આપેલી અમૂલ્ય ભેટ છે. ભૌતિકતાની દોડમાં આ વિદ્યા તથા સ્વાસ્થ્યપૂર્ણ જીવન પદ્ધતિનું મહત્ત્વ વિસરાઈ જવાયું હતું

પ્રથમવાર વિશ્વ યોગ દિવસ ૨૧ જૂન ૨૦૧૫ના રોજ વિશ્વના ૧૭૦ દેશોએ ઉજવ્યો હતો. આ દિવસે

વિશ્વભરના લોકો યોગ દિવસ તરીકે ઊજવે છે. આ દિવસે વિશ્વના લોકો યોગના માધ્યમથી શારીરિક, માનસિક સ્વાસ્થ્ય સાથે આધ્યાત્મિક ચેતના અંગે જાગૃતિ ફેલાવે છે. આંતરરાષ્ટ્રીય યોગ દિવસે યોગ વિશેની ચર્ચા, શિબિર, યોગ સ્પર્ધા, સામૂહિક યોગાભ્યાસ વગેરેનું આયોજન કરાય છે. ૨૧ જૂન ૨૦૨૧થી દર વર્ષે આ દિવસને વિશ્વ યોગ દિવસ તરીકે ઉજવવામાં આવે છે.

ભારતની પહેલ પર સમગ્ર વિશ્વમાં યોગ દિવસની ઉજવણીનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો હતો. જેના પગલે પ્રથમ વિશ્વ યોગ દિવસની ઉજવણી ભારતમાં અનોખી રીતે કરવામાં આવી હતી. જેમાં ૨૧ જૂન, ૨૦૧૫ના રોજ પીએમ મોદીની ઉપસ્થિતિમાં ૩૫ હજારથી વધુ લોકો અને ૮૪ દેશોના પ્રતિનિધિઓએ દિલ્હીના રાજપથ પર યોગના ૨૧ આસન કર્યા હતાં. આ મેગા યોગ ઇવેન્ટને “ધ ગિનીસ બુક ઓફ રેકોર્ડ્સ” માં સ્થાન આપવામાં આવ્યું હતું. જેમાં

૮૪ દેશોના ૩૫,૮૮૫ લોકોએ આ આયોજનમાં એક સાથે ભાગ લેવાનો રેકોર્ડ બનાવ્યો હતો.

યોગ એ આધ્યાત્મિક શિસ્ત છે.

યોગ એ એક પ્રાચીન, શારીરિક, માનસિક અને આધ્યાત્મિક પ્રણાલી છે. સમગ્ર વિશ્વને યોગની ભેટ આપનાર બીજું કોઈ નહીં પણ આપણો ભારત દેશ છે. યોગ એ સંસ્કૃત શબ્દ છે જેનો અર્થ જોડાણ કરવું કે એક કરવું થાય છે. યોગ એ શરીર અને આત્માના જોડાણનું પ્રતીક છે. યોગ એ આધ્યાત્મિક શિસ્ત છે. આજે યોગ એ સમગ્ર વિશ્વમાં જુદા-જુદા સ્વરૂપે કરાય છે અને તેની લોકપ્રિયતા પણ દિન-પ્રતિદિન વધી રહી છે. યોગ એ સદીઓથી ચાલી આવતી આપણી ભારતીય સંસ્કૃતિનો એક ભાગ છે. તે સ્વસ્થ જીવન જીવવા માટેની એક કલા તથા વિજ્ઞાન છે. યોગ શબ્દ સંસ્કૃતની મૂળ 'યુગ ધાતુ માંથી મળે છે. જેનો અર્થ જોડવું, બાંધવું કે સંગઠિત કરવું એવો થાય છે.

યોગ-શાસ્ત્રો અનુસાર યોગના અભ્યાસ દ્વારા વ્યક્તિગત ચેતનાનું સર્વવ્યાપક ચૈતન્ય સાથે સંમિલન થાય છે. આધુનિક વૈજ્ઞાનિકો અનુસાર બ્રહ્માંડમાં રહેલી દરેક વસ્તુ એક જ આકાશ પરિમાણની અભિવ્યક્તિ છે. જે વ્યક્તિ આ અસ્તિત્વના ઐક્યનો અનુભવ કરે છે, તે યોગી છે અને યોગી એ કહેવાય કે જેણે ઐક્યતાની સ્થિતિ પ્રાપ્ત કરી લીધી છે અને તે સ્થિતને મુક્તિ, નિર્વાણ, કેવલ્ય અથવા મોક્ષ કહે છે. 'યોગ' આંતરિક વિજ્ઞાન પણ છે. જેમાં એવી વિભિન્ન પદ્ધતિઓનો સમાવેશ થાય છે, જેના દ્વારા મનુષ્ય શરીર અને

મન વચ્ચે સામંજસ્ય/સંવાદિતા મેળવીને આત્મસાક્ષાત્કાર કરી શકે છે. યોગસાધનાનું લક્ષ્ય તમામ પ્રકારની પીડાઓ અને કષ્ટો દૂર કરવાનો છે. જેથી જીવનના દરેક સ્થળે સ્વાતંત્રતાનો અનુભવ, સુખ અને સંવાદિતા પ્રાપ્ત થાય છે. યોગનો અભ્યાસ વેદકાળ પૂર્વેથી જ થતો હતો છતાં, મહર્ષિ પતંજલિએ પતંજલિના યોગસૂત્રો દ્વારા સમકાલિન પ્રચલિત (ત્યારે પ્રચલિત) યોગપ્રથાઓ, પ્રણાલીઓને સુવ્યવસ્થિત અને સંહિતાબદ્ધ કરી.

પતંજલિ પછી ઘણા ઋષિઓ તથા યોગગુરુઓએ યોગ પ્રણાલિઓ તથા સાહિત્યના સુવ્યવસ્થિત દસ્તાવેજીકરણ દ્વારા આ ક્ષેત્રની જાણકારી અને વિકાસમાં મોટો ફાળો આપ્યો છે. પ્રાચીન સમયથી આજ સુધી વિખ્યાત યોગગુરુઓના ઉપદેશો દ્વારા યોગનો આખા વિશ્વમાં ફેલાવો થયો છે. આજે રોગનિવારણ, સ્વાસ્થ્યની જાળવણી તથા વૃદ્ધિ માટે યોગ પ્રણાલી ઉપર સહુને દૃઢ વિશ્વાસ છે. સમસ્ત વિશ્વમાં લાખો લોકોને યોગાભ્યાસ દ્વારા લાભ થયો છે અને યોગપ્રથા દિવસ ને દિવસે વધુ ને વધુ લોકપ્રિય થતી જાય છે.

સરદારધામ અમદાવાદ દ્વારા તા. ૨૧ જૂન ૨૦૨૧ ના રોજ આ વિશ્વ યોગ દિવસની ઉજવણી કરવામાં આવી જેમાં યુવાન વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોએ ભાગ લીધો અને પોતાના સ્વાસ્થ્ય અંગે આ યોગાસનો – પ્રાણાયામ જરૂરી છે તેનું યોગ શિક્ષક દ્વારા મહત્વ સમજાવવામાં આવ્યું.

વિશ્વ યોગ દિવસ

કોયડાને શી રીતે ઉકેલવા?

‘હું આ સ્ત્રીનો કે બાળકનો ઉદ્ધાર કરીશ,’ એમ કહેવાની તમે ધૃષ્ટતા કરતા હો, તો તે હળાહળ જુઠાણું છે. વિધવાના પ્રશ્ન વિષે, સર્વ સ્ત્રીઓના પ્રશ્ન વિષે હું કેવા વિચારો ધરાવું છું એમ મને વારંવાર પૂછવામાં આવે છે. અહીં એકી સાથે એ બધાનો ઉત્તર આપી દઉં છું. હું તે કાંઈ વિધવા છું કે તમે મને એવી વાહિયાત વાત પૂછો છો? હું તે કાંઈ સ્ત્રી છું કે તમે ફરી ફરી મને એ ને એ પ્રશ્ન પૂછ્યા કરો છો? સ્વયં ભગવાન થોડાજ છો, જે દરેક સ્ત્રી ઓ પર ને દરેક વિધવાઓ પર તમારે શાસન ચલાવું જોઈએ તમે અડગા રહો! તેમની સમસ્યાઓનો ઉકેલ તેઓ જ લાવશે.

મારા મૌલિક મત પ્રમાણે દરેક રાષ્ટ્રમાં સમાજ આપમેળે જ ઘડાતો આવે છે. એથી બાળ લગ્નની પ્રથાનો નાશ કે વિધવાના પુનર્લગ્ન જેવા સુધારાઓનો અધીર

બનીને ઊંડાપોહ ન કરવો જોઈએ. સમાજનાં સ્ત્રી-પુરુષોને સાચું શિક્ષણ આપવું, ત્યાં જ આપણું કર્તવ્ય પૂરું થાય છે. આ શિક્ષણને પરિણામે જ તે સૌ પોતાને સારું શું ને નરસું શું તેને ઓળખવાની વિવેકબુદ્ધિ પ્રાપ્ત કરી લેશે ને તરત જ આપમેળે નરસાંને છોડી સારાંને ગ્રહણ કરશે. પછી સમાજમાં અમુક વસ્તુને ફરજિયાત સ્થાપવાની કે અમુક વસ્તુને બળપૂર્વક દૂર કરવાની આવશ્યકતા રહેશે નહિ. એમાં માથું મારવાનો આપણો અધિકાર જ્ઞાનવિતરણ કરવા સુધી જ પહોંચી શકે, એથી આગળ નહિ. સ્ત્રીઓ પોતાના પ્રશ્નોનો ઉકેલ પોતાની રીતે આપમેળે જ લાવી શકે એવી સ્થિતિમાં તેમને મૂકવી જોઈએ. એ કામ બીજો કોઈ કરી શકે નહીં, બીજા કોઈએ કરવું પણ ન જોઈએ. ને આપણી ભારતની સ્ત્રીઓમાં એ પ્રશ્નોનો ઉકેલ લાવવાની શક્તિ

1	મો	2	ક	બા	3	શ		4	કં	5	કા	સ
6	ક્ષ	મ		7	ગ	તિ			ગ			
		8	લ	9	ગ	ડી		10	અ	જ	11	બ
12	સં				ર્વ		13	કું	જ			લા
14	જી	ભ		15	ન			16	ચ	17	મ	
	વ		18	ગ	ટ	ર			19	જ	20	ન

બીજા દેશની સ્ત્રીઓ કરતાં લેશમાત્ર ઓછી નથી. સમસ્યાના ઉકેલ માટેનું ઉપયોગી શિક્ષણ?

આટલી બધી પ્રોત્સાહક સાધનસામગ્રી છતાં સ્ત્રીઓની ઉન્નતિ ન કરી શક્યા ! તમે જ્ઞાનની દીપ્તિનો એમના ચિત્તમાં પ્રવેશ ન કરાવ્યો! તેમને જો યથાયોગ્ય ને સાચું જ્ઞાન મળે તો તેઓ વિશ્વભરની આદર્શ નારી બની રહે. એ ખરું છે કે એમની સમસ્યાઓ અનેક છે અને એ બધી ગંભીર પ્રકારની પણ છે એમાંની એક પણ પેલા અલૌકિક શબ્દ 'શિક્ષણ' થી ન ઉકેલી શકાય એવી નથી.

સ્ત્રીશિક્ષણની પ્રારંભિક યોજના:

આપણી હિંદુ સ્ત્રીઓ શીલ એટલે શું તે સહજ રીતે જ સમજી શકે છે, કારણ કે એ સમજ તો એમને ગળથૂથીમાં જ મળી હોય છે, હવે સૌથી પહેલાં તો એ શીલના આદર્શને તેમનામાં દઢમૂળ કરો જેથી એમનું ચારિત્ર્ય સંગીન બને અને એ ચારિત્ર્યના બળથી એમના જીવનની પ્રત્યેક અવસ્થાઓમાં, પરિણીત કે જો અપરિણીત રહેવું પસંદ કરે

તો અપરિણીત અવસ્થામાં, તેઓ શીલ ગુમાવવા કરતાં પોતના પ્રાણ આપી દેતાં જરા પણ ખંચકાય નહીં. પોતે સ્વીકારેલા આદર્શને ખાતર-પછી ભલેને એ આદર્શ ગમે તે હોય - જીવન સમર્પી દેવાની શક્તિ હોવી એમાં શું ઓછી વીરતા છે?

ઈતિહાસ અને પુરાણ, ધર્મ, કળા, વિજ્ઞાન, ગૃહવ્યવસ્થા, રસોઈ, સીવણ, આરોગ્ય - આ બધા વિષયોનાં આવશ્યક અંગોનું સરળ જ્ઞાન આપણી સ્ત્રીઓને આપવું જોઈએ. તેઓ નવલકથાઓ અને કાલ્પનિક વાર્તાઓ વાંચે એ બહુ ઈચ્છનીય નથી. પણ નર્યુ ઉપાસનાની વિધિઓનું જ શિક્ષણ આપવાથી પણ કશું નહીં વળે; તેમને તો એવું શિક્ષણ મળવું જોઈએ કે જેથી બધા જ વિષયો તરફ એમની દ્રષ્ટિ ખૂલી જાય. નિઃસ્વાર્થતાના ઉદાત આદર્શો એમનાં જીવનમાં ઓતપ્રોત થઈ જાય એ માટે આદર્શરૂપ વિભૂતિઓનાં જીવન એમની સમક્ષ સદા રાખવાં જોઈએ. સીતા, સાવિત્રી, દમયંતી, લીલાવતી અને મીરાંનાં ઉદાત જીવનનાં ઉત્કૃષ્ટ દ્રષ્ટાંતો તેમને સદા

મનોગમ્ય થાય એવી રીતે તેમની પાસે રજૂ થવાં જોઈએ, જેથી તેઓ પોતાના જીવનને પણ એટલું જ ઉત્કૃષ્ટ બનાવવા પ્રેરાય. સ્ત્રીઓએ બીજી બધી વસ્તુઓ સાથે શૂરાતન અને હિંમત કેળવવાની પણ જરૂર છે. હાલની પરિસ્થિતિમાં આત્મસંરક્ષણનું કામ શીખી લેવું બહુ જરૂરી થઈ પડ્યું છે. ઝાંસીની રાણી કેવી મહાન હતી ! આવું શિક્ષણ પામીને જ સ્ત્રીઓ પોતાના પ્રશ્નોનો ઉકેલ લાવી શકશે.

તેઓ ઘરની આદર્શ માતા બનીને વિકાસ સાથે એવી કાળજી આપશે રાખવી જોઈએ. એવી માતાનાં સંતાનો જ પોતાની માતાના નામને અજવાળે એવા સદ્ગુણો વિકસાવી શકે. સુશિક્ષિત અને પવિત્ર માતાઓને ખોળે જ જગતની મહાન વિભૂતિઓ જન્મે છે.

આધુનિક યુગની આવશ્યકતાઓને જોતાં એમ લાગે છે કે થોડીક સ્ત્રીઓને ત્યાગના આદર્શને અનુરૂપ જીવન ગાળી શકે એવી રીતે કેળવવી અનિવાર્ય છે. એવી સ્ત્રીઓ પ્રાચીનતમ કાળથી એમના લોહીમાં વહી રહેલી શીલની આગ્નેય શક્તિથી પ્રોક્ષ્વલિત થઈ આજીવન કૌમાર્યવ્રત ધારણ કરી શકે. સાથે સાથે સ્ત્રીઓને વિજ્ઞાનનું તેમ જ કેવળ પોતાને જ નહીં, પણ બીજાનેય ઉપયોગી થઈ પડે એવી બીજી વિદ્યાઓનું શિક્ષણ આપવું જોઈએ. એ વિદ્યાના આવાં સ્વરૂપને જાણ્યા પછી એને પ્રાપ્ત કરવામાં એમને ઘણો આનંદ આવશે. આપણી માતૃભૂમિના ઉત્કર્ષ માટે એની કેટલીક પુત્રીઓ પવિત્ર બ્રહ્મચારિણી બને એની જરૂર છે.

તેમના દ્રષ્ટાંતથી અને રાષ્ટ્રીય આદર્શ પ્રજાની દ્રષ્ટિ સમક્ષ રજૂ કરવાના તેમના પ્રયત્નોથી, વિચારોમાં અને અભિલાષાઓમાં એક મોટી ક્રાંતિ થઈ જશે. અત્યારે પરિસ્થિતિ કેવી છે ? કન્યા નવ દશ વરસની થઈ કે ગમે તે પ્રકારે મા-બાપ તેને પરણાવીને વિદાય કરી દે છે ! અને તેર વર્ષની વયે જો સંતાન થાય તો વળી કુટુંબમાં કેટલો આનંદ આનંદ થઈ રહે છે ! આ જાતની વૃત્તિના વહેણને બદલી શકાશે તો જ આપણી પુરાણી શ્રદ્ધાની પુનઃપ્રાપ્તિ શક્ય બનશે. જે લોકો બ્રહ્મચર્યનું પાલન કરશે તેમનું તો પૂછવું જ શું ! એમનામાં કેટલી શ્રદ્ધા અને કેટલો આત્મવિશ્વાસ હશે ! તેઓ શુભની સિદ્ધિ માટે કેટલાં સબળ સાધનરૂપ બની રહેશે !

આ રીતે જ ભારતને જેની ખાસ જરૂર છે તેવી નિર્ભય નારીઓ સંઘમિત્રા, લીલા, અહલ્યાબાઈ, મીરાંબાઈની પરંપરાને અખંડ રાખી શકે એવી નારીઓ પવિત્ર, નિઃસ્વાર્થ અને ભગવત્ ચરણના સ્પર્શથી શક્તિ પામી નરપુંગવોને જન્મ આપનારી માતાઓ, આપણે ભારતને ચરણે ધરી શકીશું.

સ્વામીજીની યોજના

સ્ત્રીઓ અંબાનાં જ જીવંત પ્રતિરૂપો છે. એમનાં ઈન્દ્રિયગ્રાહ્ય બાહ્ય આવિષ્કારે માણસને ગાંડા બનાવી મૂક્યા છે. પણ એમનાં જ્ઞાન, ભક્તિ, વિવેક અને અનાસક્તિરૂપે થતા આંતરિક આવિષ્કાર દ્વારા માણસ

સર્વજ્ઞાતા, કૃતનિશ્ચયી અને બ્રહ્મવિદ્ બને છે. 'તે જ્યારે પ્રસન્ન થાય છે ત્યારે મંગલદાયી અને મોક્ષદાયી બને છે.' (ચંડી) માતાને પૂજન અને સમર્પણથી પ્રસન્ન કર્યા વિના તો બ્રહ્મા અને વિષ્ણુમાં પણ એના બંધનમાંથી છટકીને મુક્ત થવાની શક્તિ નથી. તેથી આ ગૃહદેવીઓની પૂજા માટે, એમનામાં રહેલા બ્રહ્મનો આવિષ્કાર થાય એ માટે હું સ્ત્રીઓનો મઠસ્થાપીશ.

આ મઠ સાથે સંકળાયેલું એક મહાવિદ્યાલય પણ હશે. એમાં ધર્મશાસ્ત્ર, સાહિત્ય, સંસ્કૃત, વ્યાકરણ અને થોડેઘણે અંશે અંગ્રેજીનું પણ શિક્ષણ આપવામાં આવશે. સીવણકામ, રાંધણકળા, ગૃહવ્યવસ્થાના નિયમો અને બાળઉછેર જેવા બીજા વિષયો પણ દાખલ કરવામાં આવશે. જપ, પૂજાપાઠ, ધ્યાન વગેરે શિક્ષણના અનિવાર્ય અંગરૂપ બની રહેશે. શાળાઓમાં શિક્ષણ આપવાનું કર્તવ્ય સંપૂર્ણતયા શિક્ષિત વિધવાઓને અને બ્રહ્મચારિણીઓને જ સોંપવું જોઈએ. આ દેશમાં સ્ત્રીઓની વિદ્યાપીઠોને પુરુષો સાથે કશો સંપર્ક ન રહે એ જ ઈષ્ટ છે. બ્રહ્મચર્યની કેળવણી આપવાનું કામ પુત્ર વયની બ્રહ્મચારીણીઓના હાથમાં રહેશે.

આવા મઠમાં પાંચ કે છ વર્ષ શિક્ષણ પામ્યા પછી કન્યાઓના વાલીઓ તેમને પરણાવી શકશે. જો એમાંની કોઈકે યોગ માટે કે ધર્મમય જીવન માટે અધિકાર પ્રાપ્ત કર્યો હોય એવું લાગે, તો તેમના વાલીની સંમતિથી તેમની પાસે બ્રહ્મચર્યની પ્રતિજ્ઞા લેવડાવી તેમને મઠમાં રહેવાની અનુમતિ આપવામાં આવશે. આ બ્રહ્મચારિણી સાધ્વીઓ સમય જતાં મઠની શિક્ષિકાઓ અને ઉપદેશિકાઓ દ્વારા સ્થાન પ્રાપ્ત કરશે. શહેરોમાં અને ગામડાંઓમાં તેઓ આ સંસ્થાઓનાં કેન્દ્રો ખોલીને સ્ત્રીશિક્ષણ પ્રસરાવવા પ્રયત્નો કરશે. આવી સન્નિષ્ઠ શીલની ઉપદેશિકાઓ દ્વારા દેશમાં સાચું સ્ત્રીશિક્ષણ પ્રસરશે. જ્યાં સુધી વિદ્યાર્થીનીઓ મઠ સાથે સંકળાયેલી રહે ત્યાં સુધી તેમણે મઠની મૂળભૂત ભાવનારૂપે બ્રહ્મચર્ય પાળવું પડશે. આધ્યાત્મિકતા, ત્યાગ અને આત્મસંયમ મઠની વિદ્યાર્થીનીઓના ધ્યેયમંત્ર બની રહેશે અને સેવાધર્મ એ એમનું જીવનવ્રત બની રહેશે. આવા આદર્શમય જીવનને ચરણે કોણ માથું નહિ નમાવે? એમાં કોણ શ્રદ્ધા નહિ રાખે? જો આપણા દેશની સ્ત્રીઓનાં જીવનને આ રીતે ઘડવામાં આવશે, તો જ સીતા, સાવિત્રી અને ગાર્ગી જેવી આદર્શ નારીઓ ફરી આપણે ત્યાં પ્રકટશે.

જી.પી.બી.ઓ. DOT મિટિંગ

- ટીમ જી.પી.બી.ઓ. યુથ,
અમદાવાદ

મિશન-૨૦૨૬ અંતર્ગત સરદારધામ પાંચ લક્ષ્યબિંદુઓ પર કામગીરી કરે છે. તેમાંનું એક જી.પી.બી.ઓ. છે. જેનું લોન્ચિંગ તા.૨૬-૦૫-૨૦૧૮ ના રોજ કરવામાં આવ્યું. જી.પી.બી.ઓ. ની અત્યારે ગુજરાતમાં અલગ-અલગ ૧૪ વિંગ કાર્યરત છે. આ બધી જ વિંગનાં હોદ્દેદારોની સારુ કામ કરીને પરિણામ આપવાના આશયથી અમદાવાદ સરદારધામ ખાતે જી.પી.બી.ઓ. દ્વારા તા. ૨૭-૬-૨૧ ના રોજ પ્રથમ ઈ મિટિંગનું આયોજન થયું. આ મિટિંગમાં સુરત, અમદાવાદ, બરોડા, રાજકોટ, મહેસાણા ડિસ્ટ્રિક્ટની કુલ ૧૪ વિંગના ૧૦૦ જેટલા લીડરોએ સવારે ૯:૦૦ વાગ્યાથી સાંજના ૭:૦૦ વાગ્યા સુધી મેરેથોન મિટિંગ યોજી હતી. મિટિંગની શરૂઆતમાં સરદારધામનાં પ્રમુખ સેવક શ્રી ગગજીભાઈ સુતરિયા મિટિંગનું ઉદ્ઘાટન કર્યું. પોતાના પ્રાસંગિક ઉદ્બોધનમાં બધી જ વિંગનાં ઉપસ્થિત હોદ્દેદારોને બિઝનેસમાં આગળ વધવા માટેની રીત પોતાની અલગ શૈલીમાં જણાવી હતી. સાથોસાથ બિઝનેસમાં આગળ વધી સમાજ નિર્માણથી રાષ્ટ્રનિર્માણનું સૂત્ર ચરિતાર્થ કરવા માટે ઉપયોગી થવા માટે માર્ગદર્શન અને શુભેચ્છા પાઠવી.

મિટિંગનો મુખ્ય હેતુ ૧ જુલાઈ થી ૩૧ ડિસેમ્બર સુધી એટલે કે આવનાર ૬ મહિના દરમિયાન પોતપોતાની વિંગને નવી ઊંચાઈ પર લઈ જવા ચોક્કસ લક્ષ્ય બનાવી આગળ વધશે અને ૧ જાન્યુઆરીથી ૩૦ જુન સુધી લીડરોએ જી.પી.બી.ઓ.માં શું કાર્ય કર્યું તેનું રીપોર્ટિંગ કરવામાં આવ્યું હતું. જૂના અને નવા જી.પી.બી.ઓ.ના લીડરો એકબીજાની આત્મીયતા વધે અને એકબીજામાંથી કાંઈક નવું શીખે અને જી.પી.બી.ઓ. ને વધુ મજબૂત કરે તે મુખ્ય હેતુ હતો. આવતા ૬ મહિના દરમિયાન રૂ. ૧૦૦ કરોડનો બિઝનેસ ૧ જાન્યુઆરીથી લઈ ૩૧-૧૨-૨૧ સુધીમાં જી.પી.બી.ઓ.ના સભ્યો દ્વારા કરવાનો નિર્ધાર કર્યો. તેમજ ૩૧-૧૨-૨૦૨૧ સુધીમાં સમગ્ર ગુજરાતમાં કુલ ૨૦ વિંગ ૧૦૦૦ રેગ્યુલર મેમ્બર તેમજ મુંબઈમાં ૨ નવી વિંગ ચાલુ કરવાનો રોડ મેપ રજૂ કરવામાં આવ્યો.

જી.પી.બી.ઓ. હોલના દાતા શ્રી ચિંતનભાઈ જયસુખભાઈ પટેલ, તેમની ધર્મપત્ની શ્રીમતી આસ્કા પટેલ અને બહેન એલિસ પટેલ સાથે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા અને જી.પી.બી.ઓ. ના લીડરોને પોતાના પ્રવચનથી ઉત્સાહિત અને પ્રોત્સાહિત કર્યા હતાં. સરદારધામના “સમાજ નિર્માણથી રાષ્ટ્રનિર્માણ” ના સૂત્ર સાથે “સ્વનિર્માણનું” સૂત્ર આપવામાં આવ્યું અને જી.પી.બી.ઓ. ની ચાર કોર વેલ્યુ (૧) વ્યક્તિત્વ વિકાસ (૨) નિઃસ્વાર્થ મદદની ભાવના (૩) આર્થિક સ્વાવલંબન (૪) વૈશ્વિક જોડાણને અનુસરીને જી.પી.બી.ઓ.ના માધ્યમથી પાટીદાર સમાજને આર્થિક સક્ષમ કરવાનો સંકલ્પ કરવામાં આવ્યો.

સરદારધામ

વિશ્વ પાટીદાર સમાજ

મિશન-૨૦૨૬ અંતર્ગત

સમસ્ત પાટીદાર સમાજના ભાઈ-બહેનો માટે મહેસૂલી, કાનૂની, સમાજસુરક્ષાને સંલગ્ન પ્રશ્નોના ઉકેલ માટે સરદારધામની આગવી પહેલ (initiative)

સમસ્ત પાટીદાર સમાજના ખેડૂત મિત્રો, રીઅલ એસ્ટેટ સાથે સંકળાયેલ ડેવલપર્સ, વ્યાપારી/ઔદ્યોગિક મિત્રો તેમજ સમાજસુરક્ષાને લગતા પ્રશ્નો અંગે તમામ ભાઈ-બહેનોને જણાવવાનું કે મહેસૂલી, કાનૂની તેમજ સમાજસુરક્ષાને લગતા પ્રશ્નોના ઉકેલ અને જરૂરી માર્ગદર્શન અર્થે નિ:શુલ્ક માર્ગદર્શન કેન્દ્ર શરૂ કરેલ છે, જેમાં નિવૃત્ત આઈ.એ.એસ. અધિકારીઓ, મહેસૂલી વિભાગના અનુભવી નિવૃત્ત અધિકારીઓ, નિવૃત્ત આઈ.પી.એસ. અધિકારીઓ, પોલીસ વિભાગના નિવૃત્ત અધિકારીઓ, ગુજરાત હાઈકોર્ટના એડવોકેટ તેમજ કાયદાના તજજ્ઞોની સેવાઓ દ્વારા પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે સેવા આપવાનો નિર્ધાર કરેલ છે.

www.sardardham.org ઉપર ઉપલબ્ધ નિયત અરજી ફોર્મમાં અથવા સાદી અરજીમાં વિગતો દર્શાવી નીચેના સરનામે મોકલી આપવા વિનંતી. આપના પ્રશ્નોના નિરાકરણ માટે સંબંધિત ક્ષેત્રની ટીમ સમક્ષ આપને રૂબરૂ બોલાવવામાં આવશે, જેની સૌ સંબંધકર્તાએ નોંધ લેવા વિનંતી.

ગગજી સુતરિયા
પ્રમુખ સેવક

સી. એલ. મીના IAS (Retd)
ડાયરેક્ટર, સિવિલ સર્વિસ

એચ. એસ. પટેલ IAS (Retd)
સી. ઈ. ઓ.

ડી. જે. પટેલ IPS (Retd)
એડવાઈઝર – સમાજ સુરક્ષા

સરદારધામ

વૈષ્ણોદેવી સર્કલ, એસ.પી.રીંગ રોડ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૨૧

www.sardardham.org • info.sardardham@gmail.com • 91 7575001428

સરદારધામ

વિશ્વ પાટીદાર સમાજ

આપના વિચારો રજૂ કરવાની સુવર્ણ તક

નમસ્કાર અમારા આત્મીય પાટીદાર બંધુ-ભગિનીઓ,

સરદારધામ વિચારયાત્રામાં વધુ ને વધુ લોકો તન-મન-ધનથી જોડાય તેમજ લોકોને તેમના વિચારો રજૂ કરવાની તક મળે તેવા શુભ આશયથી 'સરદારધામ એક વિચાર ઇ-મેગેઝિન' માં નીચેના વિષયો પર અસરકારક, ઉપયોગી, મુદ્દાસર લેખ મંગાવવાનું મેગેઝિન કમિટી તરફથી નક્કી કરેલ છે. આવેલ લેખમાંથી કમિટી દ્વારા પસંદ કરાયેલ લેખ જે તે વ્યક્તિના નામ અને ફોટા સાથે મેગેઝિનમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવશે. લેખ મોકલવાની છેલ્લી તારીખ દરેક મહિનાની ૨૦ તારીખ રહેશે. ત્યારબાદ આવેલ લેખ જો પસંદ થશે તો આગામી અંકમાં પ્રકાશિત થશે.

આપનો લેખ magazine.sardardham@gmail.com પર Word ફોર્મેટમાં આપના નામ, નંબર, વિષય અને ફોટા સાથે મેઇલ કરવો.

લેખ માટેના વિષય નીચે મુજબ રહેશે.

- ૧) સ્ત્રીસશક્તિકરણ
- ૨) બિઝનેસ
- ૩) મોટીવેશનલ
- ૪) શિક્ષણ
- ૫) સરકારની આગામી યોજનાઓ
- ૬) ફેશન
- ૭) સફરેસ સ્ટોરીઝ
- ૮) ભાવિ પડકારો
- ૯) તંદુરસ્તી
- ૧૦) પ્રવાસ
- ૧૧) પ્રશ્નોત્તરી - કાનુન / મહેસુલ / સમાજ / ખેતી / જનરલ
- ૧૨) પ્રાકૃતિક ખેતી (ઓર્ગેનિક ખેતી)
- ૧૩) સ્પોર્ટ્સ

મેગેઝિનમાં લેખ માટે કે અન્ય કોઈ માહિતી માટે
૯૮૭૯૯૯૪૯૯૭/ ૭૫૭૫૦૦૧૫૯૯ પર સંપર્ક કરવો.

સરદારધામ, વેષ્ટોદેવી સર્કલ, એસ.પી.રીંગ રોડ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૨૧

[/Sardardham1](https://www.facebook.com/Sardardham1) • [/sardardham_](https://www.youtube.com/channel/UCsardardham) • www.sardardham.org • info.sardardham@gmail.com
+91 7575001548 • [@sardardham_](https://www.twitter.com/sardardham) • [Sardardham_Info](https://www.facebook.com/Sardardham_Info) • [/Sardardham](https://www.youtube.com/channel/UCsardardham)

સરદારધામ ભવનના ગૌરવવંતા ભામાશાસ્ત્રીઓ

શ્રી ગોવિંદભાઈ એલ. ધોળકિયા
શ્રી રામકૃષ્ણ એક્સપોર્ટ, સુરત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

મેઘમણી પરિવાર (મેઘમણી ગ્રૂપ) અમદાવાદ

શ્રી લવજીભાઈ ડી. ડાલિયા
(બાદશાહ) GOPIN, સુરત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

સ્વ. શ્રી પોપટભાઈ એન. ડુંગરાણી
જયકન પાર્ક પ્રા. લિ., સુરત

CA વી.વી. પટેલ
યુ. આર. એનજી
અમદાવાદ
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી જશવંત એ. પટેલ
શ્યામલ ડેવલપર્સ-અમદાવાદ
સિવિલ સર્વિસ સેન્ટરના નામકરણના દાતાશ્રી
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

સરદારધામના ગૌરવવંતા દાતાશ્રીઓ

શ્રી રણછોડભાઈ જોઈતારામ પટેલ
રણજીત બિલ્ડર-ન.વિ. પરિવાર
(સરદાર સાહેબની પ્રતિમાના દાતાશ્રી)
અમદાવાદ
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી પારુલભાઈ એલ. કાકડિયા
નિશાંત એન્ટરપ્રાઈઝ પ્રા.લી., વડોદરા
ભૂમિદાતાશ્રી મધ્ય ગુજરાત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી રમેશભાઈ એ. પટેલ
રમેશ પટેલ બિલ્ડર્સ પ્રા. લી., વડોદરા
ભૂમિદાતાશ્રી મધ્ય ગુજરાત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી વિપુલભાઈ વી. ગજેરા
નીલ પીગમેન્ટ પ્રા.લી., અંકલેશ્વર
ભૂમિદાતાશ્રી મધ્ય ગુજરાત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી દુષ્યંતભાઈ આર. પટેલ
એસ્ક્રૂલ સ્ટેવીક પ્રા. લિ. વડોદરા
ભૂમિદાતાશ્રી મધ્ય ગુજરાત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી પ્રભુલાલભાઈ એમ. ધોળુ
પી.સી. પટેલ ઈન્ફ્રા પ્રા. લી. વડોદરા
ભૂમિદાતાશ્રી મધ્ય ગુજરાત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી રમેશભાઈ કે. બલર
એરોસ્પેસ એન્જિનિયર
યુ.એમ.એ.
ભૂમિદાતાશ્રી મધ્ય ગુજરાત
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી મુક્તલાલ વી. પટેલ
પટેલ બ્લકર્સ, યુ.એસ.એ.
ઓરિજિનલ ધોલના દાતાશ્રી
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

ડૉ. ચિતરંજનભાઈ એ. પટેલ
યુ.એસ.એ.
ઈ-લાઈબ્રેરીના દાતા

શ્રી લાલજીભાઈ ડી. પટેલ
ધર્મનંદન ડાયમંડ, સુરત
મલ્ટીપર્પઝ ધોલના દાતાશ્રી
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી કાંતિભાઈ વી. ઉકાણી
ભૂમિ ડેવલપર્સ, અમદાવાદ
ડાઈનિંગ ધોલના દાતાશ્રી
સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રી

શ્રી માધવજીભાઈ ડી. માંગુકિયા
લેન્ડ માર્ક, સુરત
કન્યા છાત્રાલય વિગના દાતાશ્રી

શ્રી દર્શનભાઈ એન. પટેલ
વિની કોસ્મેટીક્સ પ્રા. લી.
અમદાવાદ
મલ્ટીપર્પઝ ધોલના દાતાશ્રી

શ્રી ચિંતનભાઈ જે. પટેલ,
ઓરેલા ગ્રૂપ, અમદાવાદ.
જી.પી.બી.ઓ. ધોલના દાતા શ્રી

સરદારધામના ગૌરવવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી જ્યંતિભાઈ વી નારોલા
શ્રી રામ કિશા એક્સપોર્ટ પ્રા.લી.
સુરત

શ્રી જ્યંતિભાઈ એમ.પટેલ
મેઘમણી ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી નટુભાઈ એમ.પટેલ
મેઘમણી ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી રમેશભાઈ એમ.પટેલ
મેઘમણી ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી જ્યંતિભાઈ વી. બાબરિયા
અવધ-અંજનિ ગ્રુપ,
સુરત

શ્રી મનજીભાઈ પી. ડુંગરાણી
ગોપાલ બિલ્ડર્સ
સુરત

શ્રી ધનજીભાઈ એન. ડુંગરાણી
ગોપાલ બિલ્ડર્સ
સુરત

શ્રીમતી સુધા જે. પટેલ
શ્યામલ ડેવલપર્સ
અમદાવાદ

કુ. હેપી જે. પટેલ
શ્યામલ ડેવલપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી તારકભાઈ એલ. કાકડિયા
લક્ષ્ય ગ્રુપ
વડોદરા

શ્રી છાગનભાઈ એમ. ધોળુ
પી.સી. પટેલ ઈન્ફા પ્રા. લી.
વડોદરા

શ્રી જગદીશભાઈ વી. ભુવા
પ્રોસેસો પ્લાસ્ટ પ્રા.લી.
અમદાવાદ

શ્રી ગોવિંદભાઈ એલ. કાકડિયા
શીતલ મેન્યુફેક્ચરીંગ પ્રા.લી.
મુંબઈ

શ્રી પ્રવિણભાઈ ઓ. ભાલોડિયા
ઓપેટ ગ્રુપ
મોરબી

શ્રી નેવિલભાઈ પી.ભાલોડિયા
ઓપેટ ગ્રુપ
મોરબી

શ્રી વિનાયેન પી. ભાલોડિયા
અજંતા ગ્રુપ
મોરબી

શ્રી ધનજીભાઈ એ. પટેલ
MLA-વઢવાણ, મેકસન
ફાર્મા પ્રા.લી., સુરેન્દ્રનગર

શ્રી કનુભાઈ એમ. પટેલ
મોન્ટે કાર્લો વી.
અમદાવાદ

શ્રી ચંદ્રકાન્તભાઈ પી. પટેલ
ફિલ્ડ માર્શલ
રાજકોટ

શ્રી વલ્લભભાઈ એસ. લખાણી
કિરણ જેમ્સ પ્રા.લી.
મુંબઈ

શ્રી દિપેશભાઈ પી. સુખડિયા
ભવ્ય કોર્પોરેશન
અમદાવાદ

શ્રી શશિનભાઈ વી. પટેલ
સદ્ભાવ એન્જી.વી.
અમદાવાદ

શ્રી વલ્લભભાઈ ડી. વઘાસિયા
વી. ડી. ગ્લોબલ કે.
મુંબઈ

શ્રી અનિલભાઈ એન. દેવાણી
દેવાણી એન્ડ કંપની
અમદાવાદ

શ્રી કાંતિભાઈ એલ. ગઢિયા
સહજાનંદ ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી ધનશ્યામભાઈ એમ. સોજાના
સૂર્યમ, પ્રોજેક્ટ્સ પ્રા.લી.
અમદાવાદ

શ્રી દક્ષેશભાઈ એ. બોઘરા
ગિસામ એન્ટરપ્રાઈઝ
સુરત

શ્રી જ્યંતિભાઈ ડી. પટેલ
વ્રજ ડેવલોપર્સ
ભાવનગર

શ્રી રાજેશભાઈ એમ. કાકડિયા
એચ.ઓ. એફ.
અમદાવાદ

શ્રી મનહરભાઈ એમ. કાકડિયા
બ્લિઝિંગ ઈન્ફા ડેવલોપર્સ
સુરત

શ્રી કાંતિભાઈ એન.પટેલ-(રામ)
અમદાવાદ

શ્રી દિયાળભાઈ કે. વાઘાણી
કપુ જેમ્સ
મુંબઈ

શ્રી અજયભાઈ ડી. શ્રીધર
શ્રીધર કન્સ્ટ્રક્શન
અમદાવાદ

શ્રીમતી પલ્લવીબેન એ. શ્રીધર
અમદાવાદ

શ્રી સંજયભાઈ કે. સાવલિયા
સાવલિયા બિલ્ડર્સ
અમદાવાદ

શ્રી કે. આઈ. પટેલ
એરિસ ઓર્ગેનીક પ્રા.લી.
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી શરદભાઈ જી. પટેલ
વર્ણીરાજ બિલ્ડકોન
અમદાવાદ

શ્રી કિશોરભાઈ બી. વિરાણી
કાર્પ ઈમ્પેક્સ
સુરત

શ્રીમતી સ્મિતાબેન એચ. અમીન
પુણે

શ્રી મોલેષભાઈ ડી. ઉદાણી
બાન લેબ્સ લી.
રાજકોટ

શ્રી સવજીભાઈ ડી. ધોળકિયા
હરિકિશ્રા એક્સપોર્ટ પ્રા.લી.
સુરત

શ્રી નીતિન ભાઈ આર. પટેલ
ગાય છાપ બેસન
અમદાવાદ

શ્રી અરવિંદભાઈ ડી. તેજાણી
તેજાણી એન્ટરપ્રાઈઝ
સુરત

શ્રી આનંદભાઈ એ. પટેલ
અપાલો ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી મનજીભાઈ પી. પટેલ
તાપ્તિ એક્સપોર્ટ
મુંબઈ

ડૉ. દશરથભાઈ વી. પટેલ
ગુજરાત મલ્ટીગેસ બેંક
ક્રેમિકલ્સ પ્રા.લિ., મહેસાણા

શ્રી જયસુભાઈ ઓ. પટેલ
ઓરેવા ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી એન. કે. પટેલ
સન બિલ્ડર્સ
અમદાવાદ

શ્રી પી. એસ. પટેલ
પી. એસ. પી. પ્રોજેક્ટ લી.
અમદાવાદ

શ્રી દશરથભાઈ એમ. પટેલ
સમર્થ ડાયમંડ
વિસનગર

શ્રી હંસરાજભાઈ એ. ગોઠવિયા
અવિન્દ્રા ગ્રૂપ
સુરત

શ્રી રણછોડભાઈ કે. દેગોજા
રતકલા એક્સપોર્ટ પ્રા.લી.
નવસારી

શ્રી લુપ્તભાઈ પી. રામોલિયા
ધનવીન પીગમેન્ટ્સ પ્રા. લી.
અંકલેશ્વર

શ્રી કેશવભાઈ એચ. ગોટી
ગ્લો સ્ટાર
સુરત

શ્રી ચિંતનકુમાર કે. ગોટી
ગ્લો સ્ટાર
સુરત

શ્રી હરેશભાઈ ડી. મોરડિયા
મહાદેવ ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી ગણપતભાઈ આઈ. પટેલ
ગણપત યુનિવર્સિટી
યુ.એસ.એ.

શ્રીમતી મંજુલાબેન જી. પટેલ
ગણપત યુનિવર્સિટી
યુ.એસ.એ.

શ્રી પ્રમુખભાઈ ડી. પટેલ
શ્રીરંગ કોર્પોરેશન
અમદાવાદ

શ્રી કરશનભાઈ જી. પટેલ
આર. કે. સિન્થેસીસ લી.
અમદાવાદ

શ્રી કંચનભાઈ બી. પટેલ
કે. બી. જ્વેલર્સ
અમદાવાદ

શ્રી જીવરાજભાઈ એસ. ગાબાણી
મીરા જેમ્સ
સુરત

શ્રી કિશોરભાઈ વી. વિરમગામા
આયર્ન ટ્રાયેન્ગલ
અમદાવાદ

શ્રી રમેશભાઈ બી. મેશિયા
કર્ણાવતી ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી પ્રવિણભાઈ એચ. વખાણી
યોગી ઈન્ટરબિયુટિવ્સ પ્રા.લી.
અમદાવાદ

ડૉ. કિરણભાઈ સી. પટેલ
યુ.એસ.એ. ફ્લોરિડા

શ્રીમતી પલ્લવીબેન કે. પટેલ
યુ.એસ.એ. ફ્લોરિડા

શ્રી બી. કે. પટેલ
ડાયનેમિક કલરીંગ લીવસ
અમદાવાદ

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ એમ. પટેલ
અખુંજા ઈન્ટરમીડિયેટ્સ
કડી

શ્રી આશિષભાઈ એ. પટેલ
અવની સીડ્સ
અમદાવાદ

શ્રી અંબાલાલ એમ. પટેલ
અવની સીડ્સ લી.
અમદાવાદ

શ્રી રવજીભાઈ પી. વસાણી
વસાણી ગ્રૂપ
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી દિલીપભાઈ પી. પટેલ
રાજા ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
કંડી

શ્રી બાબુભાઈ એલ. નારોલા
નારોલા જેમ્સ
સુરત

શ્રી જીવણભાઈ જી. ગોવાણી
શુભજીવન બિલ્ડર્સ પ્રા.લિ.,
મુંબઈ

શ્રી ભરતભાઈ એચ. રાઈડરિયા
એચ.ઓ.એફ. ફર્નિચર
અમદાવાદ

શ્રી લલિતભાઈ કે. પટેલ
મેઘમણી ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી કિરણભાઈ એમ. પટેલ
મેઘમણી ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી સુરેશભાઈ ડી. પટેલ
સુધા ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી હિતેષભાઈ એમ. શેતા
અમૃત જેમ્સ
મુંબઈ

શ્રી ગોવિંદભાઈ જી. વરમોરા
સન્સાઈન ટાઈલ્સ પ્રા.લી.
મોરબી

શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ એમ. પટેલ
કે. પટેલ કેમો ફાર્મા પ્રા. લી.
મુંબઈ

શ્રી પ્રશાંતભાઈ વી. વાંછાણી
મે.સ્વીસ પેક.પ્રા.લી.
વડોદરા

શ્રી શૈલેષભાઈ પી. લુખી
જે. કે. સ્ટાર
મુંબઈ

શ્રી ધનશ્યામભાઈ એમ. શંકર
શિવમ એક્ષપોર્ટ
મુંબઈ

શ્રી ધીરુભાઈ જે. બાબરિયા
યુ.એસ.એ.

શ્રી પ્રકાશભાઈ પી. વરમોરા
વરમોરા ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી અરવિંદભાઈ પી. અણદાણી
અંકિતા કન્સ્ટ્રક્શન
અમદાવાદ

શ્રી દિલીપભાઈ ડી. કોઠિયા
પ્રમુખ શ્રી કોઠિયા હોસ્પિટલ
અમદાવાદ

શ્રી મનસુખભાઈ એન. દેવાણી
શાંતિ કન્સ્ટ્રક્શન
જામનગર

ડૉ. ત્રિભુવનભાઈ એન. પટેલ
કન્સલ્ટન્ટ સર્જન એન્ડ
ગેસ્ટ્રોલોજિસ્ટ, અમદાવાદ

શ્રી દિનેશભાઈ બી. પટેલ
(દિનુમામા) (EX.MLA-વાદરા)
નિવિક ઈન્ડસ્ટ્રીઝ પ્રા.લિ.
વડોદરા

શ્રી મંગળભાઈ જી. પટેલ
મુંબઈ

શ્રી નારણભાઈ જી. પટેલ
મુંબઈ

શ્રી ભરતભાઈ આર. મોણપરા
યુ.એસ.એ.

ડૉ. રાજ પટેલ
યુ.એસ.એ.

શ્રી વલ્લભભાઈ જી. કાકડિયા
એમ.એલ.એ.
ઠક્કરબાપાનગર અમદાવાદ

શ્રી ધનશ્યામભાઈ સી. બોરડ
બોરડ કન્સ્ટ્રક્શન પ્રા.લી.
વડોદરા

શ્રી સુરેન્દ્રભાઈ એમ. પટેલ
પૂર્વ અધ્યક્ષ ઓફ એન્ડ પૂર્વ સેન્ટ્રલ સભ્યશ્રી
અમદાવાદ

શ્રી વસંતભાઈ એસ. પટેલ
સરદાર પટેલ વિદ્યાલય
સુરેન્દ્રનગર

શ્રી સુરેશભાઈ આર. પટેલ
શાયોના લેન્ડ કોર્પોરેશન
અમદાવાદ

શ્રી બાબુલાલ એ. સાવલિયા
યુ.એસ.એ.

શ્રી રાજેશભાઈ બી. બાંબરોલિયા
શરણ ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી નિમિષભાઈ કે. પટેલ
એન. કે. પ્રોટીન્સ પ્રા. લી.
અમદાવાદ

શ્રી સુનિલભાઈ કે. પટણી
નિશ્રીન ટ્રેડિંગ એન્ડ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ પ્રા. લી.
મુંબઈ

શ્રી પરેશભાઈ એન. પટેલ
શ્રી પુષ્કર કન્સ્ટ્રક્શન કંપની,
અમદાવાદ

શ્રીમતી મોનાબેન એન. પટેલ
વાઈડમેન ગ્રૂપ, અમદાવાદ

શ્રી ભરતભાઈ એમ. ભગન
યુ.એસ.એ.

સરદારધામના ગૌરવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી પ્રકાશભાઈ એમ. ભગત
યુ.એસ.એ.

શ્રી હિતેન્દ્રભાઈ એમ. ભગત
યુ.એસ.એ.

શ્રી બિપીનભાઈ વી. ઉસદડિયા
સંજય કન્સ્ટ્રક્શન કંપની
રાજકોટ

શ્રી વિનુભાઈ એમ. ડોબરિયા
મહર્ષિ લેબોરેટરી પ્રા. લી.
પાનોલી, અંકલેશ્વર

શ્રી જીવરાજભાઈ જી. સુતરિયા
હીરાકો ઈન્ડિયા પ્રા.લિ.
મુંબઈ

શ્રી જીવરાજભાઈ કે. સુતરિયા
મિરાસ્મિકા એન્જિનિયર્સ
સુરત

શ્રીમતી કાશીબેન બી. સુતરિયા
સુરત

શ્રીમતી રસીલાબેન બી. સુતરિયા
લક્ષ્મી ક્રાંતિ
બેલ્જીયમ

શ્રી જગદીશભાઈ ટી. સુતરિયા
યુ.એસ.એ.

સ્વ.શ્રી નાગજીભાઈ જે. સુતરિયા
યુ.એસ.એ.

શ્રી બીપાભાઈ એન. સુતરિયા
સુરત

શ્રી ગોપેશભાઈ જી. સુતરિયા
સુતરિયા ડેવલોપર્સ,
અમદાવાદ

શ્રીમતી વસંતબેન જી. સુતરિયા
અમદાવાદ

ગગજીભાઈ સુતરિયા
પ્રમુખ સેવક-સરદારધામ
અમદાવાદ

માન. શ્રી નીતિનભાઈ આર. પટેલ
નાયબ મુખ્યમંત્રીશ્રી - ગુજ. રાજ્ય
અમદાવાદ

શ્રી સોરભભાઈ વાય. પટેલ
EX.એમ.એલ.એ., ગુજરાત રાજ્ય
ગાંધીનગર

શ્રી હસમુખભાઈ વી. કોટિયા
વાસુ બિલ્ડર્સ, અંકલેશ્વર

શ્રી આલાપભાઈ એસ. પટેલ
પોપ્યુલર બિલ્ડર પ્રા. લી.
અમદાવાદ

શ્રી કનુભાઈ એસ. પટેલ
વોલવેચ ટ્રાન્સકોર્મર લિ.
વડોદરા

શ્રી ગુણવંતભાઈ બી. સોજીત્રા
એવલોન ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી લુપેશભાઈ બી. શિરોયા
ધરતીધાન ગ્રોનાઈટ્સ પ્રા. લી.
મુંબઈ

શ્રી રાકેશભાઈ એચ. દુધાત
શ્રી હરિ ગ્રૂપ
આક્રિકા

શ્રી કમલેશભાઈ સી. પટેલ
વેસ્ટ કોસ્ટ કાર્પાઈ વર્કસ લી.
અમદાવાદ

શ્રી કાંતિભાઈ એમ. ભાવાણી
સિદ્ધિ ગ્રૂપ
મુંબઈ

શ્રી કિરીટભાઈ એમ. ભાવાણી
સિદ્ધિ ગ્રૂપ
મુંબઈ

સ્વ.શ્રી રોહિતભાઈ જે. પટેલ
EX.એમ.એલ.એ.-મેગનેટ ઈન્ડોક્શન પ્રા. લિ.
આણંદ

શ્રી વીરજીભાઈ ટી. સુમડિયા
ઓમ ઓર્ગેનાઈઝેશન
અમદાવાદ

શ્રી નવીનચંદ્ર એસ. ધોળુ
દુર્ગા કન્સ્ટ્રક્શન કંપની
વડોદરા

શ્રી શાંતિલાલ એસ. ધોળુ
દુર્ગા કન્સ્ટ્રક્શન કંપની
વડોદરા

શ્રી આનંદભાઈ આઈ. પટેલ
મેઘશ્રી ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી સુરેશભાઈ ટી. પટેલ
તેજસ પોલિપેક પ્રા.લી.
વડોદરા

શ્રી અખજીભાઈ કે. ધોળુ
મહાલક્ષ્મી ઈન્ડા પ્રા. લી.
અમદાવાદ

શ્રી અંતિતભાઈ એમ. પટેલ
માર્ગતિ બિલ્ડર્સ
અમદાવાદ

શ્રી લુપેન્દ્રભાઈ આર.પટેલ
એમ.એલ.એ.
ઘાટલોડિયા, અમદાવાદ

શ્રી જયંતિભાઈ એસ. પટેલ
શ્રીરંગ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પ્રા. લિ.
અમદાવાદ

શ્રી કાળુભાઈ એમ. રાલાવાડિયા
રાજશ્રી ગ્રૂપ
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી બાબુભાઈ જે. પટેલ
એમ.એલ.એ., ટ્રસ્ટી
અમદાવાદ

સ્વ. શંકરભાઈ આર. પટેલ
યુનિક ડાયક્ટમ
અમદાવાદ

શ્રી મનુભાઈ એન. જીયાણી
શ્રી હરિ ઈમ્પેક્ષ
મુંબઈ

શ્રી કંદર્પભાઈ કે. અમીન
આર્ચિત ઓર્ગનાસીસ લી.
અમદાવાદ

શ્રી પરેશભાઈ એમ. ગજેરા
શિવમ ડેવલોપર્સ એન્ડ કોર્પોરેટ
ગુજરાત પ્રેસિડન્ટ, રાજકોટ

શ્રી ભરતભાઈ કે. બોયરા
ધ્રુવ કોર્પોરેશન પ્રોપર્ટી પ્રા. લી.
જસદણ

શ્રી નંદલાલભાઈ એલ. માંડવિયા
મે. નંદલાલ એલ. માંડવિયા
રાજકોટ

શ્રી શંભરભાઈ જી. પટેલ
ગણેશ હાઉસીંગ લી.
અમદાવાદ

શ્રી મયંકભાઈ એસ. પટેલ
વડોદરા

શ્રી હરેશભાઈ ડી. પરવાડિયા
સુરત

શ્રી મનસુખભાઈ એમ. કપોપરા
રૂંદ્ર ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી મનહરભાઈ જે. સાંચપરા
પુરો હુડ્ડસ
સુરત

શ્રી રમેશભાઈ પાટીદાર
(બહેરીનવાળા) સન હોટેલ
એન્ડ રિસોર્ટ, રાજસ્થાન

શ્રી વિવેકભાઈ પી. પટેલ
આયર્ન ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી કિરીટભાઈ ડી. પટેલ
બરોડા બુચીંગ એન્ડ ઈન્સ્યુરેન્સ
એલ.એલ.પી., વડોદરા

શ્રી ભુપતભાઈ કે. ભાયાણી
એમ. એમ. યાનંસ પ્રા. લી.
જસદણ

શ્રી કમલેશભાઈ કે. ગોડલિયા
તક્ષશિલા ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી જીતુભાઈ એસ. વાઘાણી
એમ.એલ.એ.
ભાવનગર

શ્રી પ્રવિણભાઈ બી. રાખડિયા
શ્રીનોવેટ ઓર્ગેનીક પ્રા. લી.
પાદરા, વડોદરા

શ્રી પ્રવિણભાઈ એસ. પટેલ
આદર્શ એન્ટરપ્રાઇઝ
વડોદરા

શ્રી દિનેશભાઈ બી. પંથાણી
(બાપુનગર વોર્ડ કોર્પોરેટર)
દેવમ ડેવલોપર્સ, અમદાવાદ

શ્રી ભૂપેશભાઈ એસ. પટેલ
મધરલેન્ડ ઈન્ડીગ્રેટેડ
અમદાવાદ

શ્રી અશોકભાઈ ડી. બાબરિયા
ઝ-બી ફિલ્મ્સ પ્રા.લિ.,
વડોદરા

શ્રી યતુરભાઈ એન. કથીરીયા
યુ.એસ.એ.

શ્રી અરવિંદભાઈ એ. દામડિયા
કૃષાલ કન્સ્ટ્રક્શન પ્રા. લી.
રાજકોટ

શ્રી આશિષભાઈ કે. પટેલ
આર્યા બિલ્ડર્સ
અમદાવાદ

શ્રી કમલેશભાઈ પટેલ
અંબિકા ટ્રેડર્સ
વડોદરા

શ્રી ગોપાલભાઈ ડી. પટેલ
મહેંદ્રા સર્વિસ પ્રા. લી. - જામનગર એવમ્
પ્રમુખશ્રી શ્રવાણ અકબરી કન્યા છાત્રાલય
જામનગર

શ્રી ઘનશ્યામભાઈ પી. હિરપરા
અમદાવાદ

શ્રી યતુરભાઈ આર. ચોડવડિયા
પુષ્પક શ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી જગદીશભાઈ ડી. સંઘાણી
બાબરીયા ઈસ્ટીટ્યુટ ઓફ
ટેકનોલોજી, વડોદરા

શ્રી જગદીશભાઈ બી. પટેલ
પ્રેસીડન્ટ, રાજપથ કલબ
અમદાવાદ

ડૉ. જગદીશભાઈ સખિયા
સખીયા સ્કીન કલીનીક
સુરત

શ્રી નિકેતભાઈ જે. પટેલ
પ્રેસીડન્ટ ઈન્ફા
અમદાવાદ

શ્રી દિલીપભાઈ બી. પટેલ
કાચરત શ્રૂપ
ગાંધીનગર

શ્રી ધીરુભાઈ પી. ઉકાણી
શિવમ્ એન્ટરપ્રાઇઝ
સુરત

સરદારધામના ગૌરવવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી નાનુભાઈ કે. સાવલિયા
સુખવીલા ડેવલપર્સ
સુરત

શ્રી નારાયણભાઈ વી. પટેલ
પૂર્વ ચેરમેન સરદાર
સરોવર/બુડા, વડોદરા

શ્રી નિરવભાઈ ડી. મુંટ
પુષ્પ શ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી બાબુભાઈ એન. પટેલ
સરસ્વતી રાઈસ મિલ
અમદાવાદ

શ્રી ભગીરથભાઈ એમ. બાલધા
સુરત

શ્રી ભીમુભાઈ પી. વીરાણી
બાલાજી વેર્સ ટ્રૂપ
રાજકોટ

શ્રી માણેકભાઈ એસ. લાઈયા
બી. માણેક એક્સપોર્ટ
સુરત

શ્રી મિતેષભાઈ આર. પટેલ
સંસદસભ્ય
આણંદ

શ્રી મુકેશભાઈ પટેલ,
સિધ્ધિ શ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી રમેશભાઈ વી. ટીલારા
અવધ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર
રાજકોટ

શ્રી રવજીભાઈ જી. કથિરિયા
ભૂમિ ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી રાજેશભાઈ એ. પટેલ
વડોદરા

ડૉ. વિક્રમભાઈ ધડુક
યુ.એસ.એ.

શ્રીમતી રંજનબેન વી. ધડુક
યુ.એસ.એ.

શ્રી વલ્લભભાઈ પી. કાઠોદરીયા
સાગર બિલ્ડર પ્રા. લિ.
સુરત

શ્રી વિરેન્દ્રભાઈ એ. પટેલ
વી. પોપુલર શ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી શંકરભાઈ પટેલ
વાઈટ-ઓ-કેમ
અમદાવાદ

શ્રીમતિ વર્ષાબેન એસ. પટેલ
વાઈટ-ઓ-કેમ
અમદાવાદ

શ્રી વિશ્રામભાઈ જે. પટેલ (વરસાણી)
વિજય કન્સ્ટ્રક્શન
Seychelles - આફ્રિકા

શ્રી ક્રીકાંતભાઈ સિતાપરા
રૂતુરાજ કેશાન્નીસ
વડોદરા

શ્રી સંજયભાઈ વી. પટેલ
આત્મીય શ્રૂપ
વડોદરા

શ્રી સતિષભાઈ એમ. પટેલ
માજી ધારાસભ્ય
(કરજણ) વડોદરા

શ્રી હિંમતભાઈ આર. કોલડિયા
પુષ્પક ગારમેન્ટ પાર્ક
અમદાવાદ

શ્રી જગદીશભાઈ બી. સાકરિયા
સેક્ટરી-સૌરાષ્ટ્ર લેઈઆ પટેલ
સમાજ, મણીનગર, અમદાવાદ

શ્રી જાદવભાઈ આર. મોણપરા
યુ.એસ.એ.

શ્રી કૌશલભાઈ પટેલ (MD)
આર્યન ઈન્ફ્રા પ્રા.લિ.
અમદાવાદ

શ્રી ધનજીભાઈ જે. રાખોલિયા
મિનાક્ષી ડાયમંડ
સુરત

શ્રી હરિભાઈ બી. પીપળિયા
સેજલ ક્રિએશન
અમદાવાદ

શ્રી મગનભાઈ કે. રાખોલિયા
શિવ ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી જસ્મતભાઈ એન.વીડિયા
સુરત

શ્રી માવજીભાઈ પી. સવાણી
એલ.પી.સવાણી શ્રૂપ
સુરત

શ્રી મનીષભાઈ પી. જીવાણી
આર્યન ઈન્ડરનેશનલ
મુંબઈ

શ્રી ધનજીભાઈ એલ. કળવિયા
સુરત

શ્રી ગૌરધનભાઈ આર. આસોદરીયા
MD - રઘુવીર ડેવલોપર્સ
સુરત

શ્રી ચંદુભાઈ જે. કોરાટ
MD - રઘુવીર ડેવલોપર્સ
સુરત

શ્રી જશુભાઈ બી. પટેલ
લેન્ડ ડેવલપર્સ
વડોદરા

સરદારધામના ગૌરવવંતા સ્થાપક ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી જશવંતભાઈ કે. પટેલ
સિવિલ ડ્રો-ટ્રાક્ટર્સ
વડોદરા

શ્રી જયંતિભાઈ બી. પટેલ
જે. બી. પટેલ એન્ડ કંપની
વડોદરા

શ્રી મહેશભાઈ પટેલ
MD - PHILODEN ઈન્સ્ટીટ્યુટ પ્રા.લિ.
વડોદરા

શ્રી કાંતિભાઈ એસ. અમુતિયા
પૂર્વ ધારાસભ્ય
મોરબી

શ્રી મોહનલાલ કે. ધોળુ
મહાલક્ષ્મી ઈન્સ્ટ્રક્ચર લિ.
અમદાવાદ

ડૉ. શ્રી નટવરલાલ વી. રામાણી
રાજકોટ
(હાલ USA)

શ્રી રમેશભાઈ એલ. પટેલ
સુરત

શ્રી શિવજીભાઈ કે. ધોળુ,
મહાલક્ષ્મી ગ્રુપ-નીલકંઠ માર્કેટિંગ કંપની
અમદાવાદ

શ્રી મહેશભાઈ ડી. પટેલ
આદિત્ય સાયન્ટિફિક
વડોદરા

ડૉ. નટુભાઈ કે. રાજપરા
Westminster MD-USA, સુપ્રિટેન્ડેન્ટ &
મેડિકલ ડિરેક્ટર નિર્દેશાનંદજી હોસ્પિટલ ટીબી

શ્રી નિલેષભાઈ પટેલ
Calla Associates
વડોદરા

શ્રી હીરાલાલ કે. ધોળુ
Executive Director-મહાલક્ષ્મી ઈન્સ. લી.
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી ભાવેશભાઈ આર. પટેલ
વડોદરા

શ્રી રોહિતભાઈ બી. પટેલ
રમેશ પટેલ બિલ્ડર્સ પ્રા.લિ.
વડોદરા

શ્રી અમિતભાઈ એન. પટેલ
અમદાવાદ

શ્રી સંદિપભાઈ બી. પડસાળા
બી.નાનજી એન્ટરપ્રાઇઝ લી.
અમદાવાદ

શ્રી મથુરભાઈ બી. સોજાગા
મણિ એક્સપોર્ટ
સુરત

શ્રી છગનભાઈ એચ. આરદેશણા
જગતાન મીનેરલ પ્રા. લી.
વડોદરા

શ્રી અરવિંદભાઈ એસ. પટેલ
યુ.એસ.એ.

શ્રી હિંમતભાઈ કે. રૂડાણી
કિના ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી દિનેશભાઈ ટી. પટેલ
રોયલ લેમિનેટ્સ
અમદાવાદ

શ્રી પારસભાઈ એમ. પટેલ
પ્રવેગ કોમ્યુનિકેશન્સ લી.
અમદાવાદ

શ્રી શેલેષભાઈ પી. ડાવરિયા
ડાવરિયા બ્રધર્સ પ્રા.લી.
સુરત

શ્રી ચંદુભાઈ એમ. કોઠિયા
શ્રી ગણેશ રેમેડિયેશન પ્રા. લી.
અંકલેશ્વર

શ્રી કિરીટભાઈ આર. પટેલ
કોરલ ફાર્મા કેમ
અમદાવાદ

શ્રી વનરયામભાઈ જે. પટેલ
ચેરમેન-નમદા ખાંડ ઉદ્યોગ
સહકારી મંડળી, રાજપીપળા

શ્રી મહાસુભભાઈ એસ. પટેલ
અમરદીપ કેમીકલ્સ
અમદાવાદ

શ્રી અમિતભાઈ એલ. પટેલ
મારૂતિ બિલ્ડકોન
અમદાવાદ

શ્રી અલ્કેશભાઈ એલ. પટેલ
મારૂતિ બિલ્ડકોન
અમદાવાદ

શ્રી ત્રિકમભાઈ જી. જાલાવાડિયા
ઉપપ્રમુખ - સરદારધામ
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી સુનિલભાઈ ડી. પટેલ
ભંડેરી ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી પ્રતાપભાઈ બી. પટેલ
હરસિધ્ધિ કન્સ્ટ્રક્શન કંપની
મુંબઈ

શ્રી શાંતિલાલ એસ. ધાનાણી
ડી. ડી. રિયાલીટી
વડોદરા

શ્રી બળદેવભાઈ એમ. પટેલ
અવિરત ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી બિપીનભાઈ બી. વેકરિયા
ઈન્ડિયન કન્સ્ટ્રક્શન કંપની
અમદાવાદ

શ્રી મનોજભાઈ ટી. ઝોબરિયા
ગોપાલચરણ ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ એલ. પટેલ
ઓરબીસ એલીવેટર
અમદાવાદ

શ્રીમતી આશાબેન વી. પટેલ
વી. વી. પટેલ એન્ડ કં.
અમદાવાદ

શ્રી રાજવકુમાર કાંતિલાલ પટેલ
અમરનાથ ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી હરીભાઈ બી. ઉકાણી
વાસુ હેલ્થકેર
વડોદરા

શ્રી સુરેશભાઈ એમ. ભીંગરાડિયા
રામદેવ કેમીકલ્સ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
અંકલેશ્વર

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ જે. વડોદરિયા
મહાવીર ડેવલપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી કરમશીભાઈ ડી. પીઠડિયા
સિદ્ધાર્થ ઈન્ટરકેમ પ્રા.લિ.
અંકલેશ્વર

શ્રીમતી હંસાબેન કે. પીઠડિયા
સિદ્ધાર્થ ઈન્ટરકેમ પ્રા.લિ.
અંકલેશ્વર

શ્રી અજીતભાઈ ટી. પટેલ
અપોલો ગ્રુપ
મહેસાણા

શ્રી રીપલભાઈ એન. પટેલ
પેરાગોન ઓર્ગેનિક્સ
વડોદરા

શ્રી મદતભાઈ પટેલ
રાજકમલ ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી જગદીશભાઈ બી. પટેલ
યુનિવર્સલ મેડીકેપ લી.
વડોદરા

શ્રી મનસુખભાઈ ડી. જાલાવાડિયા
યુનિટી કોર્પોરેશન
રાજકોટ

શ્રી પોપટભાઈ આર. ભાલાણા
જય શ્રી રામ એલ.એલ.પી.
યુ.એસ.એ.

શ્રીમતી ઉર્મિલાબેન પી. ભાલાણા
યુ.એસ.એ.

શ્રી ભરતભાઈ બી. વઘાસિયા
કો. સેક્ટરેટરી સોરાષ્ટ્ર લે. પટેલ
અમદાવાદ

શ્રી દિનેશભાઈ બી. શ્યાણી
અવધેશ રિઅલ એસ્ટેટ ડેવલપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી અરવિંદભાઈ કે. પટેલ
અનમોલ ઈન્ફાબિલ્ડ એલએલપી
(અમરનાથ ગ્રુપ) અમદાવાદ

શ્રી બીપુભાઈ જે. ગધેશરિયા
મારૂતિ સ્ટોન કશર કંપની
અંકલેશ્વર

શ્રી પ્રણયભાઈ અમીન
યુ.એસ.એ.

શ્રી ભરતભાઈ વી. ઝોબરિયા
યુ.એસ.એ.

શ્રી કમલેશભાઈ પી. સાવલિયા
શાલિગ્રામ ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી જયેશભાઈ પી. પટેલ
અગ્રણી બિલ્ડર
અંકલેશ્વર

શ્રી કાંતિભાઈ વી. ભુવા
ડિમ્પલ પોલીમર્સ
વલ્લભવિદ્યાનગર

ડૉ. આર. જી. પટેલ
સન ઈલાવર હોસ્પિટલ
અમદાવાદ

શ્રી શૈલેષભાઈ એમ. પટેલ (ચત્રભુજ)
ભુદરદાસ સેવાનિધિ ચેરિટીબલ
ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ

શ્રી જયેશભાઈ સી. પટેલ
વિમલ ગ્રુપ
મહેસાણા

CA શ્રી બી. કે. પટેલ
બી. કે. પટેલ એન્ડ કં.
અમદાવાદ

શ્રી માવજીભાઈ પી. લુણાગરિયા
શારદા ઈન્ફા
અમદાવાદ

શ્રી પંકજભાઈ એમ. ઉકાણી
એમટેક્ ડાય-કેમ
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી નાગજીભાઈ એન. શિંગાળા
શિવાલય કોર્પોરેશન
અમદાવાદ

શ્રી ભરતભાઈ ટી. પટેલ
રચના ડાયકેમ
અંકલેશ્વર

શ્રી રાજેશભાઈ બી. પાદરિયા
સૂર્યમ ટ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી મહંતભાઈ એમ. પટેલ
વિહિતા કેમ પ્રા. લી.
અંકલેશ્વર

શ્રી દિનેશભાઈ એ. પટેલ
ઊજા-એ. પી. એમ. સી.
મહેસાણા

શ્રી ઘનશ્યામભાઈ પી. માંગુકિયા
પ્રિન્સ ડાયમંડ
સુરત

શ્રી વિષ્ણુભાઈ પી. પટેલ
મારૂતિ ઈન્સ્ટીટ્યુટ
અમદાવાદ

શ્રી પરસોત્તમભાઈ વી. કમાણી
ડોક્ટર પંપ
રાજકોટ

શ્રી કિરીટભાઈ જે. ભુવા
ક્રિષ્ણા એન્જનીયરીંગ એન્ડ
કન્સ્ટ્રક્શન કંપની, અંકલેશ્વર

શ્રી રમણભાઈ એમ. નાકરાણી
મે. કિરણ કેમિકલ્સ
અંકલેશ્વર

શ્રી કેતનભાઈ એન. પટેલ
ગણેશ ઈલેક્ટ્રિકલ્સ
અમદાવાદ

શ્રી સુરેશભાઈ એ. પટેલ
પ્રમુખશ્રી કેડાર્ (શુભ ઈન્ડિયા)
સુરત

શ્રી જે. એમ. પટેલ
Dy.Sp.(Retd.)
સુરત

શ્રી ડી. એમ. પટેલ
પરફેક્ટ ઈન્ફ્રાકોપ પ્રા. લિ.
મહેસાણા

શ્રી ઘનશ્યામભાઈ કે. દેસાઈ
અમદાવાદ

શ્રી ઘનશ્યામભાઈ એ. પટેલ
વડોદરા

શ્રી ડનુભાઈ આર. સાંગાણી
સત્યમ ટ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી કિરીટભાઈ ડી. પટેલ
મણિધર ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી કાંતિલાલ બી. પટેલ
એનર્જી પ્રોસેસ ઈકવીપમેન્ટ્સ
વડોદરા

શ્રી રમેશભાઈ એમ. માંગુકિયા
લક્ષ્ય ડાયમંડ
સુરત

શ્રી દિનેશભાઈ પી. પટેલ
સુખી કોર્પોરેશન
અમદાવાદ

શ્રી હરેશભાઈ ડી. નવાપરા
યશ રસાયણ એન્ડ કેમિકલ્સ
પાનોલી, અંકલેશ્વર

શ્રી એક. સી. પટેલ
હેલ્થ સ્યુટ, એલ. એલ. સી.
અમદાવાદ

શ્રી ગીરીશભાઈ ડી. વાઘાણી
સ્વંમભે કેમિકલ્સ
વડોદરા

શ્રી મંગળદાસ જે. પટેલ
સોમેશ્વર ટ્રૂપ
મહેસાણા

શ્રી રમણભાઈ સી. પટેલ
શિમેર કેમિકલ્સ પ્રા. લી.
પાદરા, વડોદરા

શ્રી પ્રસન્નભાઈ એન. પોલર
અમદાવાદ

શ્રી મહેશભાઈ જે. પટેલ
પ્રજ્ઞા ટ્રૂપ
અંકલેશ્વર

શ્રી બીપિાભાઈ એચ. પટેલ
શપથ ઈન્ડિયા પ્રા. લિ.
અમદાવાદ

શ્રી ગિરીશભાઈ ડી. પટેલ
શિવશંકર તમ્બાકુ પ્રા. લિ.
અમદાવાદ

શ્રી નાથાભાઈ એમ. કાલરિયા
સન ફોર્જિંગ પ્રા. લી.
રાજકોટ

શ્રી ધવલભાઈ એન. પટેલ
એરોલેમ
અમદાવાદ

શ્રી અશોકભાઈ બી. લખાણી
શ્રીનાથજી રસાયણ પ્રા. લી.
અમદાવાદ

શ્રી રાજેશભાઈ આર. પીઠડિયા
પોલ ક્રોન્ટ
વડોદરા

શ્રી જયંતિભાઈ પી. પટેલ
ગણેશ ટ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી ચતુરભાઈ જી. દુધાત
વડોદરા

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી રમેશભાઈ ડી. ગાબાજી
ચેરમેન એપેક્ષ હેલ્થકેર લી.
અંકલેશ્વર

શ્રી અનિલભાઈ એ. પટેલ
ઈન્ડીપેન્ડન્ટ કન્સલ્ટન્ટ
અમદાવાદ

શ્રી પુરુષોત્તમભાઈ બી. પટેલ
ફેમોસ એન્જનીયરીંગ પ્રા. લી.
અમદાવાદ

શ્રી જગજીવનભાઈ આર. સંખિયા
ડેકોરા ગ્રુપ
રાજકોટ

શ્રી બાબુભાઈ જે. અસલાલિયા
રાજકોટ

શ્રી વલ્લભભાઈ એમ. સતાજી
શ્રી રામ એરોસ્પેસ એન્ડ ડિકેન્સ
એલ.એલ.પી., રાજકોટ

શ્રી બીબુભાઈ એમ. પટેલ
સનસાઈન ગ્લોબલ હોસ્પિટલ
વડોદરા

શ્રી ભાનુભાઈ આર. પટેલ
શ્રી નવદુર્ગા એન્ટરપ્રાઈઝ
વડોદરા

સ્વ. શ્રી મહેન્દ્રભાઈ પટેલ (રાજા)
મહેન્દ્ર પટેલ બિલ્ડર પ્રા. લિ.
વડોદરા

શ્રી નટુભાઈ એસ. પટેલ
જાલાઈન્ડા સ્પેસ
વડોદરા

શ્રી હિંમતભાઈ બી. શેલડિયા
જીવન ફેબ્રિકેસ પ્રા. લી.
અંકલેશ્વર

શ્રી બાબુભાઈ વી. ગાજીપરા
બાલાજી ગ્રુપ
મુંબઈ

શ્રી ભાવેશભાઈ સી. વઘાસિયા
ગિરીરાજ એન્ટરપ્રાઈઝ
રાજકોટ

શ્રી બીબાભાઈ આર. મોજીપરા
સિધ્ધિ વિનાયક ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી વિનુભાઈ બી. ગેવરિયા
અમદાવાદ

શ્રી જીતુભાઈ એન. ડોડા
ડોડા એક્સપોર્ટ
સુરત

ડૉ. વિનોદભાઈ યુ. પટેલ
પાલનપુર

શ્રી એમ. એમ. પટેલ
એમ. એમ. પી. આર્કિટેક્ટ્સ
અમદાવાદ

શ્રી ભુપેન્દ્રભાઈ આર. પટેલ
ક્રિષ્ના એન્ટરપ્રાઈઝ
અમદાવાદ

શ્રી કમલેશભાઈ વી. પટેલ
મુંબઈ

શ્રી ગિરીશભાઈ એલ. ચોવટિયા
અમી લાઈફ સાયન્સ
વડોદરા

શ્રી મોતીલાલ એચ. પટેલ
જે. ધરા ડેવલોપર્સ
વાપી (લુણાવાડા)

શ્રી હર્ષદભાઈ એમ. ભલર
ગોપી પેપર પ્રા. લિ.
અમદાવાદ

શ્રી ડી. જે. પટેલ IPS (Retd.)
એડવાઈઝર-સમાજ સુરક્ષા
સરદારધામ-અમદાવાદ

શ્રી જશભાઈ પી. પટેલ (રાજા)
વડોદરા

શ્રી રવજીભાઈ પી. મોજીપરા
સંગીની ગ્રુપ
સુરત

શ્રી વેલજીભાઈ એમ. શેટા
સંગીની ગ્રુપ
સુરત

શ્રી વિક્રમભાઈ એલ. ધડુક
કડવાણી ફોજ વિમીટેડ
રાજકોટ

શ્રી જયંતિભાઈ જે. કોરાટ
રાધે બિલ્ડકોન
અમદાવાદ

શ્રી છગનભાઈ વિ. સાંખલા
ડીરેક્ટર પટેલ કેન્ટુપ્રા. લિ.
અંકલેશ્વર

શ્રી લક્ષ્મણભાઈ જે. સોનાજી
કે. એલ. ડાયમંડ
સુરત

શ્રી ઘનશ્યામભાઈ એસ. ભાલાળા
શ્રી હરિકૃષ્ણ ડાયમંડ
અમદાવાદ

શ્રી ભરતભાઈ કે. ગઢિયા
ટાઈમ્સ સ્કવેર
અમદાવાદ

શ્રી હસમુખભાઈ એમ. ઉભાડિયા
મોરબી

શ્રી દિલીપકુમાર એમ. માકડિયા
ફોનીક્સ ફોઝન હુડ્સ
(આઈ) પ્રા. લી., આણંદ

શ્રી હિંમતભાઈ એમ. ડોબરિયા
અમદાવાદ

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી મહેન્દ્રભાઈ વી. ગજેરા
કિષ્ના ગ્રૂપ સર્કલ
રાજકોટ

શ્રી ભાવિન આર. પટેલ
ફલાઈંગ રુટ્સ
અમદાવાદ

શ્રી જીણાભાઈ આર. દુધાત
રોયલ ઈન્સ્ટ્રુક્ટર
વડોદરા

શ્રી દીલીપભાઈ એમ. પટેલ
નેતાજી-માનદ્મંત્રીશ્રી
ઉમિયા માતાજી સંસ્થાન-ઉંઝા

પ્રો.ડૉ. જાગતિબેન જે. પટેલ
કન્વીનર-દીકરી સ્વાવલંબન
યોજના, સરદારધામ અમદાવાદ

શ્રી સંજયભાઈ સી. પટેલ
પંચમ ગ્રૂપ
વડોદરા

શ્રી લક્ષ્મણભાઈ આઈ. પટેલ
આલ્ફા કોલેજ ઓફ એન્જિ.
અમદાવાદ

શ્રી જાગદેશભાઈ એમ. પટેલ
કીએટીવ સ્ટુડિયો
અમદાવાદ

શ્રી દિલીપભાઈ જી. પટેલ
આર્યવત ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી ધર્મભાઈ જે. પટેલ
ઈન્ડો એલ્યુમિનિયમ પ્રા.લિ.
અમદાવાદ

શ્રી ભાઈલાલભાઈ જી. જાગણી
દીપ કલર્સ પ્રા. લી.
વડોદરા

શ્રી અરવિંદભાઈ પી. પટેલ
ડેકોરા ગ્રૂપ
રાજકોટ

શ્રી અરવિંદભાઈ કે. પટેલ
મેપ રીફોર્મ્સ ઈન્ડિયા લી.
કડી

શ્રી અરવિંદભાઈ ડી. અકબરી
ઈર્ષ કન્સ્ટ્રક્શન
અમદાવાદ

શ્રી અરવિંદભાઈ એમ. પટેલ
ભાયલી

શ્રી કમલેશભાઈ બી. પટેલ
એશિયન ગ્રેનાઈટો ઈન્ડિયા લી.
અમદાવાદ

શ્રી કલેશભાઈ એમ. પટેલ
(જ્ય રણછોડ)
મ્યુનિશિપલ કોર્પોરેશન વડોદરા - આશ્રય ગ્રૂપ
વડોદરા

શ્રી કુમ્ભભાઈ બી. વરસાણી
શ્રીજી કૃપા પ્રોજેક્ટ્સ
રાજકોટ

શ્રી ગોપાલભાઈ કે. પટેલ
શ્યામલ ડેવલોપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી યતુરભાઈ એસ. સતાસિયા
સ્વસ્તિક ઈન્ડસ્ટ્રીયલ પાર્ક
વડોદરા

શ્રી જાગદેશભાઈ આર. કોટડિયા
ફાકન ગ્રૂપ
રાજકોટ

શ્રી જયંતિભાઈ એમ. ઝાકાસણિયા
બેકબોન ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી જયેશભાઈ પટેલ
કિષ્ના ડેવલોપર્સ
સુરત

શ્રી જયંતિભાઈ એમ. પોકર
જે. પોકર ગ્રૂપ
મુંબઈ

ડૉ. અંકુર બી. પાંચાણી
રાજકોટ

ડૉ. ડી. જી. પટેલ
સન ફલાવર લેબોરેટરી
અમદાવાદ

શ્રી દિવેશભાઈ સાવલિયા
જીઈબી એન્જિનિયર્સ એસો.
જેતપુર

શ્રી નરેન્દ્રભાઈ જે. પટેલ
સોહમ ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી નવનીતભાઈ એલ. પટેલ
પ્રસંગ તથા પ્રીત પ્લોટ
વડોદરા

શ્રી નારણભાઈ એન. પટેલ
ગુડ લક (અર્બન બેંક)
મહેસાણા

શ્રી પ્રબોધભાઈ બી. પટેલ
કાંગારૂ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
અંકલેશ્વર

શ્રી પ્રવિણભાઈ આર. પટેલ
ચેરમેનશ્રી નિયોટેક ટેકનીકલ
કેમ્પસ-વડોદરા

શ્રી પ્રવિણભાઈ એન. બવાડિયા
સિટી એસ્ટેટ મેનેજમેન્ટ
અમદાવાદ

શ્રી પ્રવિણભાઈ એન. શેરસિયા
યુનિક કોર્ગીસ (ઈ) પ્રા.લિ.
આણંદ

શ્રી હુલાભાઈ બી. કોટડિયા
શ્રીનંદ સીટી
અમદાવાદ

શ્રી બિરેનભાઈ વી. બવાડિયા
સુપિરીયર ફેરોકાસ્ટ
સુરત

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી ભરતકુમાર આર. પટેલ
ફેમીલી વેલફેર કન્સલ્ટન્ટ
વડોદરા

શ્રી ભરતભાઈ એ. નારોલા
દુબઈ

શ્રી ભરતભાઈ એમ. ઠુંમર
કાસ્ટેક ફાઉન્ડેશન પ્રા.લિ.
જૂનાગઢ

શ્રી રાજેશભાઈ એમ. ઠુંમર
કાસ્ટેક ફાઉન્ડેશન પ્રા.લિ.
જૂનાગઢ

શ્રી ભવાનભાઈ પી. રંગાણી
આયર્ન ટ્રાયંગલ
રાજકોટ

શ્રી મનોજભાઈ પટેલ
યોગી રિયાલિટી
વડોદરા

શ્રી મુકુંદકુમાર એમ. પટેલ
કનેડા

શ્રી યોગીનભાઈ ડી. પટેલ
સ્પેક્ટ્રમ ડેમિકલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
વિસનગર

શ્રીમની રસિલાબેન એસ. ધાનાણી
વડોદરા

શ્રી રામભાઈ એમ. શેલડિયા
પેજ-વન રેસ્ટોરન્ટ
અમદાવાદ

શ્રી વિજયભાઈ બી. દેસાઈ
રાજકોટ

શ્રી વિનોદભાઈ એ. ધોળિયા
જય એન્ડ ટ્રેડિંગ કું.
વડોદરા

શ્રી વિપુલભાઈ કે. ગજેરા
ગજેરા ગ્રૂપ
અમદાવાદ

શ્રી વિરલભાઈ એચ. પટેલ
પાદરા

શ્રી વીર રાજુભાઈ પટેલ
લીલેરીયા ગ્રૂપ
વડોદરા

શ્રી શિવલાલભાઈ એ. આદ્રોજા
ચેરમેન-એન્જલ પંપ પ્રા.લિ.
રાજકોટ

શ્રી શૈલેષભાઈ એચ. પરસાણા
શીવ કન્સ્ટ્રક્શન કંપની
રાજકોટ

શ્રી સંજયભાઈ પટેલ
સ્ટેટસ સિરામિક પ્રા.લિ.
સાબરકાંઠા

શ્રી સુરેશભાઈ એમ. પટેલ
આલ્ફા એન્જનીયરીંગ &
ટેકનોલોજી કોલેજ
અમદાવાદ

શ્રી સચિનભાઈ કે. પટેલ
સચિન ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિ.
અમદાવાદ

શ્રી કૌશિકભાઈ કે. પટેલ
સચિન ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લિ.
અમદાવાદ

સ્વ. શ્રી આર. કે. પટેલ (એડવોકેટ)
આર. કે. પટેલ એસોસિએટ્સ
અમદાવાદ

શ્રી હિરાભાઈ કે. સુતરિયા
યુ. એસ. એ.

શ્રી દીયાળભાઈ કે. સુતરીયા
(SMG Global Circuits)
યુ. એસ. એ.

શ્રી રાજુભાઈ સુતરિયા
યુ. એસ. એ.

શ્રી તુલસીભાઈ કે. સુતરિયા
યુ. એસ. એ.

શ્રી પોપટભાઈ ડી. સુતરિયા
બાલકિષ્ના બોઈલર પ્રા.લિ.
અમદાવાદ

શ્રી ભાવેશભાઈ ડી. સુતરિયા
આત્મીય બિલ્ડર્સ
આણંદ

શ્રી ચીમનભાઈ એન. ગેવરિયા
સુંદરમ ડેવલપર્સ
અમદાવાદ

શ્રી જિજ્ઞેશભાઈ પી. સુતરિયા
પી. શૈલેષ આંગડિયા
અમદાવાદ

શ્રી રમેશભાઈ ડી. ઈટાળિયા
અમદાવાદ

શ્રી નરેશભાઈ એમ. પટેલ
બંસીધર મેટલ
વડોદરા

શ્રી મનસુખભાઈ એમ. ગાંધી
(ઝાલાવાડિયા), વ્રજ ગ્રૂપ,
સુરત

શ્રી કિશોરભાઈ જી. કાછડિયા
એલેક્ષ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ
અંકલેશ્વર

શ્રી નરસીભાઈ મેટ્રિયા
શ્રી બાલકિશ્ના એક્સપોર્ટ
સુરત

શ્રી કૌશિકભાઈ એન. પટેલ
કિંગ એસિડ કેમિકલ
અંકલેશ્વર

સરદારધામના ગૌરવવંતા ટ્રસ્ટીશ્રીઓ

શ્રી કલ્પેશભાઈ કોઠિયા
REINE LIFESCIENCE
અંકલેશ્વર

શ્રી સુરેશભાઈ એમ. પટેલ
સુફાર્મા કેમ
અંકલેશ્વર

શ્રી રામજીભાઈ એમ. માંગુકિયા
એગ્રીલેન્ડ બાયોટેક લિ.
વડોદરા

શ્રી રવિન્દ્રભાઈ એસ. પટેલ
શ્રી ગાયત્રી એન્ટરપ્રાઇઝ
વડોદરા

શ્રી વિનુભાઈ પી. પડશાળા
હિરામણી બિલ્ડકોન
અમદાવાદ

શ્રી ગોપાલભાઈ એમ. પટેલ
શાલીગ્રામ ગ્રુપ
અમદાવાદ

શ્રી કરસનભાઈ ડી. પટેલ
ડીરેક્ટર-વિનાયક TMT ભાર્સ પ્રા.લિ.
દહેગામ

શ્રી જશવંતભાઈ એસ. પટેલ
ડીરેક્ટર-બાયવેલ ઈમ્પેક્સ પ્રા.લિ.
અમદાવાદ

શ્રી ભાઈલાલભાઈ બી. પટેલ
ચેરપર્સન-સરદાર પટેલ વિદ્યાલય,
દિલ્હી

શ્રી ભૂપતરાય એમ. ભુત
M/S Dagon Pharmaceuticals Pvt.Ltd.
વડોદરા

શ્રી જશવંતભાઈ પી. પટેલ
શ્રીજી ડીસ્ટ્રીબ્યુટર-અમદાવાદ

શ્રી રાકેશભાઈ કાંતિભાઈ પટેલ
યુનિયન એસીઃ & કેમીકલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ - વટવા
અમદાવાદ

સરદારધામ અમદાવાદ

આપણાં સૌનું સહિયાઈ લક્ષ્ય સરદારધામ મધ્ય ગુજરાત (વડોદરા) - ૨૦૨૨

JOIN US ON SOCIAL MEDIA PLATFORM

[Facebook](#) SardardhamOfficial
 [YouTube](#) SardardhamOfficial
 [Instagram](#) sardardham_official
 [WhatsApp](#) +91 7575001428
 [Twitter](#) sardardham_
 [Telegram](#) SardardhamOfficialGroup

સરદારધામ મધ્યસ્થ કાર્યાલય

સરદારધામ, વૈષ્ણોદેવી સર્કલ, એસ.પી.રોંગ રોડ, અમદાવાદ-૩૮૨૪૨૧
 Mo - 7575001548 / 1596 / 1438
 Email - info.sardardham@gmail.com
 ટ્રસ્ટ રજી. નં. : ઈ/૨૦૦૨૪/અમદાવાદ

સરદારધામ મધ્ય ગુજરાત કાર્યાલય

સરદારધામ મધ્ય ગુજરાત, એલ એન્ડ ટી નોલેજ સિટીની
 બાજુમાં, વાઘોડિયા કોસિંગ પાસે, નેશનલ હાઈવે-8A,
 વડોદરા - ૩૬૦૦૨૦, Mo - 7575033001
 Email - sardardham.baroda@gmail.com

સરદારધામ ઉત્તર ગુજરાત કાર્યાલય

સરદારધામ GPBO હોલ, એપોલો આર્કેડ,
 વિશ્વકર્મા વાડી સામે, મોઢેરા રોડ, મહેસાણા
 Mo - 7575001774
 Email - gpbomehsana@gmail.com

સરદારધામ દક્ષિણ ગુજરાત કાર્યાલય

સરદારધામ દક્ષિણ ગુજરાત, ૪થો માળ, પ્રભુ પ્રસાદ,
 ન્યૂ SRK હાઉસ ની નજીક, હિન્દૂ મિલન મંદિર ની સામે,
 કાસાનગર શ્રેણી રસ્તા, કાસા નગર, કતારગામ-૩૮૫૦૦૪
 Mo- 7575007186 • Email - sardardhamsurat@gmail.com

સરદારધામ સૌરાષ્ટ્ર કાર્યાલય

સરદારધામ સૌરાષ્ટ્ર, મારવાડી સ્ટોક એક્ચેન્જ સામે, ડીનીટી હોસ્પિટલની
 બાજુમાં, નાના મવા મેઈન રોડ, રાજકોટ -૩૬૦૦૦૪
 Mo - 7575009796
 Email - sardardham.rajkot2019@gmail.com

સરદારધામ ભુજ કાર્યાલય

સરદારધામ સુર્યા વરસાણી એકેડમી, સેનેટોરિયમ પાસે,
 ભુજ મુન્દ્રા હાઈવે, ભુજ - ૩૭૦૪૨૭
 Mo - 7575001438
 Email - bhuj@sardardham.org

GPBO અંગે માહિતિ માટે - 7575007183

ચુવા તેજ વેજસ્વિની અંગે માહિતિ માટે - 7575001596

વિદ્યાર્થી દત્તક યોજના અંગે માહિતિ માટે - 7575001428

સિવિલ સર્વિસ કેન્દ્ર - 7575008386 / 7184
 Email - csc@sardardham.org

Website - www.sardardham.org

FCRA Regd. No. : 041910486/Dated 11-03-2019

CSR Regd. No. : CSR00003148/Dated 22-04-2021
 80(G) Regd. No. : APTS3354N/129/15-16/T-0398/80G(5)/Dated 09-09-2018

PAN - APTS3354N

GSTIN : 24APTS3354N1ZU